

Arxiu històric FUNDACIÓ JAUME BOFILL

La mancomunitat de La Plana

Què és, com és i com viuen els seus veïns

Joan Costa, Director

MAIG 1991

FUNDACIÓ
Fundació
JAUME
jaume
BOFILL
Bofill

I N D E X

1. La Mancomunitat de La Plana

1. Introducció	1
2. La població de la Mancomunitat: la seva estructura demogràfica	2
2.1 Ubicació de la població: la seva dispersió i concentració pels diferents municipis	3
2.2 Estructura de la població per sexe i edats	5
2.3 Origen de la població	8
2.4 Anys d'arribada a Catalunya de la població immigrada...	10
2.5 Els nivells d'instrucció de la població major de 15 anys	12
2.5.1 Les persones amb dificultats per llegir i escriure.....	13
2.5.2 Persones amb la Primària incompleta	14
2.5.3 L'Ensenyament General Bàsic. 1a. etapa	18
2.5.4 Els que han cursat E.G.B. 2a. etapa.....	23
2.5.5 El nivell de Formació Professional	23
2.5.6 Nivell d'instrucció de BUP-COU.....	24
2.5.7 Nivell universitari: titulats de grau mitjà i titulats de grau superior.....	25
2.6 La població ocupada de 16 i més anys, per sectors de producció	25
3. Estructura i dinàmica socio-econòmica de la Mancomunitat ...	28
3.1 Presència i distribució dels diferents sectors industrials en el marc de la Mancomunitat	30
3.2 La presència dels diferents sectors productius en els municipis de la Mancomunitat	31
3.3 La mà d'obra ocupada en els diferents sectors de producció	32
3.4 Sector agrícola, ramader i forestal	34
3.4.1 Titularitat de l'explotació	34
3.4.2 Edat dels titulars	35
3.4.3 Dimensionat de les explotacions	36
3.4.4 El règim de tinença	36
3.4.5 Activitat de l'explotació	37
3.4.6 La mecanització del sector	38
3.4.7 El nombre de treballadors	39
4. Reflexions a tall de conclusions	40

-Annex 1: Edats de població	43
-Annex 2: Els sectors de producció dels municipis de La Mancomunitat	56

II. Serveis i equipaments. La vida associativa en el context de La Mancomunitat

Introducció	66
1. Serveis i equipaments	67
1.1 Educatius i sanitaris	67
1.2 Les biblioteques	70
1.3 Els quioscos i llibreries	71
2. La vida associativa	73
2.1 Els que han contestat l'enquesta	74
2.2 Tipologia de les entitats que han contestat l'enquesta	74
2.3 Any de la fundació de les entitats	75
2.4 Els objectius d'aquestes entitats i els seus canvis...	76
2.5 Dependència jurídica i econòmica de les entitats	77
2.6 L'organització de les entitats: Estatuts. Junta i Assemblea de socis	79
2.7 El nombre de socis de les entitats	80
2.8 Les característiques de les persones associades	81
2.9 Els conflictes i els problemes de les entitats	83
3. Un moment crític per a la vida associativa?	85
-Annex I: Model d'enquesta enviada a les diferents entitats.....	87
-Annex II: Relació de les entitats que han contestat l'enquesta	88

III. Apropament a la vida i relacions socials dels veïns de La Mancomunitat

1. Què pretenem	90
2. Metodologia utilitzada	91

3. Les famílies enquestades i les seves característiques	92
3.1 La composició familiar	92
3.2 Origen geogràfic dels caps de família	93
3.3 Nivell d'instrucció dels pares	94
3.4 La situació laboral dels pares	95
4. Les famílies immigrades	97
4.1 Motius de la immigració, el seu procés i problemes que ha comportat	97
4.2 La relació amb els autòctons. La qüestió de la llengua i de la integració	98
5. Els autòctons i la immigració	100
5.1 L'actitut vers la població nou-vinguda	100
5.2 Els coneixement dels fets històrics per part dels autòctons.....	103
6. Participació en la vida col·lectiva del poble	105
6.1 Quin partit polític té l'autoritat municipal	105
6.2 Els principals problemes del poble	107
6.3 La Mancomunitat i els seus problemes	111
6.4 Coneixement i participació en la vida associativa ...	112
7. Alguns aspectes concrets de la vida quotidiana familiar ...	116
7.1 La mestressa de casa	116
7.2 Activitats d'altres membres de la família	117
7.3 El futur dels fills	118
7.4 Relació pares-escola	119
7.5 La cobertura sanitària i els hàbits de compra	121
8. Hàbits i consum cultural dels veïns de La Mancomunitat	122
8.1 La informació diària	122
8.2 Les hores de lleure	123
9. La disponibilitat per a la formació i activitats culturals	124
- Annex III: Enquesta a la població	127

IV. Els Serveis Socials

1. Els casos atesos des de l'any 1982 fins el 1989	139
1.1. Algunes característiques d'aquest col·lectiu	140
1.2. Les problemàtiques	143

2. Uns col·lectius molt concrets	146
2.1. Infantesa	147
2.1.1. Els recursos	147
2.1.2. Problemàtiques sobre les que s'ha treballat..	148
2.1.3. Els nivells d'intervenció	149
3. Els joves	150
3.1. Marc previ de referència	151
3.2. Els joves de 16-25 anys inscrits a l'INEM	152
3.2.1. Els grups d'edat	152
3.2.2. El sexe	152
3.2.3. Nivell d'estudis	152
3.2.4. Estat civil.....	153
3.3. Les disponibilitats d'aquest col·lectiu	154
3.4. Les ocupacions sol·licitades	154
3.5. Experiència laboral	155
4. Mancances i problemes.....	155
Reflexions a tall de conclusions	157

I. La Mancomunitat de La Plana

1. Introducció.

No cal fer la història de La Mancomunitat. Malgrat que ja fa 10 anys que va començar el seu funcionament, i aquest espai de temps permetria un cert balanç del seu funcionament com entitat, la finalitat del present estudi és una altra. L'objecte del present estudi té com a eix el col·lectiu humà que aquesta Mancomunitat aplega: quines són les seves característiques demogràfiques, els seus nivells culturals, la seva dinàmica associativa, els problemes socials més punyents... etc. Tot això, tenint en compte que La Mancomunitat no correspon a una unitat geogràfica clarament delimitada i estructurada de manera coherent i homocènia, sinó més aviat a l'interès per part de cada un dels municipis que la componen, de disposar d'uns serveis que per ells sols no podrien cobrir.

Malgrat que solament s'hiu per situar un marc de referència, apuntarem unes breus notes cronològiques de La Mancomunitat. Els anys 1979-1980, els municipis de Sava, Malla, El Brull, Muntanyola i Sta. Eulàlia de Riuprimer compartien el secretari, i també un ordinador, i fou a partir d'aquí que la idea de Mancomunar-se va anar prenent còs. En aquells moments es parlava ja d'un possible consell comarcal, però la legislació vigent encara no el feia possible. Aquest fet encara va reforçar més la idea de La Mancomunitat, ja que els municipis interessats tenien unes deficiències que necessitaven cobrir, per exemple, els Serveis Funeraris... etc.

Per tal d'ésser reconeguts legalment es redacten els Estatuts que havien d'ésser enviats a Madrid i aprovats per la instància corresponent.

La incorporació de Tona poc temps després activa els Serveis Socials de Base, i a partir d'aquí s'integren també els municipis de Taradell, Aiguafreda, Els Hostalets de Balenyà, i darrerament Viladrau i Sant Martí de Centelles. Aquests són els municipis que formen el marc geogràfic de l'estudi.

L'objectiu primordial de La Mancomunitat és millorar els serveis deficitaris o bé, quan es cregui convenient, crear-ne de nous. El seu funcionament es regeix per la Comissió Gestora formada per dues persones de cada Ajuntament, normalment l'alcalde i un regidor. Es reuneixen mensualment en un Ajuntament diferent ja que en l'actualitat no disposen de local propi. El president és elegit cada any, i el secretari i els serveis administratius són portats a terme per funcionaris llogats per La Mancomunitat.

L'organigrama de La Mancomunitat és el següent:

LA COMISSIÓ GESTORA composta per: El President
Secretari
A. Administratiu

ELS SERVEIS FUNERARIS, on hi ha 1 encarregat i operaris

ELS SERVEIS SOCIALS, un equip format per 1 A. Social
E. de carrer
T. Juvenil
T. Familiar

SERVEI D'OCCUPACIÓ JUVENIL, que treballa a dos nivells; Servei
d'orientació escolar i professional
i un Servei d'informació laboral.

EL CONSORCI (Planta incineradora); la Junta d'aquest consorci
esta formada per 2 membres de la Diputació, 3
Alcaldes i el Secretari de La Mancomunitat. Hi
treballen encarregats, operaris i ajudants.

Fins aquí una breu "situació" de La Mancomunitat com entitat
administrativa.

2. La Població de La Mancomunitat: la seva estructura demogràfica.

La pretensió d'aquest capítol no es tant un seriós aprofundiment
en les causes que han configurat el col·lectiu poblacional de La
Mancomunitat d'una manera i no d'una altra, sinó més aviat una
descripció de com s'estructura la població a partir de les dades
demogràfiques que ens venen donades pels Padrons Municipals.

2.1. Ubicació de la població: la seva dispersió i concentració pels diferents municipis de la Mancomunitat

Els municipis de la Mancomunitat que formen part del nostre estudi són:

-Aiguafreda.....	2019	habitants
-El Brull.....	182	"
-Hostalets de Balenyà.....	3166	"
-Malla.....	257	"
-Muntanyola.....	163	"
-S. Martí de C.....	715	"
-Sta. Eulàlia de R.....	809	"
-Seva.....	1160	"
-Taradell.....	4259	"
-Tona.....	5289	"
-Viladrau.....	802	"
Total.....	18.821	"

Font: Padró Municipal 1986

Aquest quadre ens permet veure, com 5 d'aquets 11 municipis acumulen el 84'4% de tota la població de la Mancomunitat. Aquets municipis són: Tona, Taradell, Hostalets (aquets tres acumulen el 67'5%) Aiguafreda i Seva.

El 15'6% de la resta de població es distribueix en els sis municipis restants. Aquesta senzilla relació ens pot ja far entendre mínimament com i on es concentra la població en el context de la Mancomunitat.

Aquesta concentració-dispersió de la població encara queda més palesa si relacionem el dimensionat dels municipis i la població que acumulen. Aquets 11 municipis ocupen una extensió de 281 km2. La relació entre el dimensionat de cada un dels municipis i el seu nombre d'habitants és la següent:

- Aiguafreda el	2'8%	del territori	i 1' 10'7%	dels habitants
- El Brull	14'6%	"	"	"
- Els Hostalets	6'4%	"	"	"
- Malla	3'6%	"	"	"
- Muntanyola	14'3%	"	"	"
- Sta. Eulàlia de Riuprimer	5' %	"	"	"
- S. Martí de C.	8'9%	"	"	"
- Seva	10'3%	"	"	"
- Taradell	9'3%	"	"	"
- Tona	5'7%	"	"	"
- Viladrau	17'8%	"	"	"

Generalment els municipis més grans territorialment són els més petits en quan a nombre d'habitants; contràriament, els municipis que acumulen alts percentatges del total de població de la Mancomunitat són dels més petits en quan a la dimensió del seu territori.

Segurament que una anàlisi dels elements estructuradors del territori en qüestió ens aportaria els motius i les raons del perquè l'evolució de cada d'aquets municipis ha seguit uns camins i no uns altres; però, òbviament, no és aquesta la nostra tasca en el present estudi. De ben segur que la xarxa de comunicacions, entre molts d'altres motius, ens podria donar una explicació d'aquest fet. No en va, la facilitat de comunicació és un element essencial a l'hora d'ubicar nuclis industrials, comercials i en definitiva de l'assentament de la població.

Segons dades de la darrera actualització del Padró del 1989 (vegis el 9 Nou, 2 - 4 - 1990), tots els municipis de La Mancomunitat han tingut un increment positiu. Excepte S. Martí de Centelles que ha perdut habitants i Seva que ha tingut un creixement 0. Aquestes dades del 9 Nou fan referència al creixement total de la població a l'any 1989. Com complement d'aquestes dades pensem que és interessant veure quin ha estat el creixement natural dels municipis de La Mancomunitat en els darrers tres anys. Aquest creixement natural ens ve donat per la diferència que hi ha entre els naixements i les defuncions. Aquestes dades són les que exposem en el quadre annex. Les fonts han estat les altes (per naixement) i les baixes (per defunció) que ens han facilitat cada un dels municipis de La Mancomunitat.

Les dades ens dibuixen el procés d'aquets tres anys, senyalant uns punts on el creixement natural de la població té un pes específic important (Taradell, Seva, Hostalets, Aiguafreda), uns altres on aquest pes es poc significatiu (Muntanyola, Tona, Viladrau) i en altres municipis on el que realment pesa és el decreixement (Malla, Sta. Eulàlia, El Brull i Sant Martí). A partir d'aquestes dades podem intuir quines són les tendències del creixement dels municipis de La Mancomunitat, i podem sospesar el pes que tenen, en aquest increment dels habitants dels diferents municipis, els nou-vinguts. Segurament que és bastant més important que l'increment produït pel creixement natural.

Obviem tot el que fa referència a la situació de moltes o poques persones que viuen en els pobles de La Mancomunitat i encara no s'han empadronat, o bé els que han estat empadronats en el lloc de naixement malgrat que visquin aquí.

2.2 Estructura de la població per sexe i edats.

Després de veure com s'ubica la població en el context territorial de la Mancomunitat, ens és necessari veure quina imatge té aquesta població. En alguna dada farem referència comparativa entre la Mancomunitat i la Comarca d'Osona. Hi ha un municipi que no pertany a la Comarca d'Osona, Aiguafreda, però això no és obstacle per la validesa de les comparacions. Per altra part, no ens sembla necessari fer la mateixa operació per aquest sol municipi que pertany al Vallès Oriental.

Pel que fa referència al sexe de la població, la distribució és la següent:

Mancomunitat.....	50'1% homes.....	49'9% dones
Osona.....	48'9% " 	51'1% "

Es remarcable la diferència que s'observa entre un i altre context. Es produeix una inversió de les proporcions, mentre a la comarca d'Osona el percentatge de dones supera en 1'2 punts a la dels homes, a la Mancomunitat la diferència no existeix. Fer una valoració del perquè això es produeix, no la podem portar a terme per manca d'elements que ens ajudin a comprendre'l. Però ens pot ésser molt útil, veure que passa en cada un dels municipis, respecte aquesta variable demogràfica.

Municipis en els que el predomini dels homes és superior:

- El Brull.....	52'2% homes.....	47'8% dones
- Hostalets de Balenyà....	51'3% " 	48'7% "
- Muntanyola...	58'3% " 	41'7% "
- Sta. Eulàlia..	50'4% " 	49'6% "
- S. Martí de C.	50'6% " 	49'4% "
- Viladrau.....	50'2% " 	49'8% "

Municipis en els que predominen les dones:

- Aiguafreda.....	49'1% homes....	50'9% dones
- Malla.....	47'1% " 	52'9% "
- Tona.....	49'7% " 	50'3% "

Municipis en els que la distribució és equilibrada:

- Seva.....	50% homes.....	50% dones
- Taradell.....	50% " 	50% "

Curiosament els municipis en els que el predomini dels homes és més notable són municipis totalment rurals; El Brull i Muntanyola. En aquest cas no podem estimar, com es fa moltes vegades, que la presència notòria d'homes és fruit del fenomen migratori que rejoyeneix la població del lloc on aquesta

immigració s'apospenta. Segurament que l'estimació ha d'ésser a la inversa; l'emigració de les dones és la que ha provocat aquest increment de la presència masculina.

L'anàlisi de les dades referents a l'edat ens configura la població de la de La Mancomunitat de la següent manera:

Edat	Homes	Dones
0-4 anys.....	6'1	5'7
5-9	8'8	8'4
10-14	8'8	8'4
15-19	8'2	7'5
20-24	9'1	7'7
25-29	7'9	8'2
30-34	7'3	6'2
35-39	6'3	6'4
40-44	5'9	6'
45-49	5'1	5'
50-54	6'2	6'1
55-59	5'7	5'7
60-64	5'1	5'3
Més de 65.....	9'4	12'7

Al final del capítol incloem les piràmides de les edats, que ens expressen de manera gràfica la fesomia que presenta el col·lectiu de la població de la Mancomunitat, i de cada un dels seus municipis.

A partir de la lectura de les gràfiques podem constatar alguns trets significatius per algunes de les poblacions.

- Aiguafreda presenta uns índexs més baixos en els grups d'edat menors de 10 anys, principalment en el grup comprés entre els 5 i 9 anys. El mateix podem observar en el grup de 30-34 anys.

- El Brull, presenta uns índexs encara més baixos en els grups menors de 14 anys, disparant-se, en canvi, en el grup de 15-19 anys dos punts per damunt de l'índex global de la Mancomunitat. Els índexs baixos es reparteixen en els grups de 20-24 anys, de 40-44 i de 50-54 anys. A partir dels 55 anys els índexs del Brull superen amb escreix els que presenta la Mancomunitat.

- Els Hostalets de Balenyà és un dels municipis de la Mancomunitat amb uns índexs més alts en les edats joves. Els grups menors de 34 anys superen els que presenta la Mancomunitat globalment considerada, canviant totalment la relació en els grups de més de 35 anys. En el grup de persones de més de 65 anys, presenta un índex del 9'8% enfront d'un 11'1% que presenta la Mancomunitat.

- Malla és la població en la que hi trobem l'índex més elevat de persones de més de 65 anys; un 14'8% enfront del 11'1% de la Mancomunitat. Però a la vegada presenta uns desequilibris molt accentuats en els diferents grups d'edat: per exemple, el grup de 60-64 anys és molt insignificant, només el 3'5%, i en canvi el grup anterior de 55-59 anys és del 7'4%, dos punts per damunt del global de la Mancomunitat. Aquestes oscil·lacions es repeteixen sovint, presentant (vegis gràfic de piràmide d'edats) una imatge gens convencional.

- Muntanyola presenta també una imatge ben atípica. Per una part les persones de més de 65 anys, presenten un índex quasi tres punts per sota del global de la Mancomunitat; però per altra part ostenta uns grups concrets d'edat amb uns índexs molt superiors, per exemple: el grup compres entre els 20-24 anys, presenta el 10'4, enfront del 8'4% del global, el mateix passa en el grup de 30-34 anys, mentre que en el grup de 30-34 ens trobem amb un índex del 3'1% i en el de 40-44 del 3'7%.

- Sta. Eulàlia de Riuprimer manté una línia més coherent, malgrat que en el grup de 0-4 anys ostenta un índex més baix que el global en un punt i escaix. També el grup de més de 65 anys està per sota del global, encara que amb no tanta diferència.

- Seva manté una línia molt d'acord amb el global de la Mancomunitat. Només en el grup de 10-14 anys té un índex inferior al global.

- Taradell i Tona, podem incloure'ls en la mateixa tònica que hem observat a Seva, però amb la diferència de que els grups de 5 a 14 anys els índexs són més elevats.

- Sant Martí de Centelles i Viladrau es caracteritzen per la forta presència de persones majors de 50 anys.

Estructurant la població per grups d'edat agregada, es poden apreciar més quines són les edats predominants en cada una de les poblacions:

-De 0-14 trobem uns índexs elevats de població en els municipis de Hostalets de Balenyà i Tona.

-De 15-29 anys, despunten Aiguafreda, Hostalets de Balenyà, Malla, Muntanyola, Sta. Eulàlia de Riuprimer i Seva.

-De 30-44, tenen uns índexs significatius els municipis de El Brull i Tona.

-De 45-64 anys són Aiguafreda, El Brull, Muntanyola, Sta Eulàlia de Riuprimer Sant Martí de Centelles i Viladrau que ostenten uns índexs superiors als globals de la Mancomunitat.

- De més de 65 anys. són El Brull , Malla, Sant Martí de Centelles i Viladrau els més significatius.

2.3...Origen de la població

Normalment tenim la imatge de que el fet immigratori es propi de les grans àrees urbanes, i que en la Catalunya de l'interior no té rellevància. Fins a cert punt és veritat, però tots som testimonis de que no es gens estrany, trobar-nos en alguns dels nostres pobles dits rurals, persones que no parlen la nostra llengua i fins i tot que no són de la nostra mateixa ètnia. En l'apartat anterior que describiem la concentració de la població, ens podem ja imaginar en quins punts el fenomen de la immigració pot ésser més present.

No obstant és important veure a partir de les dades del Padró, amb totes les mancances que això comporta, com es configura l'estructura de la població de la Mancomunitat a partir de l'origen o procedència de la mateixa.

Aquesta situació ens ve expresada en el quadre que oferim a continuació:

	Origen català	Origen no-català
- Aiguafreda.....	78'2%	21'8%
- El Brull.....	92'8%	7'2%
- Hostalets de		
Balanya.....	76'5%	23'5%
- Malla.....	99'6%	0'4%
- Muntanyola.....	95'7%	4'3%
- Sta. Eulàlia de		
Riuprimer.....	88'	12'
- S. Martí de C....	76'	24"
- Seva.....	91'9%	8'1%
- Taradell.....	90'	10'
- Tona.....	82'1%	17'9%
- Viladrau.....	89'3%	10'7%
GLOBAL	84'3%	15'7%

La simple lectura d'aquest quadre ens fa veure clarament quins són els punts claus en els que hi trobem la presència relativament important de persones d'origen no-català. S. Martí de Centelles, Hostalets de Balanya i Aiguafreda són els tres municipis en els que la població immigrada té un pes relativament important. Sant Martí de Centelles, el més petit de tots tres, és el que l'índex més elevat. Actualment la dinàmica de creixement dels pobles és fruit no precisament dels elevats índexs de natalitat, sinó de les persones que venen de fora. En els moments presents no podem parlar de les fortes onades immigratòries que en la dècada dels seixanta i també part dels setanta varen

arribar a Catalunya, però sí que les persones arribades en aquells moments encara estan en un procés d'integració, i els seus fills són la segona generació que també es troba en aquest procés.

Per altra part ens podem trobar que els nostres pobles creixin per les persones que canvien de residència, ja sigui per qüestions laborals, per marxar de la ciutat o perquè troben els habitatges més assequibles econòmicament. De fet, el creixement dels pobles de la Mancomunitat, no podem dir que hagin estat molt notables en els darrers anys. Anteriorment ja n'hem parlat. A partir d'aquí és perfectament raonable pensar que la presència de persones immigrades és fruit de les èpoques anteriorment esmentades.

Com es de suposar la majoria de la població immigrada prové d'Andalusia. Les persones d'origen no català i veïnes de la Mancomunitat que provenen de terres andaluses és d'un 10%. Però aquesta presència queda accentuada en els poblacions d'Hostalets de Balenya amb un 13'4% de tota la població immigrada, a Tona amb 13'2% , a Aiguafreda i Sant Martí de C. amb 12'4%. Cal fer esment de Sta. Eulàlia de Riuprimer, població que no arriba als 1000 habitants i que t'è un 12% de població no-catalana, dels que un 8'1% són andalusos.

La presència de castellans i extremerys, es limita a un 3'4% de la població no-autòctona en el global de la Mancomunitat. Però aquest índex té un relleu més notable en les poblacions d'Hostalets de Balenya, un 7'6% i a Aiguafreda amb un 5'9%. En les altres poblacions en els que hi ha la presència de persones provinents d'aquestes terres, els índexs són molt inferiors al que presenta la Mancomunitat.

La procedència d'altres llocs de l'Estat Espanyol, no té un pes significatiu. Si els sumem només representen un 1'9% en la globalitat de la Mancomunitat, i com sempre, aquest índex és lleugerament superior en pobles com Hostalets de Balenya, Aiguafreda, i en aquest cas també a Sta. Eulàlia de Riuprimer. Es necessari apuntar una qüestió que és impossible reflectir a partir de les dades del Padró, i que tots amb més o menys intensitat podem viure i observar en la vida de cada dia. Aquesta qüestió és la presència en els nostres pobles, segurament que cada dia més notòria, de persones d'ètnies diferents; marroquis i nord-africans en general, com també persones de raça negra. En les dades del Padró del 1986 només consten com a "estrangers en general" sense especificar quin és el país d'origen, un 0'1% de la població d'origen no català de la Mancomunitat. Curiosament és el municipi d'El Brull que té l'índex més alt, un 1% de la població no autòctona. Taradell un 0'4% i Hostalets de Balenya un 0'2%.

No tenim els elements o dades objectives que ens permetin valorar si aquets índexs del Padró responen a la realitat o no. Molt ens temem que la realitat sigui molt diferent.

2.4. Anys d'arribada a Catalunya de la població immigrada.

L'assentament de les persones immigrades en els diferents pobles de la Mancomunitat, segons el Padró del 1986, s'ha realitzat en els següents espais temporals.

- Abans del 1940.....	el 4'5% dels nou vinguts	
- Dècada dels 40.....	8'4%	"
- Dècada dels 50.....	25'6%	"
- Dècada dels 60.....	38'2%	"
- Dècada dels 70.....	18'6%	"
- Del 1980 al 1986.....	4'2%	"

La tònica seguida pels pobles de la Mancomunitat no difereix de la tònica general de l'assentament de la població immigrada a Catalunya.

Si tenim en compte aquest assentament municipi per municipi, si que trobem algunes diferències en referència al procés global seguit per la Mancomunitat.

Abans dels anys 40, principalment en el període compres entre el 1930-1940, Aiguafreda, Seva i Taradell S. Martí de C. i sobre tot Viladrau, varen ésser receptors de persones immigrades. Les característiques d'aquesta immigració són molt peculiars, fruit dels moments també especials que es vivien en el país. Era el temps de la guerra i la post-guerra. De fet el volum quantitatiu de les persones que varen assentar-se en els municipis de la Mancomunitat, no té una rellevància especial. En total, segons el Padró del 1986 varen ésser 134 persones.

La dècada dels 40 ja pren una mica més de relieu, principalment en els municipis de Viladrau, on durant aquest període s'hi aposenta el 20'2% de la població immigrada del municipi, a Aiguafreda el 12%, Seva el 9'5% i Taradell el 8'2%. Recordem que els 40 són els anys de la immigració anomenada de la fam. És l'època en la que a Barcelona i en els seus municipis de la rodalia apareixen els grans nuclis de barraquisme.

Es al final de la dècada dels 40, quan el fet immigratori pren les connotacions de moviment de masses que tots hem conegut.

Entre els anys 1950 i 1960, l'assentament de nous vinguts pren ja unes dimensions considerables. Durant aquesta dècada aterrisen als municipis de la Mancomunitat 757 persones. Segurament que aquesta quantitat, si la comparem amb el nombre de nou-vinguts a la gran àrea de la conurbació barcelonina, la trobarem insignificant. Però cal situar aquesta xifra en el context de la

població de la Mancomunitat i en el moment històric en el que es va donar. Els municipis que reben l'impacte més fort són els de Tona, Hostalets de Balenya, Aiguafreda i Seva. Quan parlem d'impacte, no pretenem emfasitzar el fet; únicament remarcar que és un espai temporal en el que en aquets municipis concrets s'hi aposenta un gruix notable de població nou-vinguda.

Com a tot arreu és la dècada dels anys 60, quan es produeix l'arribada forta dels immigrants. Més de la tercera part dels immigrants a la Mancomunitat, exactament el 38'4%, arriben en els diferents municipis durant aquest període de temps.

Si observem cada un dels municipis veiem que a Sta. Eulàlia de Riuprimer, malgrat que la quantitat de persones que s'aposenen en el municipi durant aquesta dècada és només de 54 persones, aquestes representen el 55'1% de tots els immigrants al municipi. Per un poble de les dimensions de Sta. Eulàlia de Riuprimer, aquest fet no pot deixar d'ésser un impacte. El mateix podem dir de S. Martí de Centelles que rep el 41'7% del total de la població immigrada. (73 persones).

A Tona s'hi assenten 364 persones, que representen el 40'5% de tota la immigració vinguda al municipi.

Hostalets de Balenya, reb, durant aquesta dècada, el 39'2% de tota la immigració. Un total de 292 persones. Els demes municipis de la Mancomunitat, tot i que és l'època forta de l'arribada d'immigrants, en cap d'ells es supera l'índex global de la Mancomunitat. Això significa que els pobles anteriorment esmentats són realment els que més acusen el cop de la presència dels nou-vinguts.

A partir dels anys 70, el fet agafa ja un ritme descendent. L'índex dels nou-vinguts durant la dècada dels anys 70 és d'un 18'8%. Superior a la dècada dels anys 60, però inferior en 20 punts a la dècada precedent del 1960. Malgrat això, Hostalets de Balenya continua mantenint un ritme d'assentament dels nou-vinguts força rellevant; rep encara el 21'2% dels seus immigrants. Taradell també és important en aquesta dècada, un 22'2% dels seus immigrants hi arriben i Tona, malgrat rebre 150 nous veïns, aquets només representen el 16'7% de tots els immigrants que Tona ha rebut fins l'any 1986. És significatiu també el 20'4% de Sta. Eulàlia de Riuprimer.

Es en aquesta dècada que comencen a aparèixer unes situacions noves que són significatives no tant pels seu volum quantitatiu, com pels que poden representar. Per exemple, en els municipis d'El Brull i Muntanyola hi comencem a trobar persones no catalanes i que són veïnes del municipi.

Aquesta situació es confirma encara més en el període que va del 1980 al 1986. Els municipis anteriorment esmentats, són els que

ostenten l'índex relatiu més alt de presència de persones no catalanes en el seu municipi. Volem remarcar que no es tracta de la quantitat, però sí que en municipis petits, aquesta quantitat també petita pot tenir una certa importància.

Durant 30 anys, del 1950 al 1980, s'han assentat a la Mancomunitat el 83'4% de tots els no-catalans. Anteriorment ja hem constatat que la majoria d'aquets eren originaris d'Andalusia. Normalment sembla que la dinàmica de l'integració de les persones en el medi sigui més fàcil en unes poblacions de dimensions demogràfiques reduïdes que no en les grans ciutats, en les que es creen els grans "ghetos" segregadors i que impossibiliten les interrelacions mínimes capaces de garantir processos integradors.

Caldria veure fins a quin punt aquesta integració s'ha donat als pobles de la Mancomunitat afectats pels fet immigratori, i que passa amb els fills d'aquesta onada immigratòria que constitueixen un gruix important en la joventut dels pobles de la Mancomunitat.

2.5. Els nivells d'instrucció de la població major de 15 anys

Malgrat pugui semblar reiteratiu, cal que remarcuem les limitacions que imposa la font d'informació utilitzada, el Padró Municipal. Aquestes limitacions es fan més paleses quan es tracta d'analitzar aspectes de la població, que comporten una significació qualitativa, o millor dit qualificativa de les persones. Aquest és el cas de la variable que tot seguit analitzarem, els nivells d'instrucció de la població. Aquestes limitacions venen provocades tant per part de la mateixa estructuració del Padró, com per part de les persones que han d'omplir les dades que allà es demanen. Entendre les diferències entre les dificultats per llegir i escriure, primària incompleta... etc. de vegades es fa difícil, i les persones que han de respondre aquestes preguntes poden tenir, moltes vegades, certa recança a confessar-se analfabets o amb unes mancances greus d'instrucció.

Cal que tinguem molt clar que parlem de nivells d'instrucció, que estan normalment reglats, i no parlem de nivells culturals o de formació de la persona. Però es evident que els nivells d'instrucció ens poden servir com a indicadors bàsics per situar unes poblacions determinades en el context cultural de la nostra societat. Aquets nivells d'instrucció són cada dia més necessaris per desenvolupar-se, amb un mínim d'autonomia, en la nostra societat actual.

La nostra anàlisi serà quantitativa; quins percentatges i nombre de persones de la Mancomunitat ens consten com analfabets a partir de les dades del padró, quantes n'hi ha amb la primària

incomplerta, quantes amb la primària acabada, quantes amb BUP-COU, quantes amb carreres de grau mig... etc.

El que sí és clar que aquestes dades malgrat ésser quantitatives, comporten per elles mateixes uns aspectes qualitatius, que ens ajuden a configurar mínimament el context cultural bàsic d'una població determinada: en aquest cas, la dels municipis de la Mancomunitat.

El col·lectiu que tindrem en compte no serà tota la població de la Mancomunitat, sinó que ens limitarem als majors de 15 anys. Malgrat que les persones aprenem, o millor dit, sabem llegir abans dels 15 anys, ens sembla més adient considerar la població major dels 15, ja que aquesta és una edat en la que normalment s'ha acabat ja l'etapa de l'ensenyament obligatori. Això permet resituar amb molta més objectivitat el col·lectiu que teòricament hauria de tenir ja el bagatge mínim necessari pel que fa referència als nivells d'instrucció.

2.5.1. Les persones amb dificultats per llegir i escriure

En la globalitat de la Mancomunitat, i a partir de la font anteriorment esmentada, hem comptabilitzat 525 persones majors de 15 anys que diuen tenir dificultats per llegir i escriure. Això vol dir el 3'5% del total del col·lectiu.

Si tenim en compte els diferents municipis, ens trobem amb un municipi que presenta una situació insòlita dins el context de La Mancomunitat. Es tracta de S. Martí de Centelles que presenta un índex del 13'3% de persones amb dificultats per llegir i escriure. Els demes municipis es mouen dins la mitja global. Tona presenta un índex del 4'3% de persones majors de 15 anys amb dificultats per llegir i escriure, Hostalets de Balenyà el 3'8% i Seva el 3'7%. Les demes poblacions estan per sota l'índex global de la Mancomunitat. Els municipis de Sta. Eulàlia de Riuprimer i Malla presenten els índexs més baixos; un 0'5% i un 1'1% respectivament.

Observant els diferents grups d'edat, les persones majors de 65 anys són les que acumulen els percentatges més alts; aquest percentatge a nivell global de la Mancomunitat és del 54'8%. No podem perdre de vista el grup de 45-64 anys que també presenta un índex important, el 38'1% de les persones amb dificultat per llegir i escriure de tota la mancomunitat entren en aquest grup d'edats. Aquí cal fer esment del Municipi d'Hostalets de Balenyà, on aquest grup d'edat presenta un índex del 42%, i Tona el 39'4%. En el grup de 25-44 anys, cal remarcar el municipi de S. Martí de Centelles. El 21'8% de persones analfabetes estan compreses en aquest grup d'edat.

En nombres absoluts, els municipis en els que hi trobem les xifres més altes d'analfabets són: Tona 170, Hostalets de Balenyà 90, S. Martí de Centelles 78 i Taradell 76.

2.5.2. Persones amb la Primària Incompleta

Les persones que es troben en aquesta situació presenten ja un volum considerable: són en total 1.908, el 12'8% de les persones que tenen més de 15 anys.

A diferència del grup anterior, el volum de persones amb la primària incompleta, el trobem en el grup d'edats comprés entre 45-64 anys, representen el 47'6% de tot aquest col·lectiu. També creix notablement el grup de 25-44 anys, amb el 13'7% del col·lectiu.

Si tenim en compte cada un dels municipis, ens trobem en situacions totalment diferents. Per una part cal fer esment que molts dels municipis superen l'índex global de la Mancomunitat. I per altra part el municipi d'Hostalets de Balenyà que es significava per la presència relativa de persones amb dificultats per llegir i escriure, presenta ara l'índex més baix de tota la Mancomunitat, només el 4'3% de persones majors de 15 es troben en aquest nivell de primària incompleta. Junt amb Hostalets cal mencionar Taradell amb un índex del 5'4%.

Els que podríem anomenar municipis més rurals, exceptuant Muntanyola, són els que presenten els índexs més alts: El Brull el 37'7%, Malla i Sta. Eulàlia de Riuprimer el 26'4. Seguidament cal situar-hi Seva amb el 22'6%, S. Martí de C. amb el 20%, Aiguafreda amb el 17'5% i Tona amb el 15'3%.

Es molt difícil, a nivell de conceptes, veure una diferència clara entre aquets dos nivells d'instrucció. Faltarien dades més precises per apreciar realment quina és la situació dels que tenen dificultats en llegir i escriure i els que tenen la primària incompleta; possiblement molts d'aquest darrer nivell, tinguin també serioses dificultats per llegir i escriure. Per aquest motiu pot ésser útil contemplar aquest dos nivells d'instrucció conjuntament i veure quin és el seu pes dins la població de la Mancomunitat i quins són els municipis que queden més significats per la presència d'aquets col·lectius de població.

Es possible que algunes dades no ens responguin a la visió que tenim de la realitat, però ja hem dit que són les dades del Padró i donen, el que realment poden donar. Pensem que en el treball de camp que en el transcurs de l'estudi anirem portant a terme, podrem apropar-nos amb més exactitud a la situació real.

Les dades que fan referència a les persones amb dificultats per llegir i escriure i la Primària Incompleta segons els diferents grups d'edat ofereixen el quadre següent:

- De 15-24 anys	37	persones	1'5%
- De 25-44 "	303	"	12'4%
- De 45-64 "	1.100	"	45%
- Més de 65 "	1.002	"	41%
Total	2.442	"	100'

Aquest quadre és molt il·lustratiu ja que ens reflexa molt clarament quin és el grup d'edats més afectat per un baix nivell d'instrucció. El grup de persones més afectat es que oscil·la entre els 45-64 anys, que si recordem l'estructura d'edats de la població, aquest grup presentava un índex molt rellevant (22'1%) del total de població de la Mancomunitat.

Aquestes mateixes dades en cada un dels municipis de la Mancomunitat, les expresseu en els quadres següents:

Aiguafreda

- De 15-24 anys.....	4	persones.....	1'3%
- De 25-44 "	54	"	...18%
- De 45-64 "	134	"	...44'8%
- Més de 65 "	107	"	...35'8%
Total	299	"	..100%

El Brull

- De 15-24 anys.....	2	persones.....	3'33%
- De 25-44 "	25	"	...41%
- De 45-64 "	28	"	...49'2%
- Més de 65 "	4	"	... 6'5%
Total	61	"	..100%

Hostalets

- De 15-24 anys.....	9	persones	 4'7%
- De 25-44 "	14	"	7'3%
- De 45-64 "	82	"	42'7%
- Més de 65 "	87	"	45'3%
Total	192	"	100%

(Creiem necessari, fer un petit comentari sobre aquestes dades dels Hostalets. A tots ens pot sorprendre, que un dels municipis amb més component immigratori, presenti, en comparació amb d'altres municipis, aquestes dades referents a nivells

d'instrucció, més baixes. Possiblement això quedi més clar quan analitzem els col·lectius que diuen haver fet la primera etapa de l'Ensenyament General Bàsic, en el que hi trobarem incloses les persones que segurament haurien d'estar comptabilitzades en aquest nivell de Primària Incompleta.)

Malla

- De 15-24 anys.....	2 persones.....	3'5%
- De 25-44 "	-	-
- De 45-64 "	21 "	36%
- Més de 65 "	34 "	59'6%
Total	57 "	100%

Muntanyola

- De 15-24 anys.....	-	-
- De 25-44 anys.....	1 persona	5%
- De 45-64 "	11 "	55%
- Més de 65 "	8 "	40%
Total	20 "	100%

Sta. Eulàlia de Riuprimer

- De 15-24 anys.....	1 persona	0'6%
- De 25-44 "	14 "	7'9%
- De 45-64 "	91 "	51'7%
- Més de 65 "	70 "	39'8%
Total	176 "	100%

S. Martí de Centelles

- De 15-24 anys.....	1 persona.....	0'6%
- De 25-44 "	37 "	22'4%
- De 45-64 "	86 "	52'1%
- Més de 65 "	41 "	24'8%
Total	165 "	100%

Seva

- De 15-24 anys.....	1 persona.....	0'3%
- De 25-44 "	28 "	8'4%
- De 45-64 "	175 "	52'7%
- Més de 65 "	128 "	38'5%
Total	332	100%

Taradell

- De 15-24 anys.....	4 persones.....	1'6%
- De 25-44 "	12 "	4'8%
- De 45-64 "	89 "	35'3%
- Més de 65 "	147 "	58'3%
Total	252	100%

Tona

- De 15-24 anys.....	9 "	1'1%
- De 25-44 "	113 "	14'5%
- De 45-64 "	364 "	46'7%
- Més de 65 "	293 "	37'7%
Total	779	100%

Viladrau

- De 15-24 anys.....	4 "	5'8%
- De 25-44 "	5 "	7'2%
- De 45-64 "	17 "	24'6%
- Més de 65 "	43 "	62'3%
Total	69	100%

Fins aquí l'anàlisi descriptiu dels grups de persones de la Mancomunitat que, segons les dades del Padró, diuen trobar-se en els nivells més baixos d'instrucció. Normalment tenim la impressió que el col·lectiu més afectat per aquesta situació són les dones; és veritat, però no en la proporció que moltes vegades ens imaginem. En el cas concret de la Mancomunitat, el 44'1% són homes i el 55'9% són dones.

2.5.3. L'Ensenyament General Bàsic. Primera etapa

Es l'etapa d'ensenyament obligatori que et permet l'obtenció del Graduat Escolar, requisit cada dia més exigit per qualsevol tipus de feina a la que es vulgui optar.

En les dades del Padró del 1986, es diferencia aquest nivell en les dues etapes que fins fa poc han estat vigents. Actualment es parla dels tres cicles de l'E.G.B.

El que si és evident que les persones que diuen haver cursat la primera etapa, formen part del col·lectiu que no té el Graduat Escolar. Per altra part, moltes de les persones que fan consta aquest nivell, possiblement es puguin entrecreuar amb les que anteriorment hem analitzat en l'apartat de Primària incompleta. Per aquets motius creiem necessari fer un tractament diferenciat d'aquests dos nivells de l'E.G.B.

El total de persones que diu haver fet la primera etapa de E.G.B., és de 5.569 persones. Parlem sempre de persones majors de 15 anys. Representen el 37'4% de persones d'aquets grups d'edat. Si a tot aquest col·lectiu hi ajuntem els que anteriorment hem tractat (persones amb dificultat per llegir i escriure o amb la primària incompleta), ens trobem amb un nombre de 8.002 persones que no tenen el Graduat Escolar, malgrat puguin oferir diferents nivells d'instrucció. Això representa el 53'4% de tota la població de la Mancomunitat major de 15 anys. Un col·lectiu gens despreciable i molt significatiu.

La distribució en els diferents grups d'edat és la següent:

- De 15-24 anys.....	422 persones.....	5'3%
- De 25-44 "	2.444 "	30'5%
- De 45-64 "	3.259 "	40'7%
- Més de 65 "	1.876 "	23'4%

La lectura d'aquest quadre ens fa veure que el gruix fort ja no el trobem, ni molt menys amb les persones majors de 65 anys. El 35'8% són menors de 44 anys. Per altra part, cal tenir compte de que les persones d'uns certs grups d'edat, no poden parlar d'haver cursat la primera etapa d'E.G.B. ja que en el temps que ells estaven en l'edat de cursar aquets nivells d'estudis, l'estructura de l'ensenyament primari era tota una altra. Per aquest motiu dèiem anteriorment que es molt possible que molts que diuen tenir la primera etapa d'E.G.B., siguin en realitat persones que haurien d'estar incloses en l'apartat de Primària Incompleta.

Aquesta situació en cada un dels municipis de la Mancomunitat presenta el següent aspecte.

Aiguafreda.

El total de persones que diu que el seu nivell d'instrucció ha arribat fins a la primera etapa d'E.G.B. és de 731, que representen el 45'2% de persones majors de 15 anys. Si a totes aquestes hi sumem els del grup anterior ens trobem amb un total de 1.031 persones que no tenen el graduat escolar, que representa el 63'8% de les persones majors de 15 anys.

Per grups d'edat la distribució de les persones amb E.G.B. 1 etapa, és la següent:

- De 15-24 anys.....	27	persones.....	3'7%
- De 25-44 anys.....	263	"	36'1%
- De 45-64 anys.....	319	"	43'6%
- Més de 65 "	122	"	16'7%
Total	731	"	100%

El Brull

Són un total de 43 persones que es situen en aquest nivell d'instrucció, que sumades amb les dels grups anteriors són 103 persones, el 70'1% de la població del Brull major de 15 anys.

La distribució per grups d'edat és la següent:

- De 15-24 anys.....	5	persones.....	11'6%
- De 25-44 anys.....	10	"	23'2%
- De 45-64 anys.....	8	"	18'6%
- Més de 65 "	20	"	46'5%
Total	43	"	100%

Hostalets

Ens trobem amb un col·lectiu de 1.444 persones, el 61'1% de la població major de 15 anys. Aquesta xifra ens pot reafirmar una mica en el que nosaltres anteriorment apuntàvem, quan parlàvem de la poca rellevància que la primària incompleta tenia en aquesta població. Ens trobem amb un 69'2% de persones majors de 15 anys que no tenen el graduat escolar, en nombres absoluts parlem de 1.636 persones.

La distribució en grups d'edat de les persones que tenen E.G.B. 1 etapa és la següent:

- De 15-24 anys.....	106	persones.....	7'3%
- De 25-44 "	606	"	42'1%
- De 45-64 "	519	"	35'9%
- Més de 65 "	213	"	14'7%
Total	1.444	"	100%

Mallia

En aquesta població el col·lectiu suma 80 persones, el 37'7% de la població major de 15 anys. Tenint en compte els grups anteriors, son 137 persones les que no tenen el Graduat Escolar, el 64'6% de la població major de 15 anys.

El quadre de les edats presenta la distribució següent:

- De 15-24 anys.....	6	persones.....	7'5%
- De 25-44 "	45	"	56'2%
- De 45-64 "	27	"	33'7%
- Més de 65 "	2	"	2'5%
Total	80	"	100%

Muntanyola

Ens trobem amb 94 persones situades en aquest nivell d'instrucció, el 68'1% de la població major de 15 anys, que junt amb els grups anteriors ens dona un index del 83'3%. Un col·lectiu de 115 persones.

Per edats la distribució és la següent:

- De 15-24 anys.....	18	persones.....	19'1%
- De 25-44 "	32	"	34%
- De 45-64 "	38	"	40%
- Més de 65 "	6	"	6'4%
Total	94	"	100%

Sta. Eulàlia de Riuprimer

Són 261 persones, el 40'8% de la població major de 15 anys. Sumades amb els grups anteriors donen un col·lectiu de 431, el 67'3% de la població major de 15 anys.

Distribuides pels diferents grups d'edat presenten el quadre següent:

- De 15-24 anys.....	21	persones.....	8'1%
- De 25-44 "	133	"	50'9%
- De 45-64 "	92	"	35'2%
- Més de 65 "	15	"	5'7%
Total	261	"	100%

Sant Martí de Centelles

Les persones que segons el Padró consten amb un nivell d'instrucció E.G.B. 1 etapa són 141, el 24'3% de les persones majors de 15 anys. Junt amb els grups de nivells inferiors anteriorment analitzats sumen 336 persones, el 58'1% dels majors de 15 anys.

La distribució pels diferents grups d'edat presenta el següent quadre:

- De 15-24 anys.....	20	persones.....	14'2%
- De 25-44 "	49	"	34'7%
- De 45-64 "	59	"	41'8%
- Més de 65 "	13	"	9'2%
Total	141	"	100'

Saya

Ens consten 465 persones que diuen haver fet la primera etapa d'E.G.B., el 36'8% dels majors de 15 anys. Junt amb els grups anteriors sumen 797 persones, el 63'1% de les persones majors de 15 anys.

La distribució per grups d'edats és la següent:

- De 15-24 anys.....	38	persones.....	8'2%
- De 25-44 "	230	"	49'5%
- De 45-64 "	153	"	32'9%
- Més de 65 "	44	"	9'5%
Total	465	"	100%

Taradell

El nombre de persones d'aquest municipi que diuen haver cursat la primera etapa d'E.G.B. és de 1.581, el 48'3% de la població major de 15 anys. Tenint en compte els nivells d'instrucció analitzats anteriorment del mateix municipi, i que ens determinen el col·lectiu que no té el títol de Graduat Escolar, ens trobem amb 1.834 persones, el 56% dels majors de 15 anys.

Per grups d'edat la distribució és la següent:

- De 15 a 24 anys.....	97	persones.....	6'1%
- De 25 a 44 " ..	.518	"	32'8%
- De 45 a 64 "	.658	"	41'6%
- Més de 65 "	.308	"	19'5%
Total	1.581	"	100%

Tona

A Tona són 423 les persones amb la primera etapa d'E.G.B. feta; el 10'6% de la població major de 15 anys. El total de persones sense graduat escolar són 1.200, el 30'1% de la població major de 15 anys.

La distribució per cada un dels grups d'edat establerts, és la següent:

- De 15-24 anys.....	48	persones.....	11'3%
- De 25-44 "	166	"	39'2%
- De 45-64 "	131	"	30'
- Més de 65 "	78	"	18'4%
Total	423	"	100%

Viladrau

Són 306 les persones amb la 1 etapa d'E.G.B., el 48'3% de les majors de 15 anys; sumades a les dels grups anteriors donen un col·lectiu de 375 persones, el 59'1% de totes les persones més grans de 15 anys.

La distribució per grups d'edat de les que diuen haver fet E.G.B. 1 etapa és la següent:

- De 15-24 anys.....	8	persones.....	2'6%
- De 25-44 "	89	"	29'1%
- De 45-64 "	146	"	47'7%
- Més de 65 "	63	"	20'6%
Total	306	"	100%

Pel que fa referència a la variable sexe, i dins el col·lectiu de persones que han cursat la primera etapa d'E.G.B., a nivell global de la Mancomunitat, les diferències són inapreciables. En segons quins grups d'edat i també segons quin municipi, el pes recau més en un que en altre grup. No tenim els elements que ens ajudin a analitzar exactament perquè en unes edats o en uns municipis concrets són els homes que tenen un nivell més baix i en altres les dones.

El que sí queda molt clar en tota l'anàlisi que hem portat a terme, que en el conjunt de la Mancomunitat, més de la meitat de la població, no ha obtingut el nivell de Graduat Escolar. Ha quedat també molt clar, que no només es tracta de persones que ha passat dels 65 anys, sinó que en tot aquest col·lectiu hi trobem un gruix important entre 15-44 anys, i no cal dir entre 45-64. Les més grans de 65 tenen un pes més clar en el que podríem anomenar analfabetisme total; malgrat això, també en aquest grup hi trobem persones que encara estan en plena edat productiva.

2.5.4. Els que han cursat E.G.B. segona etapa

Anem analitzant els diferents nivells d'estudis que la població de la Mancomunitat diu que ha assolit. Amb totes les precaucions possibles, hem agrupat en els apartats anteriors els col·lectius que s'agrupen en els nivells podríem dir-ne, més baixos. Això no obsta que quan parlem de la F.P., per exemple de primer grau, allà també s'hi puguin trobar persones que només tenen el certificat d'escolaritat i que s'haurien d'agrupar amb els que no tenen el Graduat Escolar, ja que la sortida normal dels nois i noies que no han obtingut el Graduat escolar és F.P.I. Això no ens és possible fer-ho ja que no ens consta quines són les persones que es troben en aquesta situació i quines realment, a partir d'una E.G.B. completa han seguit estudis professionals.

El col·lectiu que ens consta amb l'E.G.B. acabada, es de 4.437 persones, el 29'9% de més de 15 anys. Es lògic que en les poblacions on ens hi constaven més persones que només tenien la primera etapa d'E.G.B. siguin les poblacions en les que ens hi consti una xifra més baixa de persones que han fet la segona etapa, i també a l'inversa. Tona és la que presenta l'índex més elevat de persones incloses en aquest nivell d'instrucció (un 51'2%). A molta distància la segueixen, S. Martí de Centelles amb un 29'4%, Taradell 26'1%, Viladrau amb un 25'4%, Aiguafreda amb un 20'7% i Seva amb un 20'6%.

Entre un 10% i un 20% hi trobem, Sta. Eulàlia de Riuprimer amb un 18'7%, Hostalets amb 18'5% i Malla amb un 16'5%.

Les altres poblacions es situen per sota d'aquest índex; El Brull amb un 8'8% i Muntanyola amb 7'2%.

El grup d'edats més representat en aquest nivell d'instrucció és el comprès entre els 15 i 29 anys. Es el grup d'edat que ha entrat més de ple dins aquest pla d'ensenyament. Hi ha una característica que cal esmentar, i és la que fa referència a la variable del sexe; de tot el col·lectiu analitzat la majoria són homes, el 53%, només el 47% restant són dones que consten amb la segona etapa d'E.G.B. acabada.

2.5.5. El nivell de Formació Professional.

Pel que fa referència al Primer Grau, ens consten 816 persones, el 5'5% del col·lectiu major de 15 anys. El grup d'edats entre 15-24 anys, lògicament, és el majoritari; el 52'3% de totes les persones que han assolit aquest nivell d'instrucció, pertany aquest grup d'edat.

Els municipis que presenten l'índex més alt són, Tona amb 7'5% de persones majors de 15 anys que han fet el primer grau de F.P. i Seva amb el 7%. Els municipis en els que aquest índex és més baix són; Muntanyola el 0'7%, Viladrau el 2%, Malla el 2'3%, Aiguafreda el 3'1%, S. Martí de Centelles el 3'7% Sta. Eulàlia de

Riuprimer el 4'5% i el Brull el 4'8%. Taradell i Hostalets es mouen en el nivell de l'índex de la Mancomunitat.

El 54% de persones que han fet aquest primer grau de F.P. correspon a noies, i el 46% restant als nois. Recordem que aquest percentatge els trobàvem invertits quan hem fet l'anàlisi dels que havien assolit la segona etapa d'E.G.B.

El segon grau de F.P. incideix en un nombre molt reduït, 162 persones majors de 15 anys, el 1'1% d'aquesta població. Despunta el municipi de Muntanyola amb un 2'2% i Viladrau amb el 2'8%. Són molt poques les persones majors de 45 anys que es troben en aquest nivell d'instrucció, i la majoria són homes.

2.5.6. Nivell d'instrucció de B.U.P.-C.O.U.

La diferència que hi ha entre el nombre de persones que ha cursat F.P. (tenint en compte els dos graus) i les que han cursat B.U.P.-C.O.U., crec que és bastant notable, tenint en compte el dimensionat de la Mancomunitat. Si accentuo aquesta diferència, és perquè crec que pot ésser indicativa del nivell d'instrucció, globalment considerat, adquirit per la població. A F.P. hi trobem un col·lectiu de 978 persones mentre que a B.U.P.-C.O.U. la xifra és de 866. En l'apartat anterior, quan analitzàvem el col·lectiu de Formació Professional, i ara que analitzem el de B.U.P.-C.O.U. cal tenir present la necessitat de desplegar-se als centres existents fora de La Mancomunitat amb totes les exigències que això comporta.

Centrant-nos ja en el nivell de B.U.P.-C.O.U., aquest col·lectiu representa el 5'8% de les persones majors de 15 anys. Aquest índex el trobem superior a les poblacions de, Malla 9%, El Brull 8'2%, Taradell 7'1% i Tona 6'2%. És curiosa la presència dels municipis petits de la Mancomunitat en aquest grup. Els índexs més baixos de població que ha cursat B.U.P.-C.O.U., els trobem Muntanyola 3'6%, Hostalets de Balenyà 3'9% i Sta. Eulàlia de Riuprimer 4'5%. Els altres municipis es mantenen molt en la mitja de la Mancomunitat.

En aquest col·lectiu difícilment hi trobarem persones majors de 30-35 anys. El gruix fort el trobem en les edats de 15-24 anys i amb una presència més forta de noies que de nois. El fet de que dins els municipis que contemplem en l'estudi no s'hi trobin ubicats centres d'ensenyament dels nivells que ara contemplem, no crec que pugui ésser l'explicació que aquests nivells d'ensenyament mitjà presentin uns índexs més baixos. La possibilitat de comunicacions amb les poblacions on aquests centres es troben ubicats no són tampoc tant poques ni precàries.

2.5.7. Nivell universitari: titulats de grau mitjà i titulats de grau superior.

Les persones que han assolit un nivell universitari, sigui de grau mitjà sigui de grau superior són 560, el 3'4% de la població major de 15 anys. D'aquest col·lectiu el 50'7% correspon al grau mitjà (284 persones) i el 49'3% restant a títols de graduat superior (276 persones).

Si fem referència a les persones que han assolit estudis universitaris de títol mitjà, són els municipis més rurals els que presenten la proporció més elevada. El Brull el 5'4% de la població major de 15 anys, Malla el 3'3% i Muntanyola el 2'9% i Viladrau amb el 2'4%.

Aquest nivell de títol mitjà, presenta a nivell global de la Mancomunitat un índex del 1'9%. Els municipis amb proporcions més baixes són Sta. Eulàlia de Riuprimer amb el 0'9%, Hostalets de Balenyà amb un 1'1%, i Aiguafreda i Seva amb 1'7% i S. Martí de Centelles amb el 0'7%.

Les dones són majoritàries. Representen el 63'1% de totes les persones amb títol de grau mitjà. Aquest fet es repeteix en qualsevol grup d'edats. Els grups d'edats majoritaris són els compresos entre 15 i 44 anys.

Els graduats universitaris amb títol superior són 276 persones, que representen el 1'8% de les persones majors de 15 anys. Els municipis que presenten una major proporció de graduats superiors, per respecte a la població major de 15 anys del propi municipi, són Aiguafreda amb un 3'9% i Malla amb el 3'3%, i Viladrau amb el 2'5%. Els índexs més baixos els trobem a Muntanyola amb el 0'7% i a Hostalets de Balenyà amb un 1%. També aquí es repeteix la presència d'aquest col·lectiu en els grups d'edat de 15-44 anys, però en referència a la variable sexe s'inverteix l'ordre totalment; el 66'6% correspon als homes i el 33'4% a les dones.

Aquesta majoria d'homes es constant en tots els grups d'edat, menys en el grup de 15-29 on trobem la proporció totalment a l'inversa; el 51% són dones i el 49% homes. Aiguafreda i Hostalets són els municipis que en aquest grup d'edat presenten un nombre de dones superior al dels homes.

2.6. La població ocupada de 16 i més anys, per sectors de producció.

No podem parlar d'estructura professional perquè les dades no fan referència a les qualificacions professionals de la població major de 16 anys realment ocupada.

L'estructura de les professions que donem a continuació, es fonamenta bàsicament en els sectors de producció, tenint en compte, però, la qualificació genèrica de professionals i tècnics, personal directiu i treballadors.

Les dades que analitzem a continuació fan referència a un col·lectiu de 6.814 persones, que representen el 45'9% de les persones majors de 16 anys. Això no vol dir que el 54'1% restant sigui la població que es troba aturada, vol dir senzillament que es tracta de la població que no treballa, sigui perquè està jubilada, perquè és mestressa de casa, perquè està aturada o també perquè no consta la seva situació laboral en el Padró. D'aquesta població ocupada de 16 i més anys, el 69'2% són homes i el 30'8% dones. A nivell global de la Mancomunitat, l'estructura professional és la que ens mostra el quadre següent:

- Professionals i Tècnics.....	455.....	6'7%
- Personal Directiu.....	56.....	0'8%
- Serveis Administratius.....	446.....	6'5%
- Comerciants i Venedors.....	683.....	10'1%
- Hostaleria i altres Serveis.....	442.....	6'5%
- Agricultors	664.....	9'7%
- Treballadors indústria.....	3.933.....	57'7%
- No hi consta professió.....	135.....	2'1%
TOTAL.....	6.814.....	100%

No hi ha dubte que el pes fort recau en els treballadors de la indústria, seguit de comerciants i venedors, però cal fer esment de que la tercera posició l'ocupa el col·lectiu que treballa en el món de l'agricultura.

Si tenim en compte cada un dels municipis aquesta estructura professional pren unes característiques diferents, sempre en funció del pes que cada un dels sectors té en cada un dels municipis.

- Aiguafreda: el pes fort recau en els treballadors de la indústria amb un 62'3%, seguit dels comerciants i venedors amb el 12'4% i en tercer lloc dels Serveis Administratius amb el 7'9%. Aquests tres sectors, en el municipi d'Aiguafreda, ostenten un índex superior al global de la Mancomunitat.

- El Brull; seguint el mateix criteri, el municipi de El Brull sobresurt, com es d'esperar, en la població ocupada en l'agricultura, el 54% de la població ocupada de 16 i més anys del municipi. Però aquest municipi presenta unes peculiaritats que cal tenir presents: el 13% d'aquest col·lectiu de població són professionals o tècnics, el 6'6% són treballadors de l'hostaleria o altres serveis i el 3'3% són personal directiu. Es tracta d'una població reduïda i petita numèricament, per aquest motiu, no pensem que aquests índexs volen dir una quantitat important de

persones, però sí que, precisament per tractar-se d'una població petita, aquests índexs són rellevants i, a la vegada, indicatius d'un tipus de transformació de la població resident en els termes municipals.

- Hostalet de Balenyà; l'índex significatiu d'aquest municipi és el que fa referència als treballadors de l'indústria, el 68'1% de la població ocupada major de 16 anys ho fa en aquest sector. Els demes sectors tenen uns índexs molt per sota dels globals de la mancomunitat, excepte el d'hostaleria i altres serveis que es situa en el mateix nivell.

- Malla; la població ocupada major de 16 anys, la trobem majoritàriament en l'agricultura amb un 55%. recordem que en la Mancomunitat aquest índex és del 9'5% solament. Per ordre d'importància segueixen els que treballen en serveis administratius amb 13'8%, els professionals i tècnics amb un 11%. i també cal esmentar l'índex del personal directiu, donat que es situa per damunt del global de la Mancomunitat (0'9%) amb un 1'8%. Segurament que també en aquest municipi caldria fer comentaris semblants als que hem fet en el municipi de El Brull.

- Muntanyola; aquest municipi també es singularitza per un índex important en les persones que treballen en el sector agrícola, el 56%. Però així com en els altres municipis rurals hi trobàvem un pes relativament important dels sectors serveis i fins i tot professionals i tècnics, aquí hi trobem, encara que per sota l'índex global de la Mancomunitat, una presència significativa dels treballadors en el sector industrial, 30'7%.

- Sta. Eulàlia de Riuprimer; malgrat que l'índex de treballadors en l'agricultura és superior al que presenta la Mancomunitat, un 14'2%, el pes fort recau en els treballadors de l'indústria amb el 57'6% (igual que el que presenta la Mancomunitat). Cal destacar també l'índex que fa referència al personal directiu, 1'8% enfront al 0'9% global.

- S. Martí de Centelles; despunten el sector industrial amb el 69'9% de la població major de 16 anys realment ocupada i el sector agrícola amb el 16'7%.

- Seva; els sectors que ocupen més població major de 16 anys són, el sector industrial amb un 58'9%, l'agrícola amb un 11'3%, hostaleria i altres serveis amb 7'5% i el personal directiu amb 2'3%. Tots aquests índexs del municipi de Seva són superiors als que presenta la Mancomunitat.

- Taradell; aquest municipi malgrat que la població ocupada ho està majoritàriament en el sectors industrial (56'6%), els sectors que superen els índexs globals de la Mancomunitat són els de Comerciants i venedors 12'2% (10'2% a la Mancomunitat),

personal directiu amb el 1'4% i el de professionals i tècnics amb el 9'4%.

- Tona: tres són els sectors que en aquest municipi sobresurten en referència als índexs globals de la Mancomunitat: el dels comerciants i venedors amb un 11'4%, el dels serveis administratius amb el 7'7% i el de l'hostaleria i serveis amb 7'1%. L'índex més alt és el dels treballadors industrials amb un 55'2%, però és més baix que el que presenta la Mancomunitat amb un 57'6%.

- Viladrau situa els índexs de les persones majors de 16 anys realment ocupades en els diferents sectors de producció, en els mateixos nivells, o també per sota, dels globals de La Mancomunitat. En alguns sectors concrets, com per exemple comerç, té uns índexs més alts.

Fins aquí hem intentat dibuixar l'estructura professional de la població ocupada major de 16 anys, en cada un dels municipis. No voldríem que la manera com ho hem plantejat, porti a confusió. Quan parlem de que en el municipi del Brull, l'índex de professionals i tècnics és molt elevat, no volem dir que en nombres absoluts sigui aquest municipi el que acumuli el major nombre de persones amb aquesta professió. Hostalet de Balenyà amb un índex molt més baix tindrà un nombre absolut molt més alt. Però sí que és important veure en cada un dels municipis quin és el pes real de cada un dels sectors, és això que ens farà comprendre l'estructura de cada un d'ells, i establir comparacions amb l'estructura que la Mancomunitat presenta a nivell global.

Aquesta descripció analítica de l'estructura professional de la població ens aporta elements molt vàlids a l'hora de pensar les característiques pròpies de cada un dels municipis, que algunes vegades ens presenten situacions força complexes, com poden ésser la presència d'elevats índexs de persones treballant en el sector agrícola junt amb uns índexs també importants de professionals... etc. al costat d'altres on el predomini del sector industrial es total i absolut i la presència relativa de professions més qualificades és relativament poc notòria. Això ens determina unes àrees clarament diferenciades, dins la mateixa Mancomunitat, a partir de la qualificació professional de la població que hi viu.

3. Estructura i dinàmica socio-econòmica de la Mancomunitat

Durant l'any 1989, la Delegació Comarcal de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona publicava, "Estudi socio-econòmic de la indústria a la comarca d'Osona", on hi podem trobar una anàlisi exhaustiva de la dinàmica de la comarca en tot el que fa referència a l'estructura industrial en els diferents sectors, l'oferta de treball la situació i evolució de l'atur

etc.. La nostra intenció és aprofitar el que l'estudi anteriorment esmentat ens aporta referent a l'àmbit geogràfic del que ens ocupem

Hem utilitzat també com a font informativa les llicències fiscals existents en cada un dels ajuntaments que ens ha permès obtenir un primer llistat de tots els sectors econòmics existents, que hem agrupat en base als criteris del "Índice de Divisiones y Agrupaciones" que adjuntem en els annexs. En tot aquest treball de camp hem anat comparant les dades del sector industrial que obtenim dels diferents Ajuntaments amb les de l'estudi de La Cambra, per evitar errors i contradiccions.

Aquesta tasca de comparació entre el que ens donaven les fonts consultades per nosaltres i les dades de l'estudi de la Cambra, ens ha estat molt útil principalment pel que fa referència als treballadors en cada un dels diferents sectors de producció. Les discrepàncies i les diferències entre unes i altres dades ens varen fer desestimar les dades obtingudes a partir de les llicències fiscals i decantar-nos per les informacions recollides en l'estudi realitzat per la Cambra de Comerç, on s'esmentava la relació entre els sectors econòmics i el nombre de treballadors. Tot aquest procés no va ésser possible a Aiguafreda, ja que pertany al Vallès oriental i no entra en l'àmbit geogràfic de l'estudi de La Cambra. Per aquesta raó ens varem veure obligats a basar-nos en les informacions recollides mitjançant la llicència fiscal. En la mateixa situació cal situar-hi el municipi de Muntanyola que, malgrat formar part de la comarca d'Osona, no apareix en l'estudi de la Cambra; també aquí les informacions sobre el nombre de treballadors són tretes de la llicència fiscal. Les diferències no són tant accentuades com en el cas d'Aiguafreda, ja que en el municipi de Muntanyola ens ha estat possible obtenir informació directa.

Som conscients que hi han llacunes. Però tenint present que la nostra intenció no és una anàlisi profunda de la qüestió, creiem que la informació que tot seguit oferim i la seva anàlisi són suficients per tenir una visió global de l'estructura i de la dinàmica socio-econòmica de la Mancomunitat i dels diferents municipis que la componen.

Les dades que fan referència al sector agrícola ens ha estat facilitades per les Càmares Agrícoles i tenen els inconvenients de que no són actualitzades i ens hi consta el que ens hi consta i prou. Actualment s'està realitzant un cens agrícola però no podem esperar que aquest acabis per portar a terme el nostre estudi. Això obliga a llegir aquest informe amb totes les precaucions i a considerar-lo com un annex, ja que la majoria de dades que s'hi expressen no tenen res a veure amb la realitat.

3.1. Presència i distribució dels diferents sectors industrials en el marc de la Mancomunitat.

En el quadre següent exposem l'estructura industrial de la Mancomunitat seguint les mateixes divisions que es contemplen en l'estudi de la Cambrà. En l'annex d'aquest capítol les divisions queden molt més detallades ja que es tenen en compte les diferents agrupacions de cada una de les divisions o sectors en la que aquesta estructura industrial es contemplada.

- Energia i Aigua.....	3	establiments...	0'5%
- Extracció i Transformació de minerals no energètics i productes derivats.			
- Indústria química.....	8	establiments...	1'1%
- Indústries transformadores del metall.			
- Mecànica de precisió....	62	establiments...	8'3%
- Altres indústries manufactureres.....	127	establiments...	16'9%
- Construccions.....	132	establiments...	17'6%
- Comerç, Hosteleria i Restaurants i Reparacions.....	227	establiments...	30'3%
- Transports i Comunicacions.....	110	establiments...	14'7%
- Institucions Financeres i Assegurances.....	28	establiments...	3'7%
- Altres Serveis.....	55	establiments...	7'3%
TOTAL.....	749	establiments	100%

El sector que engloba Comerç, Hosteleria,...és el que presenta l'embalament més important, tant en nombres absoluts com relatius; però no per aquest motiu ha d'ésser el sector que ocupa més mà d'obra ni el que marqui la marxa de l'economia. No calen gaires comentaris ja que sabem sobradament que significa el comerç, l'hosteleria... en els municipis que configuren la Mancomunitat: es tracta majoritàriament del petit comerç familiar, bar...i no de grans complexes comercials com el recentment inaugurat a Malla, L'Esclat.

El sector que fa referència al món de l'indústria tot i que no és el més nombrós en quant a establiments, no hi ha dubte que és el que marca la dinàmica de les relacions econòmiques de la Mancomunitat. Agrupant en un sol bloc les indústries transformadores del metall i altres indústries manufactureres, sumen 189 i representen el 25'2% del total d'establiments censats. Com veurem tot seguit aquest sector és el que aglutina majoritàriament la mà d'obra de La Mancomunitat i que treballa en les indústries establertes dins aquest àmbit geogràfic. Tot seguit cal situar-hi el sector de la Construcció amb 132 establiments, el 17'6% de la totalitat d'establiments, seguit del sector dels Transports i Comunicacions amb 110, el 14'7% del

total. Aquests sectors, Indústries, Construcció i Transports i Comunicacions acumulen el 67'5% de tots els establiments i podem dir sense cap mena de dubte que són l'eix de la dinàmica econòmica.

3.2. La presència dels diferents sectors productius en els municipis de la Mancomunitat.

La dinàmica econòmica dels diferents municipis de la Mancomunitat es basa, fonamentalment, en els sectors de producció anteriorment esmentats, exceptuant alguns municipis com El Brull, Muntanyola i Malla que són essencialment agrícoles i forestals.

Segons "L'estudi socio-econòmic de la indústria a la Comarca d'Osona", realitzat per la Cambra de Comerç, els municipis de la Mancomunitat, en general, presenten unes condicions favorables al desenvolupament industrial, ja que, a mesura que passa el temps, les comunicacions són força millors. A municipis com Tona, Taradell, Hostalets de Balenyà... que acumulen molta part de la població hi trobem polígons industrials ja establerts o també de nous en projecte.

Si tenim en compte els diferents municipis, i mirem quins són els sectors que quins són els sectors que més predominen en cada un d'ells, ens trobem que en quantitat sempre despunten els comerços, transports etc... però això no ens pot crear una falsa imatge, ni fer-nos pensar que la força econòmica rau en aquests sectors de producció. Una indústria manufacturera ubicada en una població determinada pot ocupar més mà d'obra que 30 comerços, i en canvi a l'hora d'avaluar el pes quantitatiu dels diferents sectors sigui molt més important aquests darrer que l'indústria. Aquesta qüestió de la mà d'obra ocupada pels diferents sectors ho tractarem en l'apartat següent:

- Aiguafreda; hi trobem una presència important presència important dels sectors del comerç, transports i també la construcció, malgrat que a l'hora de parlar dels agents dinamitzadors de l'economia haguem de basar-nos en les indústries manufactureres.

- El Brull; no entra en aquest apartat de la estructura i dinàmica dels sectors de producció que ara contemplem.

- Hostalets de Balenyà; és el municipi capdavanter en quant a la concentració de les indústries transformadores del metall i de les manufactureres. És aquesta l'activitat que caracteritza tota la dinàmica econòmica del municipi i que el converteix en el centre de la Mancomunitat en el que fa referència a la dinàmica industrial.

- Malla, Muntanyola i Sta. Eulàlia de Riuprimer podem situar los en la mateixa perspectiva que El Brull, advertint que a Sta. Eulàlia de Riuprimer hi trobem la presència d'indústries manufactureres que tenen un pes important en el municipi.

- Seva; sense que puguem afirmar que els diferents sectors industrials hi tenen una presència rellevant, sí que la presència d'indústries manufactureres i del sector de la construcció junt amb d'altres sectors, donen ja una imatge diferent d'aquest municipi en el que fa referència a la dinàmica econòmica.

- A Sant Martí de Centelles el pes quantitatiu recau sobre els sectors del comerç i transports però cal tenir present les indústries existents.

- Taradell; aquest municipi, tant a nivell de concentració de població com a nivell de la seva estructura industrial, és un dels eixos de la Mancomunitat. Els sectors més rellevants són els de les indústries transformadores i manufactureres, malgrat no tinguin la rellevància d'un municipi com Hostalets de Balenya.

- Tona; és el municipi, després d'Aiguafreda, que concentre més nombre tan quantitatiu com relatiu, de centres d'activitat. És també el municipi de la Mancomunitat que té el major nombre d'habitants. Les indústries tant les transformadores com les manufactureres són importants, tot i que en aquest aspecte es vau superat per Taradell i sobre tot per Hostalets de Balenya. Tona queda molt significat per tot el que fa referència a serveis, comerços, institucions financeres, transports...etc...

- Viladrau ve fortament marcat pels sectors del comerç, hosteleria, construcció.

En els quadres que oferim com annexs, hi podem veure quines són les agrupacions que en cada un dels diferents sectors són predominants tan a nivell de Mancomunitat com de cada un dels municipis. Basant-nos en l'estudi anteriorment citat de la Cambra de Comerç, tots els sectors presents en la Mancomunitat són els que amb més o menys intensitat són presents a la Comarca, amb petites diferències en el que es refereix al tèxtil, arts gràfiques i papers poc representats a nivell de Mancomunitat.

3.3. La mà d'obra ocupada en els diferents sectors de producció

La relació mà d'obra ocupada i diferents sectors de producció l'analitzem a continuació. Les dades de les que disposem no ens permet valorar o analitzar aspectes que són importants a tenir en compte, com poden ser, desplaçaments per motius de treball, persones dels municipis de la Mancomunitat que van a treballar fora de la Mancomunitat i viceversa. Ens limitem a donar la relació dels diferents sectors de producció presents en la

Mancomunitat i el nombre de treballadors que aquests diferents sectors ocupen, sempre en base a les fonts anteriorment esmentades:

- Energia i aigua: les empreses d'aquest sector les trobem ubicades a Tona, Aiguafreda i Els Hostalets de Balenyà. Són 3 empreses (0'5%), que ocupen a 11 treballadors, el 0'3% del total de mà d'obra ocupada.

- Extracció i transformació de minerals. Indústria química. Aquest sector és present a Aiguafreda, Els hostalets de balenyà, Sta. Eulàlia de Riuprimer, Seva i Tona. Cal remarcar que a Seva hi ha l'única indústria química de la Mancomunitat. Les 8 empreses d'aquest sector (1'4%) ocupen un total de 50 treballadors, el 1'4%, també, de tot el col·lectiu de mà d'obra ocupada.

- Indústries transformadores del metall. les trobem a Aiguafreda, hostalets de Balenyà, Sta. Eulàlia de Riuprimer, Taradell i Tona, amb un total de 62 empreses (8'3%), i que ocupen a 600 treballadors, el 16'6% de la mà d'obra ocupada.

- Altres indústries manufactureres; pel que fa a l'ubicació es manté la tònica del sector anterior però s'incrementa el nombre d'empreses arribant a 127 (16'9%), ocupant a 1869 treballadors, el 51'8% de la mà d'obra.

- Construcció; si exceptuem els municipis de Malla i El Brull, aquest sector el trobem ubicat en tots els altres municipis de la Mancomunitat. Les 132 empreses que el configuren (17'6%), aglutinen a 310 treballadors, el 8'9%.

- El comerç, hosteleria, restaurants i reparacions; el total d'empreses d'aquest sector és de 227, repartides en diferents agrupacions (botigues, serveis d'alimentació, etc..) que explicitem en els annexs. Aquestes 227 empreses (30'3%), concentren 416 treballadors, l'11'5% de tota la mà d'obra.

- Transports i comunicacions; aquest sector el trobem present en tots els municipis de la Mancomunitat, exceptuant Malla i El Brull. Un total de 110 empreses (14'7%), ocupen a 191 treballadors, el 5'3% de la mà d'obra ocupada.

- Institucions financeres, assegurances, serveis de publicitat i lloguers; trobem empreses d'aquest sector a totes les poblacions de la Mancomunitat, exceptuant El Brull, Malla i Muntanyola. El total de les mateixes és de 28 (3'7%), i ocupen a 52 treballadors, l'1'4% de la mà d'obra.

- Altres serveis: aquests serveis són presents a totes les poblacions, excepte Montanyola i Sta. Eulàlia de Riuprimer; són un total de 55 empreses (7'3%) i ocupen a 204 treballadors, el 5'6% de tota la mà d'obra.

A partir d'aquestes dades podem constatar el que anteriorment hem afirmat; certs sectors que presenten un nombre elevat d'empreses i concentren a molts pocs treballadors (comerç, hosteleria i altres sectors, pròpiament més industrials que amb un nombre més petit d'empreses acumulen un elevat nombre de treballadors; les indústries manufactureres... etc.

3.4. Sector agrícola, ramader i forestal.

Les dades que utilitzem en l'anàlisi següent corresponen al Cens Agrari de l'any 1982 i ens han estat facilitades per les Oficines de les Cambres Agràries de Vic, Taradell, Seva i el Brull. Aquestes dades són totalment inoperants en aquests moments. Malgrat això hem cregut necessari incloure-les ja que les dades actualitzades del Cens Agrari de l'any 1988 encara no són utilitzables. Les dades referents a Aiguafreda han estat extretes del llibre "L'activitat econòmica al Vallès Oriental" del que en són autors en Jordi Abel i en Jacint Jordana. Dificultats d'ordre administratiu i burocràtic han impossibilitat tenir en el moment de l'anàlisi i redacció les dades referents a S. Martí de Centelles. Per aquest motiu, i de moment, aquest municipi és absent en aquest capítol concret.

De totes les dades que consten en el cens agrari ens ha semblat que les que millor ens podien ajudar a l'anàlisi del sector eren les que feien referència a la titularitat de la propietat, edat dels titulars, superfície de l'explotació, el règim de tinença, l'activitat i la maquinària existent. Cal tenir present que són dades del 1982 i que en el transcurs d'aquests 8 anys han pogut variar molt. La dada que fa referència al nombre de treballadors, tot i que en el cens hi consta un nombre, no creiem que aquest nombre respongui mínimament a la realitat; es parla de treballadors fixes i eventuais, però tinguem present que extracta del cens agrari del 1982 i, per altra part, aquesta qüestió dels treballadors en el sector agrícola, pot ésser molt difícil d'avaluar, donada la temporalitat de moltes de les seves feines.

3.4.1. Titularitat de l'explotació

El quadre que exposem a continuació ens mostra quina és la tipologia de les diferents explotacions a partir de com s'ha declarat la titularitat.

1 Persona Matrimoni M.+Fills Id.+Altres Altres

El Brull.....	10-27'8%..	12-33'4%..	7-19'4%..	5-13'9%..	2-5'6%= 36
Hostalets.....	47-65'3%..	7-9'7%..	15-20'8%..	-	...3-4'2%= 72
Malla.....	16-36'4%..	4-9'1%..	16-36'4%..	-	...8-18'8%=44
Muntanyola.....	14-45'2%..	4-13%..	9-29% ..	-	...4-12'9%=31
Sta. Eulàlia..	24-47'1%..	5-9'8%..	11-21'6%..	-	...11-21'6%=51
Seva.....	37-65%....	4-7%....	10-17'5%..	1-1'7%....	5- 8'8%=57
Taradell.....	109-74'7%..	10-6'8%..	18-12'3%..	1-0'7%....	8- 5'5%=146
Tona.....	55-61'1%..	12-13'5%..	14-15'7%..	-	...8- 9% =89
Viladrau.....	24-53'3%..	11-24'4%..	4- 8'9%..	4-8'9%....	2- 4'4%=45

TOTAL.....336-59'4%..69-12'1%..104-18'2%..11-1'9%..51- 8'9%=571

(Aquestes dades referents al municipi d'Aiguafreda, no ens consten)

La lectura d'aquest quadre ens fa veure clarament que a la Mancomunitat la titularitat està majoritàriament en mans d'una sola persona. Aquesta situació es molt notable a Taradell on el 74'7% de les propietats son a títol personal (quasi les tres quartes parts) i Els Hostalets, Seva i Tona mostren un percentatge superior al de la Mancomunitat.

La titularitat familiar, en la que hi agrupem les que consten com titulars el matrimoni i el matrimoni i els fills, tenen un pes molt important, sobre tot en el municipi d'El Brull, Malla, Muntanyola i Viladrau. Entre aquests municipis hi ha unes certes diferències; mentre que en el Brull i Viladrau el pes fort de la titularitat recau en el matrimoni, en els altres dos municipis el pes fort recau en la titularitat del matrimoni i els fills. En l'apartat de "altres", que no podem concretar en que consisteix aquests altres, o a qui es refereix, Sta. Eulàlia i Malla sobretot, però també Muntanyola, tenen un pes remarcable.

3.4.2. Edat dels titulars.

No preteníem tant un llistat de les edats de cada un dels que ens consten com a titulars, sigui quin sigui el tipus de titularitat, com apropar-nos a la mitja d'edat que aquest col·lectiu presenta. A partir de les dades de les que disposem, la mitja d'edat dels titulars és de 54 anys a nivell global. Els municipis que presenten la mitja més jove són Tona, Hostalets i Muntanyola on hi trobem una mitja de 52 anys. A l'altre extrem hi trobem Viladrau amb una mitja de 60 anys, la més vella, seguit d'El Brull amb una mitja de 58 anys, i Taradell amb una mitja de 56 anys.

Davant d'aquestes xifres no creiem que es pugui parlar d'unes edats precisament joves, principalment de cara a un futur. El fet de que la mitja es situï tant alta vol dir que dins el col·lectiu hi podem trobar persones de 60 i més anys. Per altra part també

hem de tenir present que parlem de les edats dels titulars; ens queda l'interrogant de si altres persones, que no són els titulars però potser ho seran, són més joves, fet que canviaria realment les perspectives del futur.

3.4.3. Dimensionat de les explotacions.

Per tenir una imatge de quin és el tipus de propietat que configura la Mancomunitat ens ha semblat oportú tenir en compte la dada que fa referència al dimensionat de les explotacions. Hem agrupat les explotacions en intervals de 25 hectàrees; el resultat és el següent:

- de 0-25 hectàrees.....	438 explotacions.....	75'7%
- de 25-50 " 	52 " 	9'1%
- de 50-75 " 	25 " 	4'3%
- de 75-100 " 	19 " 	3'3%
- de 100-125 " 	13 " 	2'2%
- de 125-150 " 	6 " 	1'1%
- de 150-175 " 	2 " 	0'3%
- de 175-200 " 	3 " 	0'5%
- més de 200 " 	20 " 	3'5%
Total	578 "	100%

La dimensió predominant és sens cap mena de dubte, la que oscil·la entre 0-25 hectàrees, aquesta categoria engloba més de les tres quartes parts de les superfícies de les explotacions. Les poblacions de Tona, Taradell i Hostalets mostren uns índexs encara més elevats en quant a les superfícies que tenen aquest dimensionat.

Si aquest primer grup acumula el 75'7% de les superfícies explotades, ens trobem amb un segon grup que oscil·la entre 25 i 200 hectàrees que acumula el 20'8%. En aquest segon grup cal fer esment de municipis com El Brull, on hi trobem explotacions d'aquesta superfície que tenen una certa rellevància a nivell municipal, així com també Malla, Seva, Muntanyola i Sta. Eulàlia. Les grans explotacions, de més de 200 hectàrees, les trobem a Muntanyola, Hostalets, Viladrau i El Brull.

3.4.4. El règim de tinença.

A partir de les dades del Cens Agrari, es fa difícil fer una diferència clara entre les variables de la titularitat de l'explotació i la del règim de tinença. Per altra part existeix una no-coincidència entre el nombre total d'explotacions si tenim en compte una o l'altra variable. La distribució de les explotacions segons el règim de tinença presenta el quadre següent:

Propietat	Arrendament	Parceria	Altres	Total
302..47'4%	93...14'6%	235..36'9%	7..1'1	637-100%

No hi ha cap mena de dubte que el règim de tinença predominant és el de propietat, quasi la meitat de les explotacions es situen dins aquesta tipologia. La parcel·la és el segon en importància acumulant més de la tercera part, mentre que l'arrendament té una importància molt petita. No sabem ben bé quin règim de tinença s'inclou en l'apartat "altres", però és tan poca la seva significació que no cal fer-ne problemes.

El règim de propietat té una significació forta a Sta. Eulàlia, Taradell, Tona, El Brull i Viladrau.

L'arrendament, tot i que a nivell global de la Mancomunitat només afecta a un 14'6% de les explotacions, trobem els municipis de Taradell, Seva i Viladrau, on aquest règim de tinença és molt important.

El règim de parcel·la sobresurt a Muntanyola, Malla, Hostalets, Tona i Seva.

A partir d'aquestes dades és molt difícil fer una valoració qualitativa de les diferents explotacions. Sabem com es distribueixen segons el seu règim de tinença, però no tenim cap dada indicativa de les situacions reals dels parcers, arrendataris o propietaris.

3.4.5. Activitat de l'explotació.

La informació de la Cambra Agrària ens permet destriar la importància de les explotacions a partir de la seva activitat, agrícola, ramadera i forestal. No podem entrar en detalls del tipus de conreu de l'activitat agrícola o de quins són els tipus de bestiar més importants en l'activitat ramadera. Cal advertir que la no coincidència de les dades que tot seguit analitzarem de les diferents activitats de les explotacions amb les dels titulars de l'explotació, és perfectament comprensible, ja que un mateix titular pot tenir diferents activitats en la superfície per ell explotada o conreuada.

La distribució de les explotacions segons la seva activitat és la següent:

Agrícola	Ramadera	Forestal	Total
464-51'5%	388-43'1%	48-5'3%	900

No hi ha cap dubte que l'activitat dominant és l'agrícola; això no vol dir forçosament que sigui la més rentable i la que en termes econòmics, tingui una dinàmica més important. És possible també que part de l'activitat agrícola estigui en funció de la ramadera, en quan és la que permet conrear aliments pel bestiar... etc.

Hostalets i Malla, són els municipis que presenten un índex més elevat de l'activitat agrícola, això no vol dir precisament que aquesta sigui l'activitat econòmica principal en tots dos municipis. El Brull, municipi on l'activitat econòmica principal és l'agrícola presenta un índex d'activitat forestal molt elevat. A Viladrau, l'activitat forestal també és molt important.

L'activitat ramadera és important en la majoria de municipis; només El Brull amb un 34'8%, Els Hostalets amb un 37'2% i Sta. Eulàlia amb 38'1%, presenten uns índexs més baixos que els globals de la Mancomunitat. Muntanyola i Tona amb més del 46%, seguits de Seva i Taradell amb un 45% i després Malla són els que més destaquen per la seva activitat ramadera.

Ja hem parlat dels dos municipis on l'activitat forestal és més significada; malgrat que poc o molt tots les municipis de La Mancomunitat participen d'aquesta activitat, aquesta es concentra en els municipis esmentats en els que hi podríem afegir Sta. Eulàlia de Riuprimer.

3.4.6. La mecanització del sector.

No és cap tòpic parlar de la necessitat de tecnificar l'agricultura. Això ho saben molt bé els que n'han de viure. La rendabilitat de qualsevol treball té avui en dia aquest repte, si és que realment vol tenir garanties no només de sobreviure, sinó de tenir unes mínimes perspectives de futur.

Les dades de les que disposem no permeten valorar quina és la situació al respecte, en els diferents municipis de la Mancomunitat. Fan referència únicament al nombre d'unes determinades maquinàries. La tecnificació del medi no es pot avaluar tenint en compte aquesta simple dada; són moltes altres qüestions que s'haurien de tenir en compte. Malgrat això pot ésser força significatiu conèixer l'embalum que aquesta maquinària representa en l'àmbit de la Mancomunitat.

Tractors	M. de batre	Motocultors	Altres	Total
306	22	23	252	603

Segurament que totes aquestes dades tenen relació amb l'activitat de les diferents explotacions agrícoles, per aquest motiu no es gens estrany que en els municipis on aquesta activitat té més relleu, siguin també els municipis on la presència de tractors, motocultors... etc. sigui també més important.

Hi ha tota la dinàmica de l'activitat ramadera, molt important a la Mancomunitat, de la que les dades anteriors no reflecteixen cap nivell de desenvolupament. Cal llegir les dades anteriors, com un senzill inventari, que fins i tot pot estar desfasat.

3.4.7. El nombre de treballadors.

Si quan hem exposat les dades referents a la maquinària, hem posat interrogants a la seva utilitat en quan ens poguessin aportar un coneixement real del grau de tecnificació assolit per aquest sector, també ara, amb les dades que fan referència al col·lectiu de treballadors, tenim els nostres dubtes en quan a la seva validesa i actualitat. Són dades del cens agrícola portat a terme a l'any 1982 i les situacions des d'aquell fins al moment actual han variat molt. Per altra part si tenim presents les dades que ens donaven l'anàlisi del Padró municipal veurem que res tenen a veure amb les que ens han facilitat les Cambres Agrícoles. Recordem que allà ens trobàvem amb un 9% de la població major de 16 anys que treballa en aquest sector. Aquest índex convertit en nombres absoluts són 664 persones. Xifra molt superior de la que a continuació analitzem i facilitada per la Cambra Agrària.

Cal tenir també present que quan parlem de treballadors no s'inclouen les persones que sigui a nivell de propietaris o de parcers o d'arrendataris, també treballen cada dia en les feines agrícoles o ramaderes. Les dades només es refereixen a persones que treballen per altri sigui amb contracte fix o contracte eventual. Com es de suposar no ens hi consten les dades que fan referència a les persones que treballen sense cap mena de contracte, sigui per feines ocasionals o temporeres o per altres motius.

A l'any 1982 el nombre de treballadors del camp que constaven en el cens agrícola de la Cambra Agrària és el següent:

Tre. fixes	Tre. eventuais	Total
43	13	56

Com a punt de referència ens pot ésser útil recordar que quan en l'anàlisi demogràfica parlàvem de l'estructura professional de la població major de 16 anys realment ocupada ens trobàvem ja amb un col·lectiu de 611 persones que constaven com a treballadors agrícoles en l'Àmbit de La Mancomunitat. Les diferències són prou accentuades, i posen en evidència la invalidesa de les que ara estem comentant.

En el context de La Mancomunitat, com en altres contextos, el món de la pagesia continua sent el gran desconegut. Sabem que existeixen i, en l'actualitat, tenim notícies de la seves protestes i de les seves dificultats per tirar endavant, però ens manquen dades objectives i actualitzades per comprendre la situació, a diferents nivells, de les persones que componen aquest col·lectiu, dels seus problemes i dificultats i de les seves perspectives de futur. Esperem que en el transcurs de l'estudi algunes d'aquestes qüestions puguin quedar més clares.

4. Reflexions a tall de conclusions

En tot el llarg de l'anàlisi anterior que hem portat a terme, es remarquen, en cada un dels diferents apartats, els punts més significatius, i que d'una manera o altra caracteritzen La Mancomunitat i els seus diferents municipis.

Les conclusions més operatives han de portar-se a terme per part dels diferents agents socials i com a resultat dels trets més significatius que apareixen en el transcurs de tota l'anàlisi anterior.

Es molt clar que La Mancomunitat no és una unitat territorialment estructurada i vertebrada. Existeix un element territorial que podria considerar-se com un eix mínimament vertebrador dels diferents municipis, o de la majoria dels mateixos, que seria la carretera nacional 152. Per altra part no existeix, dins el context de La Mancomunitat, un nucli urbà prou important que sigui "el centre" de les activitats, equipaments i serveis de la resta de municipis de La Mancomunitat. Aquests centres els trobem fora de La Mancomunitat i dels que els diferents municipis de La Mancomunitat en depenen. Això no vol dir que els nuclis forts de població, com poden ésser Tona, Taradell i Hostalets mantinguin, per diferents causes i raons, una certa "centricitat", però no podem parlar d'una certa "capital" en el context dels diferents municipis.

El que sí queda clar, a partir de tot això, la dualitat existent entre el que podríem anomenar context urbà de La Mancomunitat i context rural. Hem de tenir present que aquesta dualitat es dona també dins el context dels municipis més importants anteriorment esmentats, però cal diferenciar-los dels altres que són totalment rurals, i en alguns casos sense un nucli de població mínimament estructurada a nivell urbanístic.

Aquesta situació incideix qualitativament quan es tracta de conèixer i comprendre la dinàmica de la vida i de les relacions socials de la població, i la problemàtica que aquesta població té.

En l'anàlisi demogràfica ens hem pogut donar compte de que, encara que sigui en unes dimensions més petites i a escala reduïda, es reproduïxen els aspectes i la dinàmica de la població catalana en general. És important veure quins són els llocs que han concentrat la immigració més forta; això ens pot ajudar a entendre més la problemàtica que pateixen aquests municipis a diferents nivells, ja que no podem perdre de vista que la immigració no és un fet aïllat que es dona en un temps i un espai concret, sinó que és tot un procés que afecta a les persones i comprèn a més d'una generació. Aquest procés d'integració sempre sembla més fàcil en contextos petits que permeten una relació més fluida entre els autòctons i els

immigrants, però això no treu que les dificultats hi són i la realitat diària ens demostra que també en els municipis de La Mancomunitat la problemàtica hi és present.

L'experiència negativa de les immigracions dels anys 40-50 per la manca d'habitatges, llocs de treball, situacions precàries de tot ordre, també les varen viure els col·lectius que varen arribar en els pobles de La Mancomunitat. Per altra part no podem oblidar la importància que té la qüestió immigratòria de cara a la integració cultural.

Una altra de les notes rellevants en l'anàlisi demogràfica és la presència d'homes sols en el món pagès. De cara un futur no llunyà podem trobar-nos amb avis sols.

Les persones que no tenen el Graduat Escolar és un col·lectiu important dins La Mancomunitat. Aquesta importància encara queda més subratllada si tenim present que aquesta situació afecta de manera notable a col·lectius de persones entre 30 i 50 anys. El col·lectiu de persones d'aquest grup d'edat és la generació de la post-guerra i la que ara està arribant als llocs més o menys important en el món laboral. Per altra part i situant aquesta generació en el seu temps d'aprenentatge, no podem constatar amb les dades de les que disposem, quantes i quines d'aquestes persones han rebut formació en acadèmies privades, (Comerg, Comptabilitat...etc.). La informació rebuda no ens ha permès veure quines són realment les característiques de les persones que es troben en aquesta situació; la seva professió, el seu origen, la seva situació laboral etc...que ens podrien definir millor i a nivell qualitatiu que representa aquesta dada. Esperem que la segona part de l'estudi (l'enquesta a la població) ens aportí les dades que ajudin a configurar més qualitativament aquest col·lectiu. Segurament que aquesta situació (no tenir el Graduat Escolar) pot ésser més compromesa pels nois i noies que estan acabant actualment la Bàsica, però això no obsta que en els adults els sigui també un obstacle. De fet una persona pot no tenir el Graduat Escolar i tenir un nivell cultural d'autoformació molt acceptable, però a nivell global de la població de La Mancomunitat és un indicador que no podem obviar.

Els pobles de La Mancomunitat participen de la dinàmica industrial de la Comarca d'Osona, i uns municipis més que els altres tenen registrada alguna empresa industrial. En el context de la comarca no és precisament aquesta zona la que despunta per la forta presència de treballadors industrials, però sí que municipis com Hostalets, Tona, Taradell, entre d'altres, tenen un pes específic a nivell comarcal. Una altra cosa és parlar de que la majoria de persones que treballen (de la Mancomunitat) ho fan en la indústria, sigui en els propis municipis sigui en altres municipis de la comarca.

Malgrat que no ens consti amb certesa, sembla que les indústries ubicades en el context de La Mancomunitat, no són indústries

punteres, ni indústries de gran dimensions; tampoc són de preveure en un futur, ja que les parcel·lacions industrials en els polígons que s'estan creant són petites.

De cara un futur cal preveure un possible creixement de l'atur si tenim en compte el baix nivell d'instrucció i les exigències que presenten les noves professions.

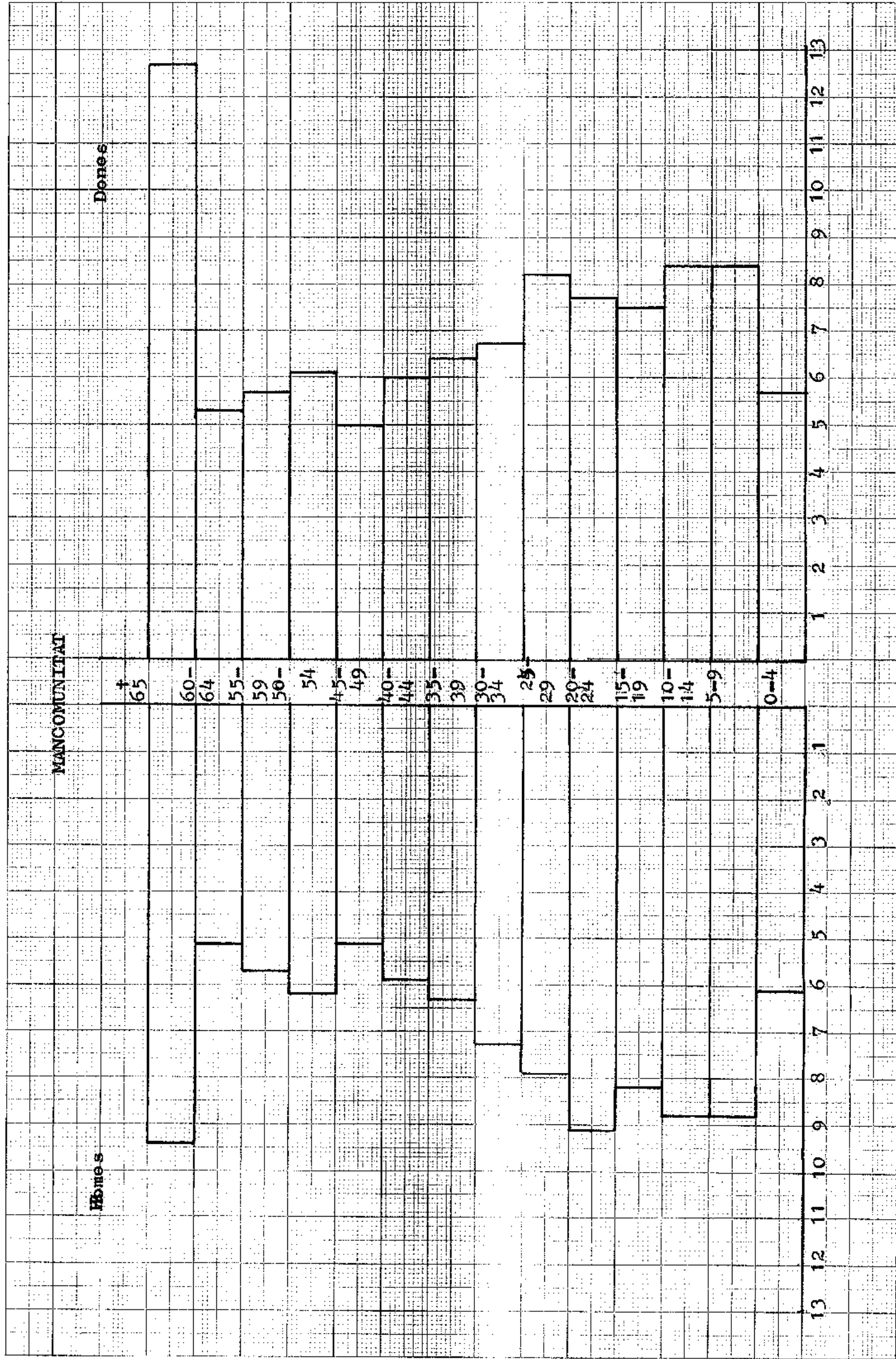
No podem quedar enlluernats amb les dades que fan referència al gran nombre d'establiments de comerç. Hem dit ja el que això significa i per altra part no perdem de vista la implantació cada vegada més dels grans supermercats.

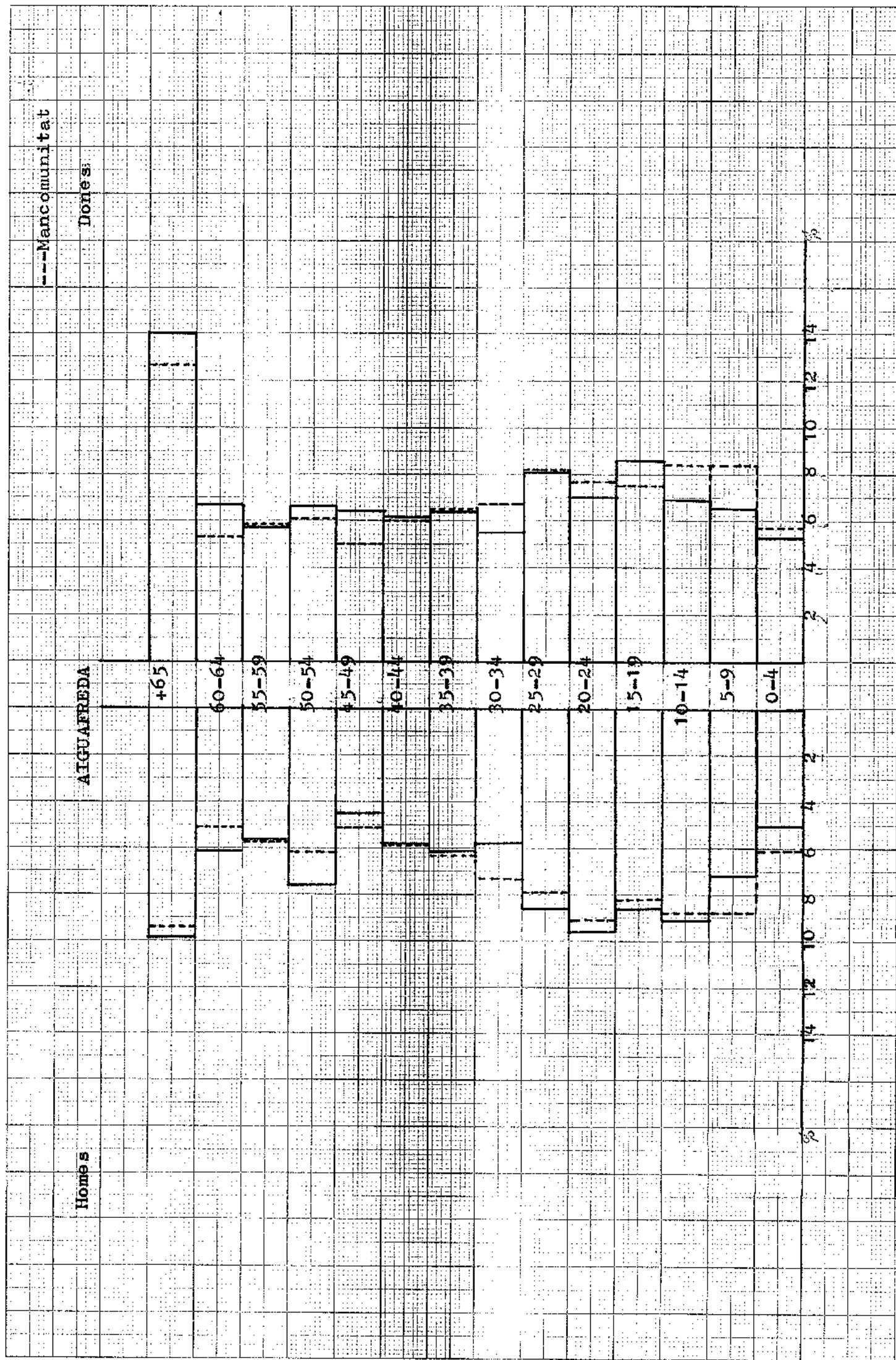
Hem de posar l'atenció en el municipi d'Hostalets que s'ens presenta com el més industrial i com a conseqüència no ens hem d'estranyar que sigui el municipi que acumula més immigració i persones vingudes de fora.

El que hem de tenir en compte és el percentatge prou important de persones que treballen en el sector agrari, i que aquest té un pes notable en els 11 municipis que configuren La Mancomunitat. Fins aquí una primera aproximació a la realitat de La Mancomunitat a partir de la demografia i de la dinàmica socio-econòmica. No hi ha dubte que aquesta realitat pot canviar en un futur proper; pensem en les transformacions que poden originar les obres que s'estan efectuant en la N.152... i que poden configurar realitats diferents en cada un dels municipis segons sigui la seva ubicació.

ANNEX 1

E D A T S . . D E . . P O B L A C I O

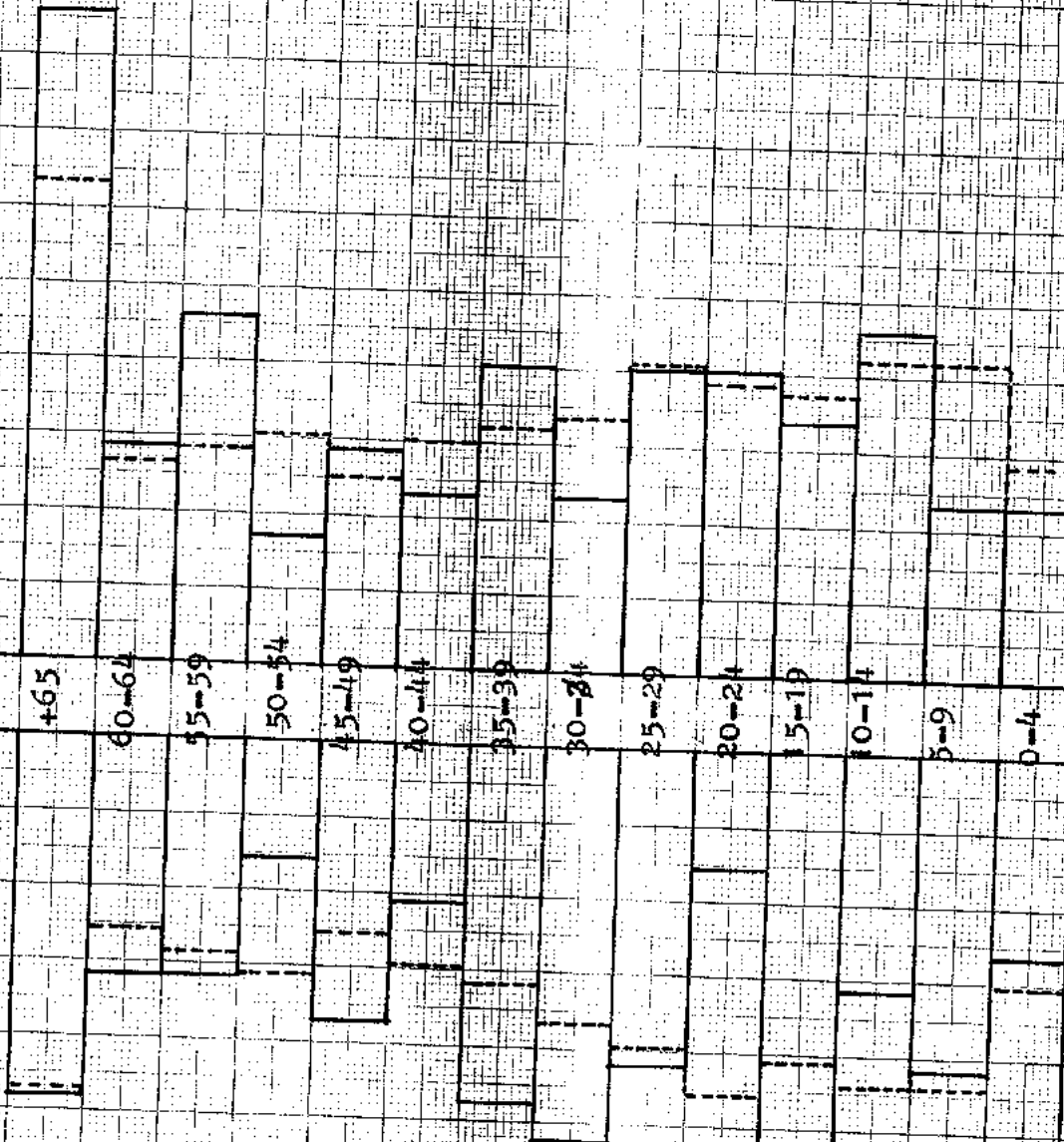

Homes

EL BRULL

Mancomunitat

Dones

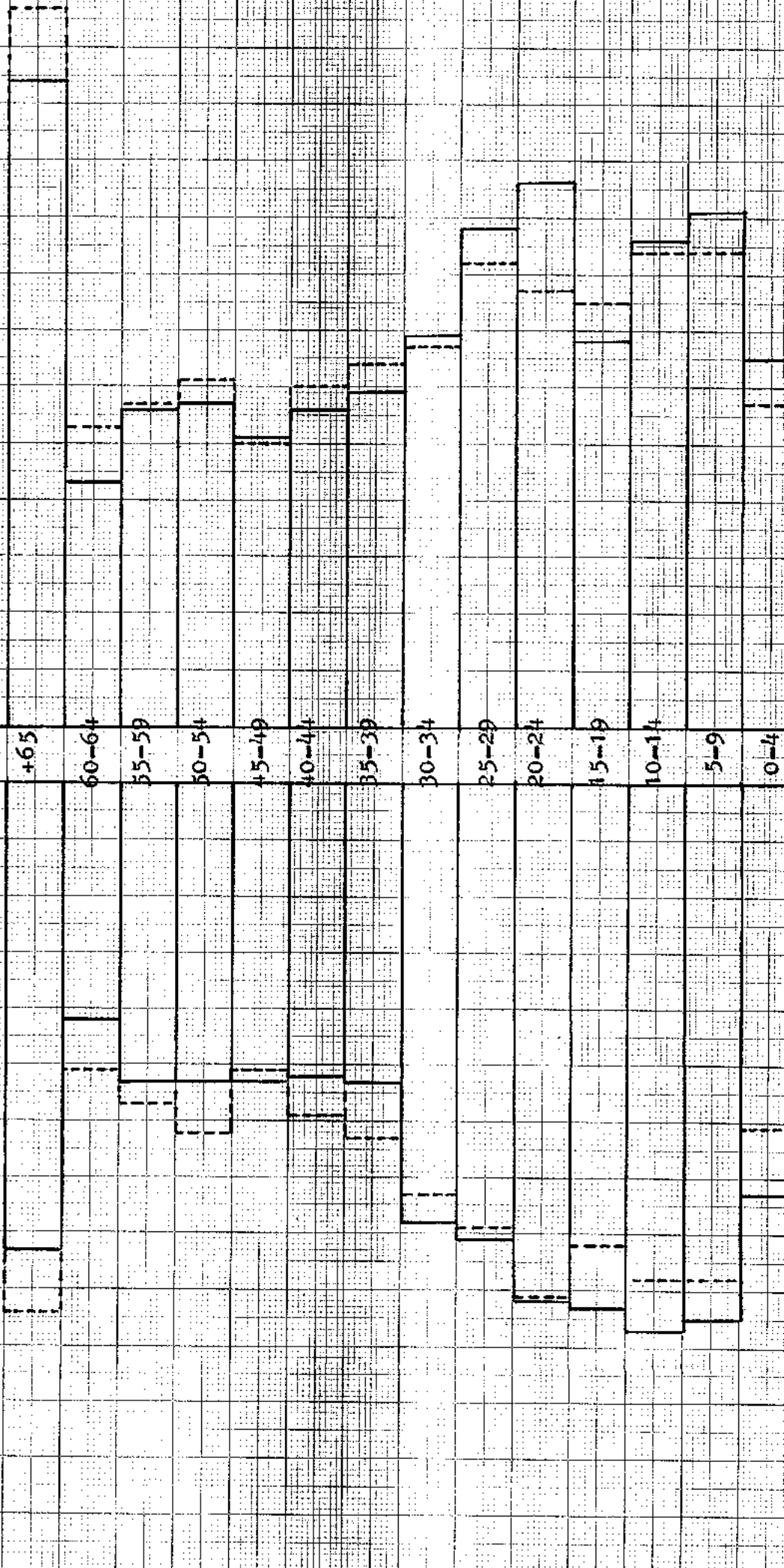

18 16 14 12 10 8 6 4 2 2 4 6 8 10 12 14 16 18

Home s

HOSTALETS DE BALENYA

Dones

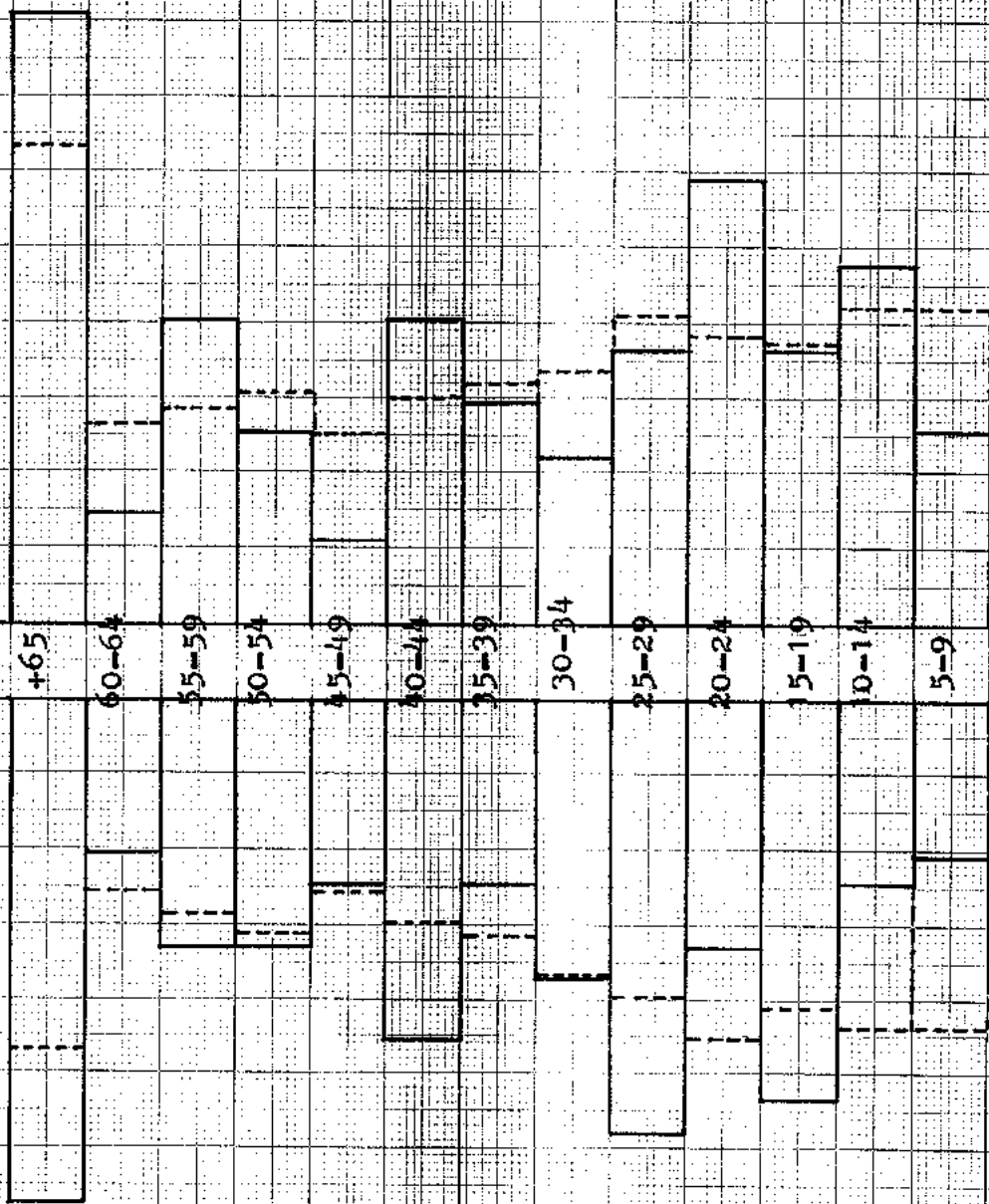

Homes

MALLA

Dones

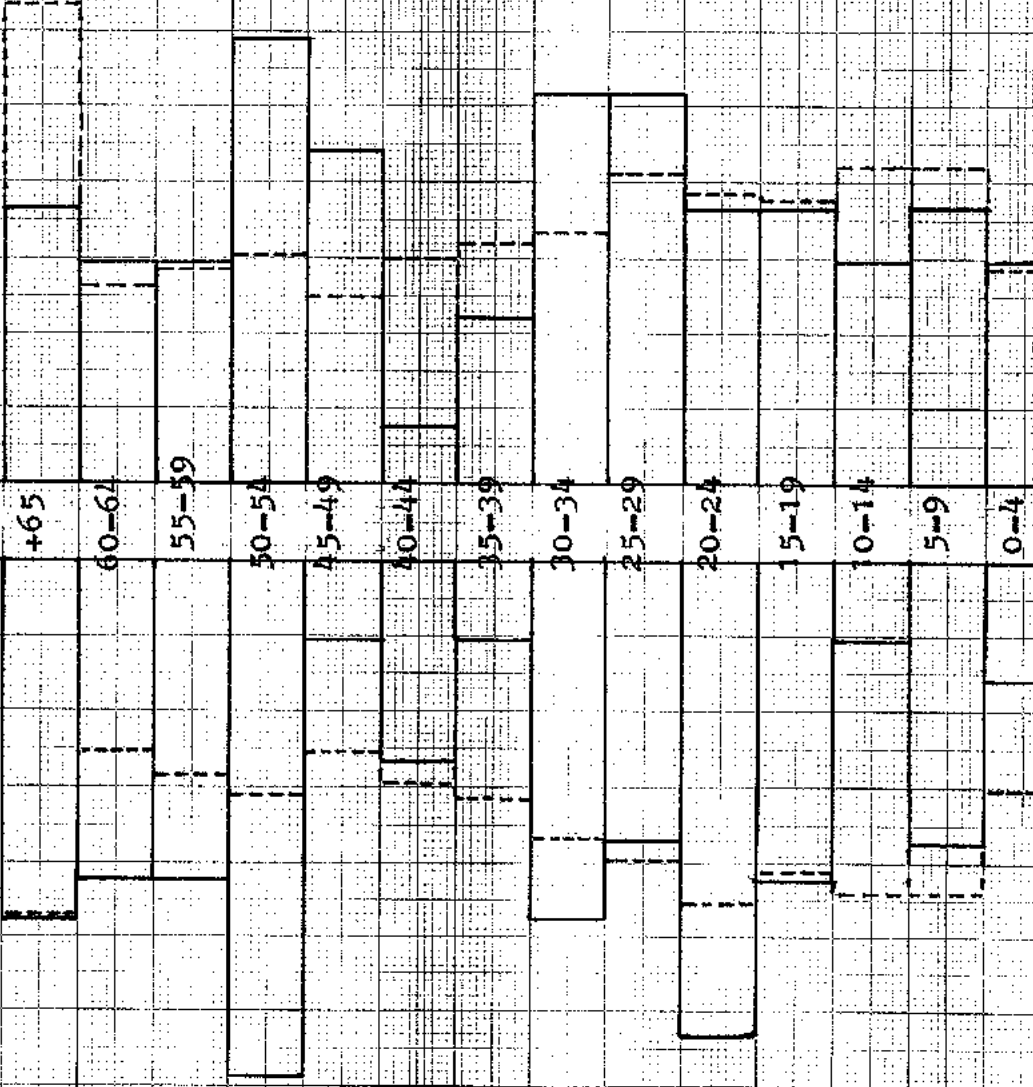
% 18 16 14 12 10 8 6 4 2 0 2 4 6 8 10 12 14 16 18 %

Home s

MUNTANYOLA

Dones

%

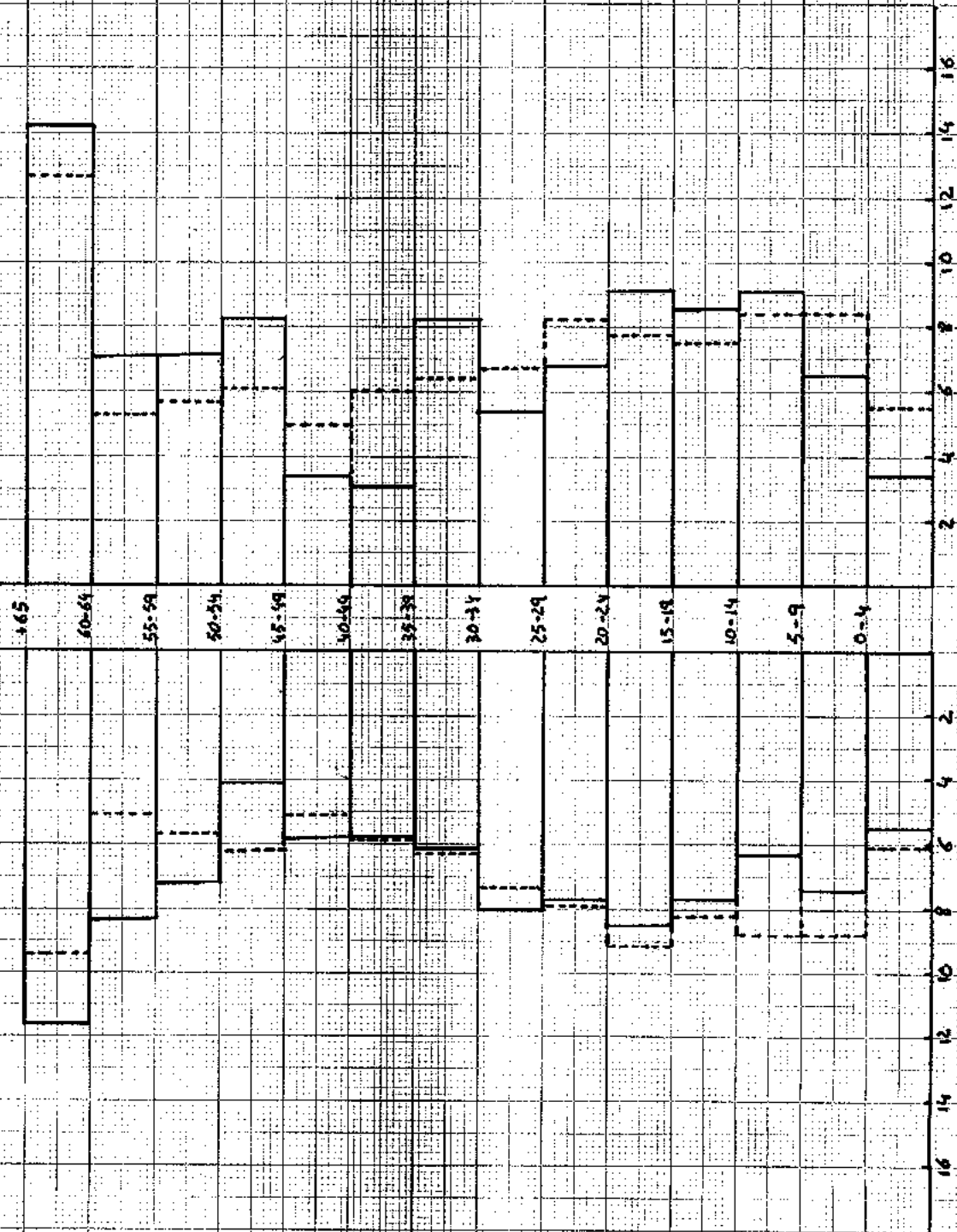
14 12 10 8 6 4 2

2 4 6 8 10 12 14 %

Homes

S. MARTI DE CENTELLES

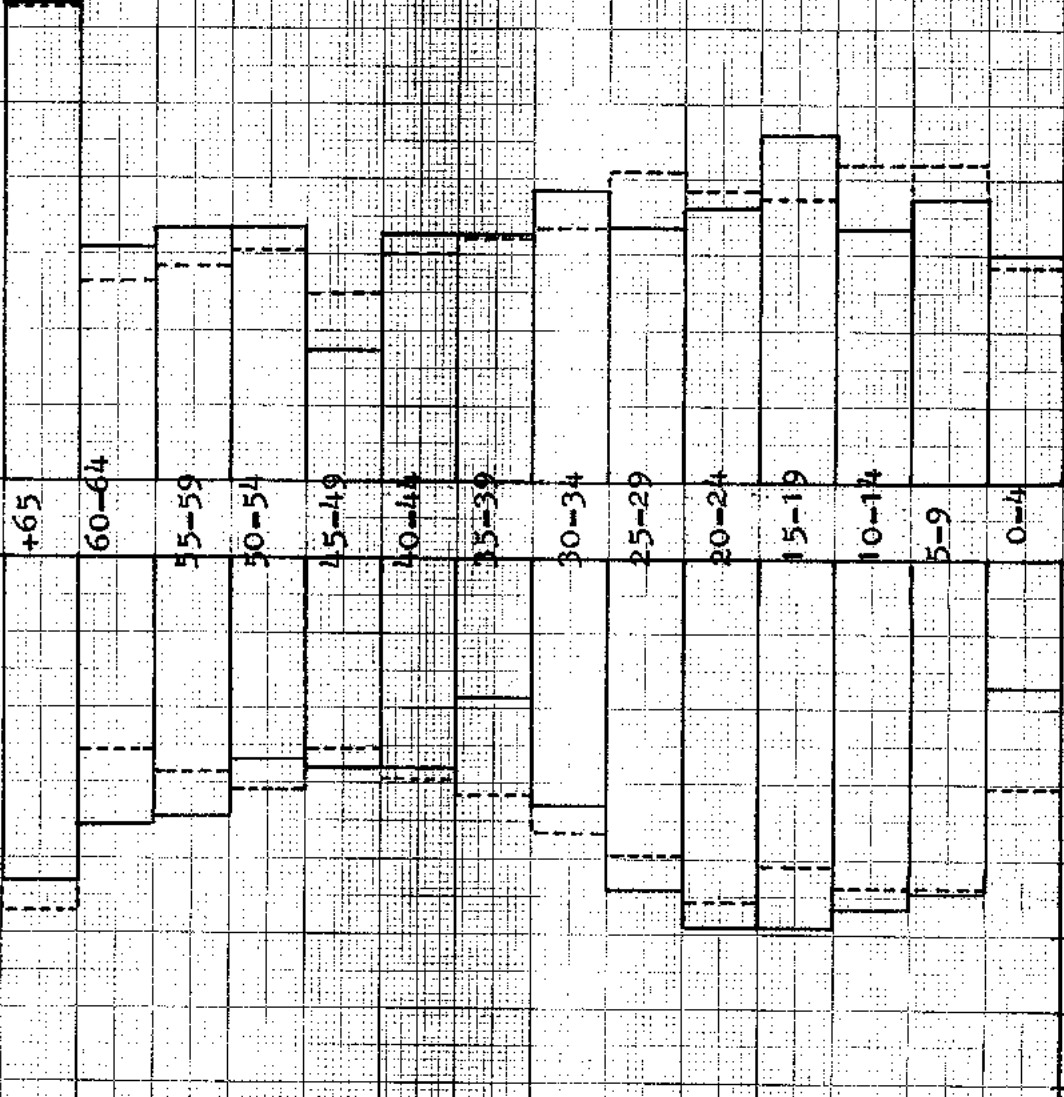
Dones

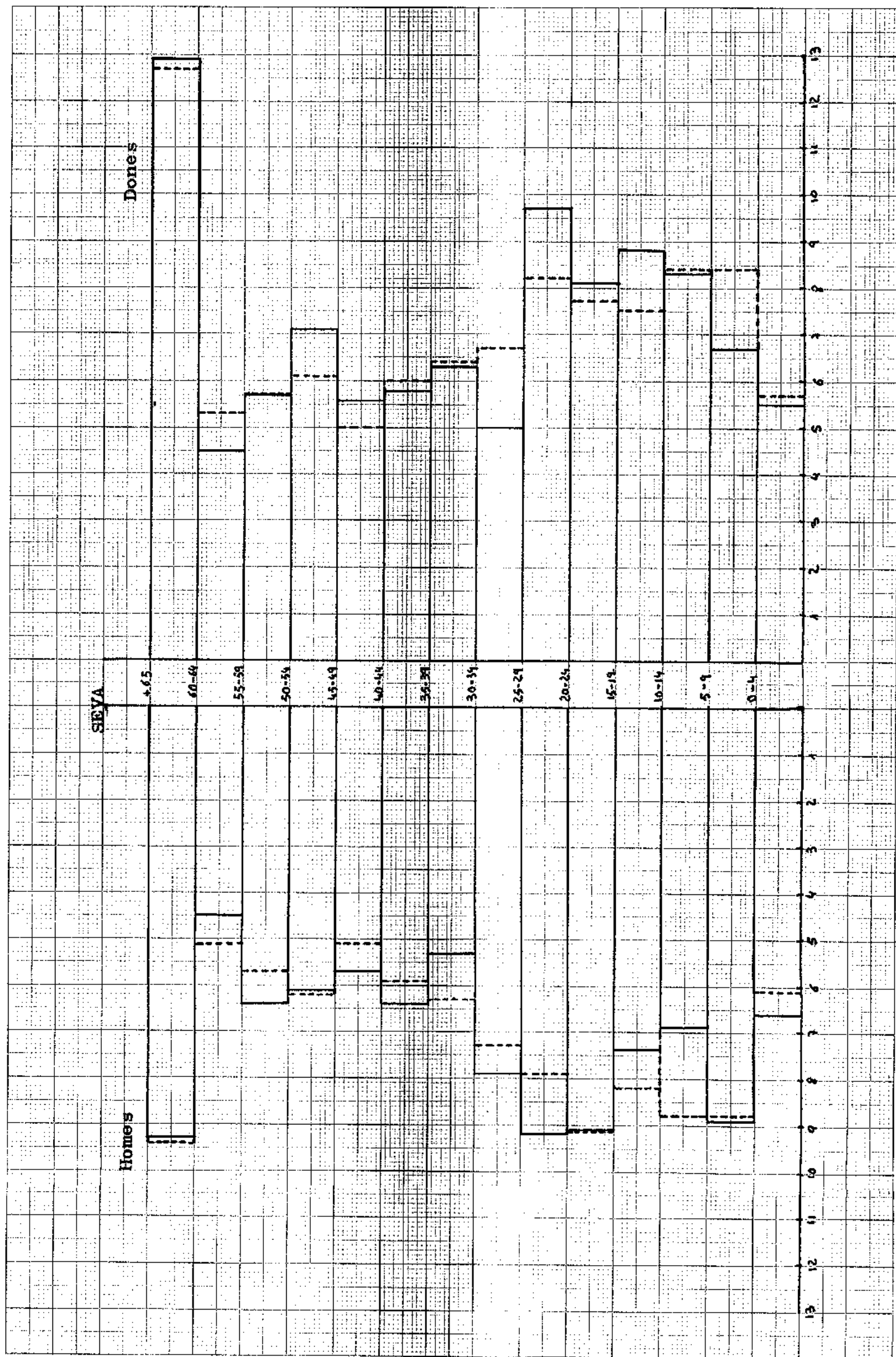

Done s

STA. EULALIA DE RIUPRIMER

Homes

Homes

TARADELL

Dones

4-65

60-64

55-59

30-34

45-49

50-54

35-39

30-34

25-29

20-24

15-19

10-14

5-9

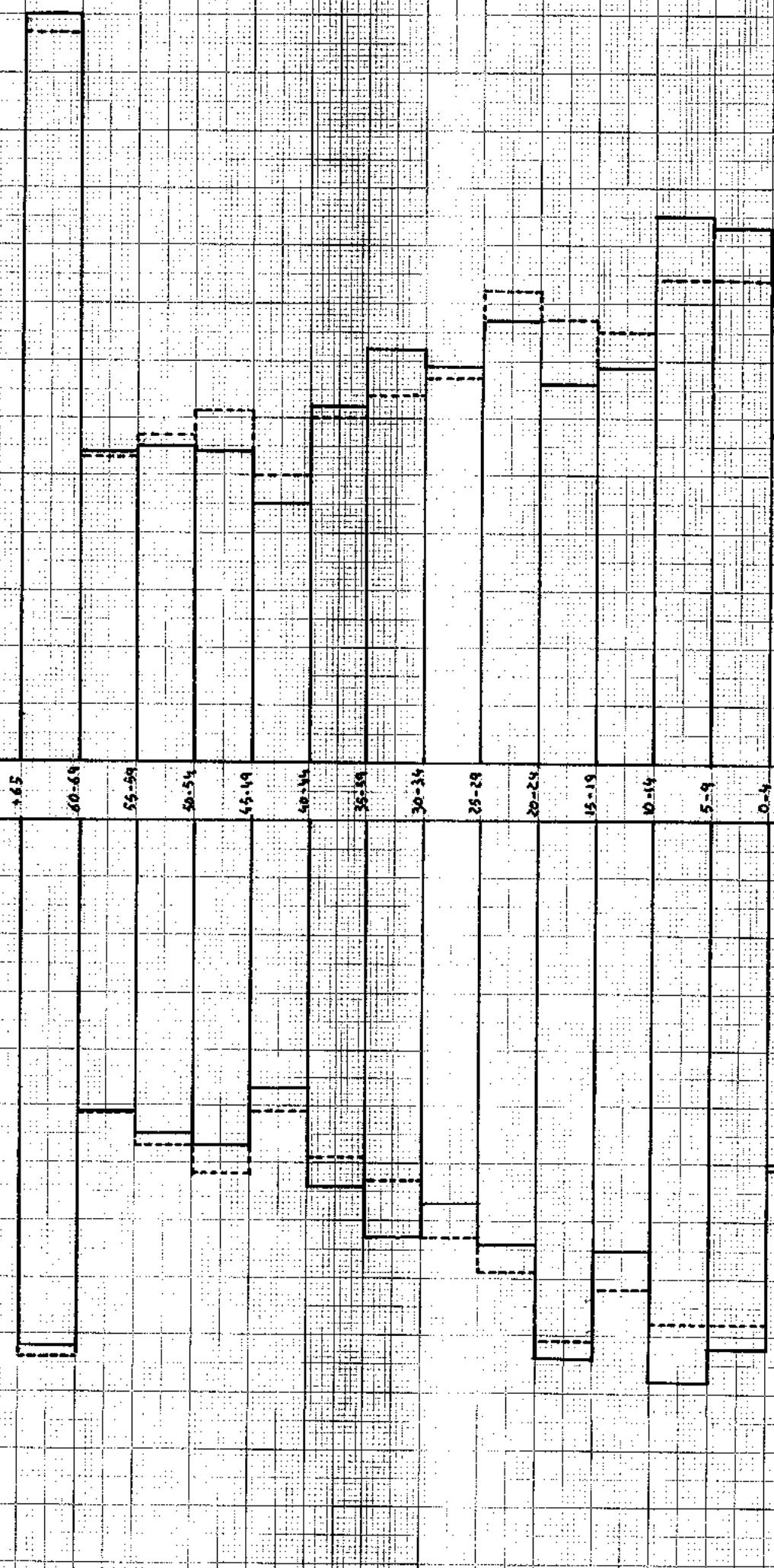
0-4

13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Homes

TONA

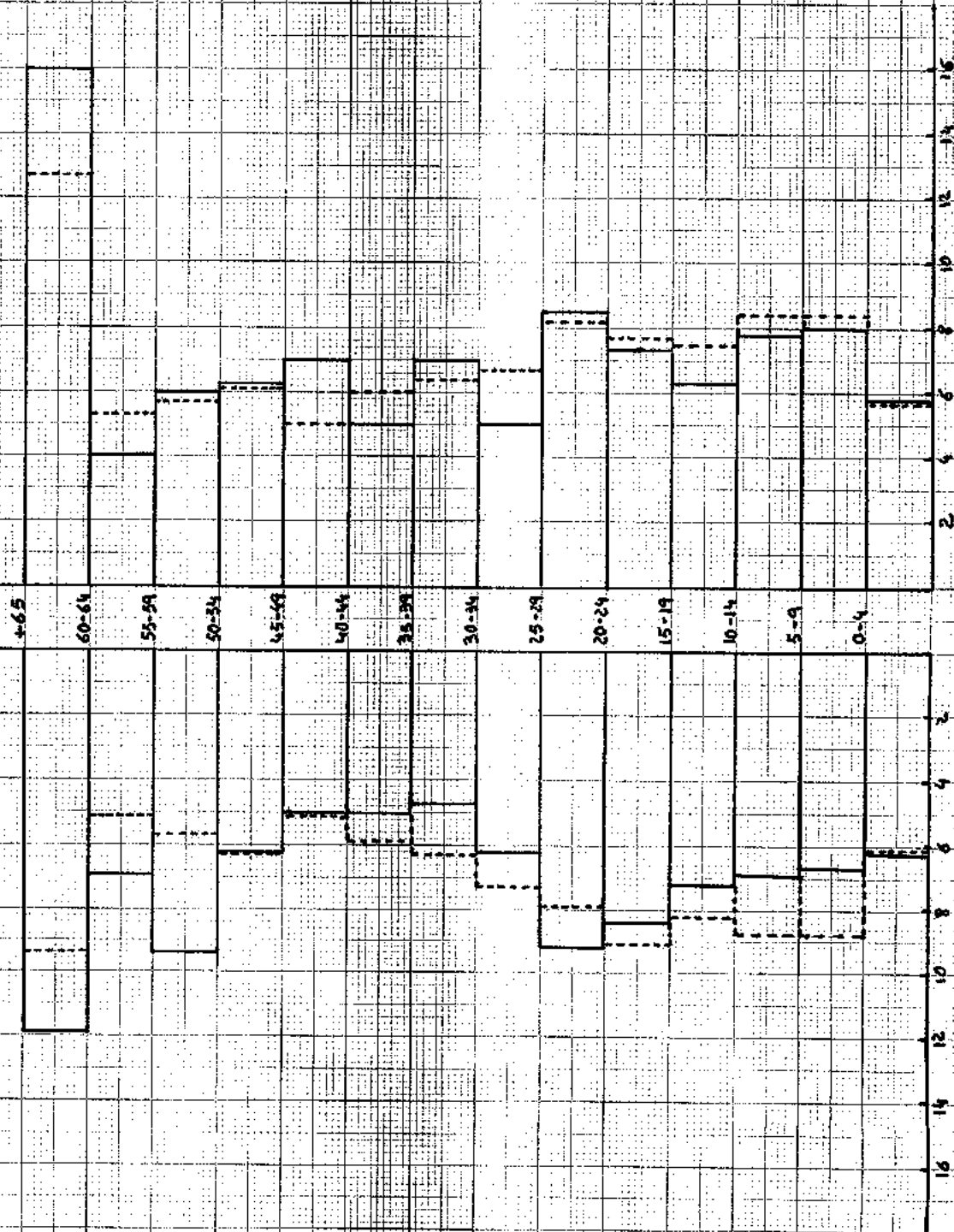
Dones

Home s

VTLADRAU

Done s

ANNEX 2

ELS SECTORS DE PRODUCCIO DELS MUNICIPIS DE LA MANCOMUNITAT

DIVISIO 1: ENERGIA I AIGUA

	Tona	Seva	Malla	Munta- nyola	Aigua- freda	El Brull	Hosta- lets	Sta. Eulàlia	Tara- dell	St. Martí	Vila- drau	Total
Energia i aigua	1				1		1					3
Total	1				1		1					3

DIVISIO 2 : EXTRACCIO I TRANSFORMACIO DE MINERALS NO ENERGETICS I PRODUCTES DERIVATS.

INDUSTRIA QUIMICA.

	Tona	Seva	Malla	Munta-nyola	Aigua-freda	El Brull	Hostalets	Sta. Eulàlia	Taradell	St. Martí	Vila-drau	Total
Extractives	1				1							2
Aegila, calç i vidre	1				2		1	1				5
Química		1										1
Total	2	1			3		1	1				8

DIVISIO 3 : INDUSTRIES TRANSFORMADORES DELS METALLS. MECANICA DE PRECISIO

	Tona	Seva	Malla	Munta-nyola	Aigua-freda	El Brull	Hosta-lets	Sta. Eulàlia	Tara-dell	St. Martí	Vila-drau	Total
Metal.lurgica bàsica							1					1
Fabr. Prod. Metal·lics	5	3	2		5		13	1	10	7		46
Constru. Maquinaria. Equips	3				3		1		2	2		11
Fabr. Mat. i Maquin. Elec.	1						2		1			4
Altres Metal.lurg.												
Total	9	3	2		8		17	1	13	9		62

DIVISIO 4 : ALTRES INDUSTRIES MANUFACTURERES

	Tona	Sevè	Malla	Munta-nyola	Aigua-freda	El Brull	Hostalets	Sta. Eulàlia	Taradell	St. Martí	Vila-drau	Total
Aliments Begudes Tabac	9	2			4		12	1	5	2	1	36
Textil	2	2			2		5	1	8	1	1	22
Cuir									2			2
Confecció Vestit Calçat	1	2			8		4	1	4			20
Fusta, suro mobles	8	1	2		4		12		8		1	36
Papers i arts gràfiques	2				1			1			1	5
Cautxu i Mat. Plàstiques	1				1		1		1		1	5
Altres indústries manufac.		1										1
Total	23	8	2		20		34	4	28	3	5	127

DIVISIO 5 : CONSTRUCCIO

	Tona	Seva	Malla	Munta- nyola	Aigua- freda	El Brull	Hosta- lets	Sta. Eulàlia	Tara- dell	St. Martí	Vila- drau	Total
Construcció	16	6		4	40		16	1	12	12	25	132
Total	16	6		4	40		16	1	12	12	25	132

DIVISIO 6 : COMERÇ , HOSTELERIA, RESTAURANTS I REPARACIONS.

	Tona	Seva	Malla	Munta-nyola	Aigua-freda	El Brull	Hosta-lets	Sta. Eulàlia	Tara-dell	St. Martí	Vila-drau	Total
Comerç al major	5	1		2	13		3		5	2	3	34
Recuperació												
Intermediaris												
Comerç al menor	12	1	1	1	25		7	2	7	2	22	80
Serveis alimentació	3	3			29	1	4	1	3	11	15	70
Serveis hosteleria	4	1			7				1	4	8	25
Reparacions	2				8		2		4		2	18
Total	26	6	1	3	82	1	16	3	20	19	50	227

DIVISIO 7 : TRANSPORTS I COMUNICACIONS.

	Tona	Seva	Malla	Munta-nyola	Aigua-freda	El Brull	Hostalets	Sta. Eulàlia	Taradell	St. Martí	Vila-drau	Total
Servei de transport				1	46					21	19	87
Comunicacions	10	1			3		1	3	4		1	23
Total	10	1		1	49		1	3	4	21	20	110

II. Serveis i equipaments. La vida associativa en el context de La Mancomunitat.

Introducció

En la primera part de l'estudi hem situat el context dels pobles de La Mancomunitat a partir de les dades de les fonts d'informació secundàries, com són els Padrons Municipals, els Censos industrials i les Llicències Fiscals, que ens ha permès dibuixar la fesomia de La Mancomunitat i dels diferents pobles que en formen part.

La base d'aquesta segona part de l'estudi és la informació i les dades obtingudes a partir del treball de camp portat a terme en els darrers mesos i que ens ha connectat directament amb la realitat de la vida i relacions socials dels veïns de La mancomunitat. En aquest capítol farem en primer lloc una aproximació als equipaments i serveis existents, i en segon lloc analitzarem la dinàmica de la vida associativa i quina és la visió que en tenen els mateixos associats.

La qüestió de la dependència dels pobles de La Mancomunitat pel que es refereix a equipaments i serveis és un fet clar i que en molts aspectes, aquesta dependència, no pot ésser substituïda per La Mancomunitat com a tal. En canvi el que sí és segur que La Mancomunitat ofereix uns serveis, que de no fer-ho, els pobles que formen part de La Mancomunitat no tindrien capacitat de crear-los.

Aquesta situació de dependència l'hem d'entendre des de la perspectiva de la ubicació geogràfica dels diferents pobles. És aquesta ubicació que els ha direccionat cap a uns centres que han arribat a ésser punts de referència en molts aspectes de la vida quotidiana. Aquest centres són les dues capitals de comarca que encavallen els diferents municipis: Vic de la comarca d'Osona i Granollers de la comarca del Valles Oriental. D'aquestes dues capitals de comarca la que realment marca la pauta de centralitat dels pobles de La Mancomunitat és, sens cap mena de dubte, Vic.

La centralitat de Granollers és molt secundària i per coses de caire administratiu, afecta majoritàriament al municipi d'Aiguafreda. Aquesta dependència de la que parlem no pretén, en absolut, desvirtuar i anular de bon començament la vida pròpia de tots i cada un dels pobles que contemplem en l'estudi; però sí que cal tenir-la present per entendre tot el que seguidament analitzarem.

1. Serveis i equipaments.

1.1. Educatius i sanitaris

Del que hem dit anteriorment es desprèn que La Mancomunitat per ella mateixa i els diferents pobles que la componen, no poden ésser autosuficients en la cobertura de les necessitats dels seus habitants; no calen explicacions per entendre aquesta qüestió. Per això quan ara parlarem dels equipaments i serveis educatius i sanitaris, no es tant des de la perspectiva "reivindicativa" d'una autosuficiència, com d'informar de quina és la situació al respecte i fins a quin nivell arriba la cobertura de les necessitats.

Un punt que aquí no tocarem, perquè no entra en els objectius de l'estudi, però que en algun moment o altre s'hauria de tenir en compte, és tot el que fa referència al funcionament d'aquests serveis i equipaments. Segurament que alguns d'aquests aspectes sortiran a la darrera part de l'estudi quan es parli de les problemàtiques.

L'etapa d'ensenyament que correspon a E.G.B. està totalment coberta. Els municipis de Muntanyola, El Brull i S. Martí de Centelles escolaritzen els seus infants en els municipis propers ja que no disposen d'escola pròpia.

Respecte a aquesta etapa d'ensenyament voldriem fer constar que en els darrers cursos (87/88 i 88/89) hi trobem uns índexs de fracàs escolar d'un 27%. En alguns dels municipis aquest índex és superior. En totes les escoles hi trobem les associacions de pares que funcionen a partir de les habituals reunions de les juntes de pares i de les assemblees. La periodicitat tant de les reunions de juntes com de les assemblees, oscil·len segons el ritme que cada associació ha designat. Hi ha juntes que es reuneixen setmanalment i altres que ho fan trimestralment. Les activitats que porten a terme són les que marquen les pautes de les reunions. Les assemblees són les que mantenen un ritme més espaiat, el més habitual és fer-ne una al començament de curs i l'altra al final de curs. Segons sembla l'assistència a les reunions és molt significativa.

Són les A. de pares que porten la responsabilitat d'organitzar la majoria, per no dir la totalitat, de les activitats extra-escolars. Dins aquestes cal considerar-hi les de caire esportiu, natació, bàsquet, voleibol, atletisme, gimnàstica... etc. les de caire cultural, teatre, festes tradicionals, concerts... i també les activitats que podríem anomenar complementaries a l'ensenyament com són la informàtica, anglès, mecanografia... etc. Algunes d'aquestes activitats es porten a terme amb l'ajuda econòmica dels pares (la informàtica, el professor de música, el professor de gimnàstica...)

Segurament que l'Associació de Pares deu ésser l'entitat que reuneix i mou a més persones adultes a molts dels pobles de la Mancomunitat.

Quan s'arriba a l'etapa de l'ensenyament secundari, tant si es tracta de BUP-CCU com de FP, els alumnes han de marxar cap als centres que "els toca". Normalment i segons la residència de l'alumne els destins són Vic, Centelles, La Garriga i de manera ja més casual Granollers.

Cal fer esment d'altres equipaments docents ubicats en el territori de La Mancomunitat i que són de dependència privada, concretament l'Escola Familiar Agrària "La Suïssa" i el Col·legi "Pive". De fet són equipaments ubicats en el context de la Mancomunitat però no precisament al servei de La Mancomunitat. On hi trobem més alumnes de la comarca és a l'Escola Familiar Agrària, i més concretament de pobles de La Mancomunitat com Balenyà, Taradell, Tona, Els Hostalets de Balenyà. En cursos anteriors hi havien alumnes de Seva i El Brull. Cal precisar que l'escola "La Suïssa" és exclusivament femenina. Els objectius generals d'aquesta escola són:

- Oferir a la dona una formació de base orientada cap a la gestió i administració d'empreses comunitàries (agrícoles, para-agrícoles, de serveis...)
- capacitar a la dona per un ampli camp de llocs de treball en el medi rural
- augmentar el protagonisme i la responsabilitat social de la dona
- conèixer els aspectes tècnics de la producció per a portar a terme l'administració de l'empresa i la seva gestió.

L'organització i funcionament segueixen les mateixes pautes que una escola de Formació Professional. L'aspecte diferenciador és l'aspecte pedagògic anomenat alternança educativa, i que es basa en l'estada a l'escola durant 15 dies, de dilluns a divendres, en règim d'internat. Els 15 dies restants els passen a casa realitzant exercicis de cada una de les assignatures, un estudi del seu medi per observar les possibilitats de treball i per últim les practiques.

- Ensenyament no-reglat: Aquest tipus d'ensenyament el trobem a les poblacions de Tona, Taradell, Hostalets de Balenyà i Aiguafreda.

Aquest ensenyament es centra principalment en les classes de català i anglès. El català té un alumnat adult i sobretot femení; l'anglès en canvi acull a persones de totes les edats i sexe. La diferencia és que el català està promocionat per l'Administració

(Diputació o Generalitat) i en canvi l'anglès es totalment privat.

- Altres activitats d'aprenentatge: a les poblacions de Tona, Hostalets de Balenyà i Taradell s'ofereixen a la població diferents possibilitats d'aprenentatge. Així tenim que a Taradell tan els infants, els adolescents, els joves o els adults poden rebre formació en música, ioga, dibuix, labors, i esmalts en l'Associació anomenada l'Arpa.

A Tona, l'Ajuntament promou activitats de labors, musica, dibuix i talla de fusta per infants.

A Hostalets de Balenyà hi ha cursos d'informàtica organitzats per una empresa de Girona i dirigits a joves i adults. En aquesta població l'Ajuntament ofereix també cursos d'anglès.

No hi ha dubte que l'oferta és variada i en certa manera diversificada. Però cal veure si aquesta respon a les necessitats i a les demandes de la població, fet que es podria constatar a partir del nombre d'alumnes que tenen les diferents activitats.

En la primera part de l'estudi hem constatat un alt percentatge de persones sense el graduat escolar i en l'oferta que acabem d'analitzar no hi trobem cap opció a la que ells puguin dirigir-se. Aquesta l'han de buscar a altres llocs.

- Els equipaments i serveis sanitaris: de la mateixa manera que en els equipaments educatius es evident que un certs nivells no poden ésser coberts en el mateix context de La Mancomunitat, en el que fa referència a la sanitat és lògic que passi exactament igual. Tota una altra qüestió seria plantejar si tant en un cas com en l'altre tots i cada un dels municipis de La Mancomunitat disposen d'una bona comunicació per els desplaçaments necessaris per cobrir les necessitats sanitàries.

Actualment la xarxa dels equipaments sanitaris és la següent:

- A Taradell hi ha l'únic C.A.P. de La Mancomunitat que disposa dels següents serveis:

- Metge de medicina general
- Pediatra
- Dentista
- Llevadora
- Infermera
- Treballador Social
- Secretaria

D'aquest C.A.P. depèn el dispensari municipal de Viladrau que presta quasi els mateixos serveis uns dies determinats de la setmana o del mes.

- Aiguafreda i Sant Martí disposen d'un dispensari municipal que ofereix els serveis següents:

- Metge de medicina general
- Pediatra
- Llevadora
- Practicant

- Hostalets de Balenyà disposa de dispensari municipal on hi ha:

- metge de medicina general
- practicant
- llevadora
- pediatra

- Tona comparteix amb Els Hostalets de Balenyà els serveis de la llevadora i del pediatra i disposa també de:

- metge de medicina general
- practicant

- Seva té dispensari municipal i disposa dels serveis de:

- metge de medicina general
- infermera

- Sta Eulàlia de Riuprimer disposa únicament de metge de medicina general.

La resta de municipis depenen d'algun d'aquets centres anteriors. Així El Brull depèn de Seva, Muntanyola de Sta. Eulàlia i Malla de Tona.

Per necessitats que no són cobertes per aquets equipaments els usuaris han de recórrer als centres corresponents designats per les Àrees de Salut corresponents. Els hospitals comarcals de Vic i Granollers juguen un paper important al respecte.

1.2. Les biblioteques

Dels onze municipis que formen La Mancomunitat tenen biblioteca: Aiguafreda, Balenyà-estació (barri de Sant Miquel), Hostalets de Balenyà, Malla, Sta. Eulàlia de Riuprimer, Taradell i Tona. No totes elles tenen la mateixa dependència. Les d'Aiguafreda, Malla, Sta. Eulàlia de Riuprimer, Taradell i Tona depenen de Diputació, Ajuntament o Caixa de Manlleu. La d'Hostalets de Balenyà depèn i està en funció de l'escola pública, però això no impedeix que també a certes hores pugui ésser utilitzada pel públic en general, més si tenim present que és l'única que hi ha en el municipi. La del barri de Sant Miquel ha estat creada per l'Associació de veïns i depèn d'ella.

No tenim els elements suficients per valorar el seu contingut de llibres des d'una perspectiva "qualitativa"; els llibres estan classificats per temàtiques que van des de la filosofia fins als esports i música passant per la literatura, religió, ciències pures... etc. La biblioteca d'Hostalets de Balenya al ser una biblioteca bàsicament de caràcter escolar té uns tipus de llibres destinats a aquesta finalitat a més de llibres juvenils i revistes pedagògiques. Les entitats de les qui depenen les biblioteques són les subministradores dels llibres, i periòdicament envien els lots corresponents per renovar el material existent i posar-lo al dia.

Els nostres informants ens diuen que els usuaris d'aquets centres són habitualment els estudiants de 7 a 17 anys. Molt estranyament són utilitzades per persones adultes. En algunes poblacions on la presència dels estiuajants és notòria, aquets hi passen algunes estones per fullejar diaris o revistes. Les biblioteques de les poblacions més importants (Taradell, Tona) a més de la seva funció pròpia, organitzen activitats destinades tant a públic adult com infantil; conferències, exposicions, música... etc. La informació de la que disposem no permet fer una avaluació de l'ús que la població en fa d'aquets equipaments. Però l'opinió de persones significatives és realment negatiu, sort de la població escolar que per "quasi obligació" treu la pols dels llibres per fer els deures de l'escola.

1.3. Els quioscos i llibreries

Potser que sembli una mica estrany que parlant de Serveis i Equipaments, dediquem un apartat a parlar dels quioscos i llibreries. Segurament que semblaria més adequat situar-los com a comerços ja que el fet que existeixin o no, depèn de si són o no rentables. Malgrat això hem cregut important situar-los en el context de serveis i equipaments perquè, vulguem o no, són ells que faciliten la possibilitat que la població tingui més accés a la informació i a la cultura, a la vegada que els usuaris d'aquets establiments ens poden indicar quins tipus d'informació i "cultura consumeixen".

Tots els pobles de La Mancomunitat tenen, com a mínim algun quiosc, excepte El Brull, Malla i Muntanyola que són municipis que tenen la població dispersa i Sant Martí de Centelles que queda absorbit per Aiguafreda.

Diferenciarem molt clarament el que fa referència a llibres i el que fa referència a diaris i revistes.

Les dimensions poblacionals de La Mancomunitat no permeten pensar que les llibreries són uns establiments amb molta vida. Segons les informacions dels propis llibreters les vendes es concentren en diades molt determinades de l'any: Sant Jordi i les festes de Nadal. La poca venda de llibres ha obligat als llibreters a

ampliar la seva oferta anant des dels articles de papereria fins a les l·laminadures. Els llibres m·s venuts s·n els infantils i juvenils. Els pocs llibres que es venen per adults s·n alguna novel·la en catal·l i algun llibre molt especialitzat que normalment s'ha de demanar. Amb tot aix· i a partir d'aqu· no podem afirmar rotundament que la gent no llegeix, i cab la possibilitat que vagin a comprar els llibres fora de les poblacions respectives. Per altra part seria absurd pensar que si existissin bones llibreries la poblaci· llegiria m·s, pensem que el que cal realment ·s crear la necessitat de llegir, amb tot el que aix· comporta.

A l'hora de demanar informaci· respecte a diaris i revistes hem tingut compte de diferenciar una cosa de l'altra a fi de poder veure m·s clarament quines eren les tend·ncies de la poblaci·. Respecte als diaris, els informadors matisaven molt la diferencia que s'observa entre els diaris venuts durant la setmana i els venuts en el cap de setmana. Aquesta situaci· encara ·s m·s palesa en les poblacions on els caps de setmana el nombre d'habitants s'incrementa com s·n Taradell, Viladrau i Seva. Els diaris m·s venuts en els pobles de La Mancomunitat s·n "El Peri·dico" i seguidament "La Vanguardia". Els pobles amb m·s vendes i per ordre decreixent s·n: Tona, Taradell, Hostalets de Balenya, Aiguafreda, Viladrau i Seva.

Hem diferenciat les publicacions comercials dels diaris i no solament per la diferent peri·dicitat amb la que surten sin· tamb· per la significaci· diferent que tenen. De les tres publicacions comercials, 9Nou, Ausona i Marxa, la que l'·ndex de venda m·s elevat ·s sens cap mena de dubte el 9NOU, tot i que, segons els nostres informants, la venda dels dilluns ·s inferior a la venda dels divendres. Per ordre d'import·ncia de vendes segueix Marxa i en darrer lloc Ausona.

Les poblacions en les que la premsa comercial es ven m·s, segueix, com ·s d'esperar la mateixa t·nica que la venda dels diaris. En primer lloc trobem les poblacions amb m·s nombre d'habitants, Tona, Taradell i Hostalets de Balenya, seguides d'Aiguafreda, Seva, Sta. Eul·lia de Riuprimer i Viladrau.

En el context de les revistes, les que tenen m·s p·blic s·n sens cap mena de dubte les anomenades "revistes del cor", sent la capdavantera "Lectures". Amb un volum m·s petit de consum hi trobem les revistes de "modes" i les revistes d'informaci· general (Cambio 16, Tiempo, ...etc.). Les revistes "pornogr·fiques" es belluguen entre el rebuig i l'acceptaci·. Les de m·s sortida s·n el Play Boy i el Penhouse.

Es dif·cil a partir de les dades de les que disposem fer una valoraci· de quin ·s el percentatge de poblaci· que realment llegeix la premsa amb un m·nim d'assiduitat. El que si queda

clar, i és lògic, que les poblacions amb un nombre més elevat d'habitants són les que més diaris venen.

2. La vida associativa

Una aproximació a tot el que representa la vida associativa en els diferents pobles de La Mancomunitat, exigia en primer lloc tenir el llistat de les entitats existents. Entenem la vida associativa, en la dimensió d'una associació voluntària per portar a terme alguna activitat ja sigui cultural, esportiva, educativa, lúdica ...etc. No es tracta tant de veure les institucions creades per l'Administració perquè organitzin alguns actes, com de veure fins a quin punt hi han grups de veïns que s'associen i que inviten a altres persones per promoure activitats diferents que en definitiva són l'expressió de la vida cultural del poble i dels seus centres d'interès.

Segonà, el llistat que ens han lliurat els diferents municipis de La Mancomunitat són 135 les entitats i associacions existents. La distribució segons el municipi al que pertanyen és la següent:

- Aiguafreda.....	22
- Hostalet.....	29
- Malla	2
- S. Martí de Centelles.....	1
- Sta. Eulàlia de Riuprimer.....	3
- Seva.....	13
- Taradell.....	32
- Tona.....	29
- Viladrau.....	4
TOTAL.....	135

Aquest nombre és realment sorprenent si tenim en compte el dimensionat poblacional de La Mancomunitat. El total d'habitants és de 18.821, i fent una senzilla operació matemàtica ens trobem que toca una entitat o associació per cada 139 habitants. És evident que aquesta xifra no la podem valorar com un exponent de la vida cultural, participativa i dinàmica de la vida dels pobles de La Mancomunitat. Estem parlant del llistat que ens han donat els Ajuntaments.

En aquest llistat hi consten tant un Patronat d'un Santuari com la Comissió cultural de l'Ajuntament. Per altra part a l'hora de fer l'anàlisi de la vida associativa hem cregut oportú no tenir en compte les comissions que únicament són les encarregades de l'organització d'actes puntuals en festivitats determinades i que per aquest motiu no les podem considerar com exponents de la vida associativa. Una cosa és organitzar un concert, una festa, o una cursa i l'altra és parlar d'una entitat amb persones associades que intenten portar una activitat, sigui la que sigui, durant tot l'any.

Hem cregut molt important fer aquestes precisions a partir del nombre d'entitats que s'ens ha facilitat per desmitificar la falsa impressió que poden causar els números oficials i que moltes vegades no responen a cap realitat.

2.1. Els que han contestat l'enquesta

A totes i a cada una de les entitats de les poblacions, en el sentit expressat anteriorment, s'els hi ha fet arribar l'enquesta en la que s'els demanava informació referent a la seva organització, nombre i tipus de socis, a les seves activitats i a la problemàtica que, segons ells mateixos, ens trobàvem per portar a terme els seus objectius. Un model d'aquesta enquesta la posem com annex d'aquest capítol.

L'enquesta l'han contestada 39 entitats, el 30'2% de les que en teníem relació. No pretenem parlar de mostra representativa però sí que estem convençuts que la informació rebuda és molt significativa del que és realment la vida associativa dels nostres pobles. Les entitats que han contestat l'enquesta són de les poblacions següents:

- Hostalets	13	entitats
- Taradell.....	9	"
- Tona	7	"
- Aiguafreda	4	"
- Viladrau.....	4	"
- Seva.....	2	"
TOTAL	35	

Crec que el fet que només hagin contestat aquest nombre d'entitats pot ésser indicatiu de la manca d'una dinàmica forta de les mateixes.

2.2. Tipologia de les entitats que han contestat l'enquesta.

A partir dels objectius de cada una de les entitats les hem agrupat de la següent manera:

- Culturals: han contestat l'enquesta 10 entitats de les 29 existents, el 37%

- Tradicionals: aquesta tipologia es podria agrupar amb l'anterior, però hem preferit presentar-la separatament ja que hi ha una certa diferència entre un geganters i una entitat que vol fomentar el teatre. D'aquesta tipologia han contestat l'enquesta 6 entitats de les 23 existents, el 26'1%.

- Esportives: han contestat l'enquesta 11 entitats de les 48 existents, 24'4%.

- Entitats de la tercera edat: han contestat l'enquesta 3 de les 9 que ens constaven en els llistats, el 33'3%.

- Associacions de Pares: també eren 9 les entitats d'aquesta tipologia que ens constaven en els llistats i també son 3 les que ens han contestat l'enquesta, el 33'3%

- Entitats educatives: ens han contestat l'enquesta 2 de les 5 que ens constaven, el 40%. En aquesta tipologia hi incloem entitats com són els esplais.

- Entitats festives: corresponen principalment a agrupacions voluntàries que organitzen diferents activitats durant l'any, però per iniciativa pròpia. De les 9 que ens constaven ens han contestat l'enquesta 1 sola entitat, 11'1%.

- Entitats ecològiques: les tres que ens constaven en els llistats, totes han contestat l'enquesta, 100%.
Es un ventall prou ample, però les entitats que més sobresurten per la seva quantitat són les esportives. Ens cal veure a partir d'ara quina és la dinàmica d'aquesta vida associativa.

2.3. Any de la fundació de les entitats.

En tota l'anàlisi que seguidament portarem a terme dels diferents aspectes de les entitats, ho farem a nivell global de Mancomunitat, accentuant, si és adient, les peculiaritats d'algunes entitats de pobles en concret.

L'any de fundació, l'antiguitat d'aquestes entitats la podem analitzar a partir de les dades del quadre següent:

	<u>Cult.</u>	<u>Irada.</u>	<u>Esp.</u>	<u>3. Ed.</u>	<u>APA.</u>	<u>Edu.</u>	<u>Fes.</u>	<u>Eco.</u>	<u>Total</u>
-Abans del 60.	-	1	1	-	-	-	-	-	2
	-	16'6	9'1	-	-	-	-	-	5'1
-Del 61-75	2	2	3	-	1	-	-	1	9
	22'2	33'3	27'3	-	33'3	-	-	33'3	23'1
-Del 76-80	3	-	2	-	1	-	1	-	6
	33'3	-	18'2	-	33'3	-	100	33'3	15'4
-Del 81-89	4	3	4	4	1	2	-	1	19
	44'4	50	36'4	100	33'3	100	-	33'3	48'7
-A partir 90	-	-	1	-	-	-	-	1	2
	-	-	9'1	-	-	-	-	33'3	5'1
Total	9	6	11	4	3	2	1	3	39
	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Una primera constatació és que, més del 50% d'aquestes entitats naixen a partir de les primeres eleccions municipals de l'any 1979. A partir d'aquesta data sembla que hi hagi com una explosió en tots els pobles de La Mancomunitat, en crear associacions sigui del tipus que sigui. Les entitats culturals inicien aquest creixement a partir del 1976 en els inicis de la democràcia. Cal remarcar que les entitats esportives són les que, a més d'ésser les que tenen més presència en tots i cada un dels municipis i en el context global de La Mancomunitat, any darrera any van augmentant. Sense intentar predeterminar res, aquest fet ens fa pensar en quins són els valors que realment fan moure la gent, (avui en dia la qüestió de fer esport per gaudir d'una salut i presència física més agradable és a l'ordre del dia) o també que les polítiques municipals han crescut, pels motius que sigui, potenciar més aquets tipus d'entitats. Hem de tenir en compte que són les menys conflictives i les més rentables políticament parlant. Això no invalida en absolut el fet que l'esport i l'exercici físic hagi d'ésser promogut com a mesura preventiva de moltes problemàtiques socials, principalment si es tracta d'infants o de joves.

2.4. Els objectius d'aquestes entitats i els seus canvis.

El que pretenien aquestes entitats en el moment que un grup de persones les va posar en marxa ens va definir molt clarament pel tipus d'entitat que creaven:

- fer renéixer costums i tradicions populars que durant molt temps havien estat marginades
- crear espais i llocs amb finalitat socio-recreatives on la gent del poble pogués omplir el seu temps de lleure i oci
- fer teatre i fomentar la cultura catalana
- possibilitar la practica de l'esport a tots els veïns del poble siguin de l'edat que siguin
- crear activitats de caire cultural, que per les limitacions del poble sempre les hem de buscar a fora
- establir un contacte informatiu i cultural amb el poble i dinamitzar el jovent (les emissores locals)
- informar el poble i que els veïns puguin expressar-se (les revistes)

Segons els nostres informants aquets objectius no han variat en el transcurs del temps. Si s'han produït canvis ha estat o bé perquè l'activitat ha anat creixent i això ha exigít lleugeres transformacions però sempre en la línia i objectius de l'entitat, o bé perquè les dificultats han obligat a reduir l'activitat i en alguns casos ha quedat semi-paralitzada.

Les entitats esportives són les que mostren un desenvolupament més important i aquesta situació ha demanat, per exemple, " un canvi de junta amb més experiència ja que la creació d'una

escola de formació de basquet i tenir més equips en competició així ho exigia" En aquest mateix tipus d'entitats, algunes vegades, els canvis s'han produït pel fet de gaudir d'espais dels que anteriorment n'estaven privats; per exemple, la construcció d'un pavelló esportiu.

En les entitats culturals, i en alguns cas també les ecologistes, trobem que en els seus inicis formaven part, o eren una branca, d'una altra entitat i avui en dia tenen identitat pròpia. Aquesta nova situació pot haver provocat un independència total o bé la continuació d'uns certs lligams principalment a nivell jurídic. El que podria ajudar a valorar mínimament els canvis que han sofert aquestes entitats en el transcurs del temps podria ésser el creixement o decreixement de les seves activitats. Això no ens permet valorar-ho ja que no disposem de dades suficients. Però sí que s'ha constatat que les activitats internes de les entitats, principalment de les culturals, tenen molt poca assistència dels seus socis. En canvi les activitats externes dirigides a tothom, sigui a nivell d'un servei permanent o bé a nivell d'actes puntuals i que es resumeixen en quatre o cinc cada any, tenen nivells d'assistència força acceptables. (Les obres de teatre, concursos de fotografia, concursos literaris, ...etc.). Les entitats sardanistes, per exemple, no es limiten purament a les audicions de sardanes a les cada que vegada hi participa menys gent, sinó que han obert la seva activitat a altres camps com el ball de saló i concerts que tenen més acceptació. El que es constata és que les entitats, tal com deïem anteriorment, no les podem entendre com a nuclis de vida associativa amb vitalitat pròpia sinó més aviat com a organitzadores d'activitats per la resta de població. D'aquesta tònica general s'en poden escapar les entitats educatives (esplais, agrupaments) i les entitats dirigides a la tercera edat. També podríem situar en aquest nivell els grups ecologistes, no tant pel gran nombre de persones que agrupen sinó més pel convenciment dels valors que els han portat a associar-se.

Hi ha entitats que editen un butlletí informatiu o publiquen alguna revista. Caldria veure quina és la seva incidència i si han desvetllat una real participació de la població. El mateix podríem dir de les emissores de ràdio locals. Aquestes situacions es donen en més d'una població de La Mancomunitat; Hostalets, Tona, Taradell, Viladrau...en totes hi trobem alguna entitat que edita el seu butlletí o que publica trimestralment una revista, o també emissores de ràdio que emeten regularment el seus programes.

2.5 Dependència jurídica i econòmica de les entitats.

En aquest punt penso qui ha hagut força confusió per part dels que han contestat l'enquesta. Principalment en el que fa referència a la qüestió de la dependència pública o privada. La

confusió ha consistit en confondre el concepte de privada com si es tractés d'una cosa, d'una entitat d'ús reservat a unes certes persones i tancada a la resta de població. Per aquest motiu moltes han contestat que eren públiques, pensant que si eren obertes a tothom aquesta era la seva "dependència jurídica", quan en realitat eren de dependència privada.

En quan a la dependència econòmica, la situació ens ve expressada en el quadre següent:

- Les quotes dels socis.....	2.....	5'1%
- Subvencions de l'Administració.....	5.....	12'8%
- Quotes socis més subvencions Adm.....	11.....	28'2%
- Quotes socis, subvencions Adminis- tració i donacions voluntàries.....	14.....	35'9%
- Subvencions de l'Adminstració i donacions voluntàries.....	5.....	12'8%
- N.C.....	2.....	5'1%
TOTAL	39.....	100%

Per les respostes obtingudes, les subvencions de l'Administració són presents en totes i cada una de les diferents maneres amb les que les entitats busquen per solucionar el seu problema econòmic. No ens consta si es aquesta subvenció la que dona seguretat, o bé es redueix a una petita ajuda i els ingressos importants són els que s'obtenen amb els socis o les aportacions voluntàries. El que si queda molt clar es que, de les entitats que ens han contestat, només dues ens diuen que la seva dependència econòmica és totalment dels socis.

La situació que ens presenta el quadre precedent creiem que la podem qualificar de normal, ja que en els pressupostos de les regidories de cultura de qualsevol municipi, hi ha una part que es la d'ajudes, o subvencions, a totes i cada una de les entitats del poble. No entrem ara a valorar si això és fruit d'una política cultural o bé, és únicament una senzilla distribució de diners.

Quan analitzem els problemes i dificultats en les que es troben les entitats, veurem si la qüestió econòmica forma part d'aquesta problemàtica.

2.6. L'organització de les entitats: estatuts, junta i assemblea de socis.

De totes les entitats que han contestat l'enquesta, el 76'9%, 30 entitats, ens diuen que es regeixen per uns estatuts. Però no totes es troben en la mateixa situació; la majoria ja consten en el registre d'associacions, però n'hi ha d'altres tenen els seus estatuts en tràmit i alguna encara els té en projecte.

Hi ha també la situació d'aquelles entitats que són branques d'una entitat més ample i es regulen per els mateixos estatuts de l'entitat mare, i també aquelles altres entitats (les publicacions i revistes) que es regeixen pel seu Consell de Redacció. Només 9 entitats de les que ens han contestat donen una resposta negativa.

L'organització de les entitats passa normalment per la Junta directiva. Però curiosament en 15, 38'5%, de les entitats que ens han contestat l'enquesta aquesta qüestió de la Junta directiva no queda gens clara. En algunes de les entitats, per exemple les que es dediquen a publicacions, és comprensible que l'organització no exigeixi una junta; també les que són com una branca d'una entitat més gran tenen com a junta la mateixa que regeix en l'entitat mare, però hi ha alguns casos en els que pensem que o ha estat un oblit o bé que han contestat l'enquesta una mica de pressa i corrents.

Les renovacions d'aquestes juntes, en la majoria dels casos, és de renovació total cada quatre anys. Altres fan servir el mecanisme de renovar la meitat de la junta cada dos anys. Curiosament en algunes de les entitats culturals ens trobem, segons ens diuen en l'enquesta, que la renovació és total cada dos anys.

Un altre element fonamental en el funcionament de les entitats són les assemblees de socis. En més de la meitat, exactament en el 56% de les entitats que ens han contestat, no ens mencionen en cap moment l'existència d'aquest òrgan de funcionament. Això pot ésser degut tan a que la vida de l'entitat és molt minsa i no és capaç de desvetilar l'interès dels socis, com també a que els socis són uns simples cotitzants i la junta s'ho porta tot sense comptar amb l'opinió dels altres membres de l'entitat. Les entitats que si compten amb l'assemblea dels socis, el 44% restant, la quasi totalitat fan la clàssica assemblea anual per informar de la marxa i la situació de l'entitat. Són poques les entitats que celebren dues assemblees anuals.

Curiosament són les entitats culturals les que menys compten amb aquest element pel seu funcionament. Caldria preguntar-nos si es tracta d'entitats fonamentades en el voluntariat d'un grup d'amics i prou, o bé que la vida associativa es tan minsa i l'assemblea de socis ja no té raó d'ésser.

3.7 El nombre de socis de les entitats.

Transcribim a continuació les dades que les mateixes entitats ens han facilitat i que fan referència al nombre de socis. Hem diferenciat dos tipus de socis; els socis actius i els socis cotitzants.

	<u>Socis actius</u>	<u>Socis cotitzants</u>
- E. Culturals....	143	900
- E. Tradicionals..	332	662
- E. Esportives...	591	700
- E. Tercera Edat..	1.075	-
- As. de Pares....	176 (famílies)	463 (famílies)
- E. Educatives	59	50
- E. Ecològiques..	362	379

Realment si aquets números responen a la realitat el dinamisme de les entitats hauria d'ésser quasi imperable. En el context d'una població de 18.000 habitants com és el de La Mancomunitat ens trobem amb un nombre de persones compromesos en activitats culturals, tradicionals... etc. molt important.

Hi ha uns tipus d'entitats com són les de la Tercera Edat, les As. de Pares, que per motius diferents és normal que presentin un nombre important de socis i que aquest nombre respongui a la realitat. Això no vol dir que la vitalitat i dinamisme de l'entitat estigui garantida, però és evident que el fet de tenir el fill a l'escola t'implica la pertinença a l'As. de Pares. Des d'una altra perspectiva, també creiem que el nombre de socis de les entitats educatives respon força a la realitat ja que es tracta dels nois i noies que s'han apuntat a l'esplai i a les activitats que aquest organitza.

Les entitats esportives també compten amb un elevat nombre de socis i que segurament responen a les persones que s'han apuntat per practicar algunes de les modalitats esportives que l'entitat els hi ofereix.

Una mica més sorprenents són les entitats culturals que, amb un nombre de socis tan elevat, quan ens parlen de les activitats internes de l'entitat normalment ens diuen que són molt poc concorregudes. De fet es constata un desfaseament molt pronunciat entre el nombre de socis actius i el de socis cotitzants. Això sol ésser ja un clar símptoma de la minsa vitalitat interna d'aquestes entitats. Si aquesta situació varia en les entitats tradicionals i el nombre de socis actius és més elevat pot venir donat per fets tan senzills com que en una entitat ocellaire tots els que hi són, són realment actius.

2.8. Les característiques de les persones associades.

Amb l'intent de veure quin és el tipus de gent que formen els col·lectius de les entitats que estem analitzant tindrem en compte les variables següents: sexe, edat, origen i nivell professional.

En l'enquesta no demanaven la quantitat exacta d'homes o de dones, ni el nombre exacte dels que tenien 18, 20, 40... etc. anys. S'els demanava quin era el pes majoritari dels socis de l'entitat referent a les variables anteriorment esmentades.

L'anàlisi de les respostes obtingudes ens dona l'imatge següent:

- Sexe:

- Majoritàriament homes.....	17 entitats...	43'4%
- Majoritàriament dones.....	6 "	15'4%
- Igualats.....	5 "	12'8%
- N. C.....	11 "	28'2%
TOTAL		39 100%

El predomini masculí es força notable i el trobem molt més accentuat en les entitats culturals i esportives. En canvi el predomini femení és lògicament molt més present en les entitats de la Tercera edat i en les As. de Pares. En les de la Tercera Edat és més normal, ja que la presència femenina també és molt més important en el global de la població d'aquestes edats. Però en les As. de Pares és un clar indicador que les persones que més s'integren són les mares i que els pares queden molt en segon terme.

- Edat dels socis

- Majoritàriament adults.....	17 entitats....	43'6%
- Majoritàriament joves.....	4 "	10'2%
- De tot.....	1 "	2'6%
- Infants.....	3 "	7'7%
- N.C.	14 "	35'9%
TOTAL		39 100%

Tenint en compte que més d'una tercera part de les entitats no han fet esment d'aquesta dada, sigui perquè es tracta d'una entitat que no té socis (un grup de teatre, una revista...) sigui perquè no l'han volguda contestar, és evident que la vida associativa existent està en mans de les persones adultes. Cal descomptar aquí les entitats de la Tercera Edat que van dirigides especialment a aquest grup de població. Però feta aquesta excepció el predomini és de les persones majors de 30-35 anys.

Les enquestes que hem rebut de les entitats culturals és on hi trobem més accentuada la presència de gent jove. Però són les entitats que porten a terme una acció concreta com pot ésser una emissora de radio, les que han engrescat i agrupat aquest nucli de jovent. També trobem la presència de gent jove en els esplais exercint com a monitors.

Les entitats que d'entrada sembla que podrien aglutinar un contingent important d'aquest grup d'edat jove, com són les esportives, són les entitats que proporcionalment menys ens han facilitat aquesta dada.

De les entitats tradicionals, el 50% ens ha fet menció d'aquesta dada, i els socis són quasi totalment persones adultes.

Tot plegat planteja forts interrogants sobre fins a quin punt les entitats existents han aconseguit captivar l'interès de les persones joves intentant conèixer el que aquests col·lectius joves desitgen o busquen. Una altra qüestió a tenir en compte és si la vida i les relacions socials que avui dia tenen els nostres pobles condicionen l'eficàcia de les entitats que estem considerant.

- Origen o procedència dels socis

- Majoria catalans.....	17 entitats.....	43'6%
- Catalans i no-catalans....	3 "	7'7%
- Majoria no-catalans.....	1 "	2'6%
- N.D.	18 "	46'1%
TOTAL 39 "		100%

El nombre d'entitats que no han contestat és molt significatiu i això dificulta que puguem donar massa valor a la resta de les dades. Malgrat això sí que és curiós constatar com la presència de les persones immigrades és molt minsa. Quan aquesta es dona la trobem principalment en les As. de Pares que tenen els seus fills en les escoles, i en les Associacions de la Tercera edat.

La manca de dades no ens permet valorar fins a quin punt les entitats culturals, tradicionals, educatives, esportives... etc. són elements que ajudin i afavoreixen el procés d'integració dels nous vinguts de fa ja algun temps i dels que actualment van arribant.

- Nivells professionals dels associats

Aquesta dada ha estat difícil de concretar i té una explicació. Per una part és difícil conèixer o saber quin és l'ofici o professió de tots i cada un dels associats, i per altra, en els nostres pobles, les diferències o són molt acusades o són

difícils de perfilar. Partint d'aquests pressuposits les contestes que hem rebut estratifiquen els associats de la manera següent:

- Socis de tots els nivells.....	14 entitats...	35'9%
- Predomini de l'obrer assalariat....	2 "	5'1%
- Predomini classe mitja.....	6 "	15'4%
- N. C.....	17 "	43'6%
TOTAL		39 100%

Amb totes les dificultats anteriorment esmentades per valorar aquestes dades i amb l'elevat percentatge de N.C., no es fa gens difícil endevinar quin és el tipus de soci predominant des de la perspectiva socio-econòmica.

2.9. Els conflictes i els problemes de les entitats.

En aquest apartat, més que una anàlisi, farem una transcripció de les dificultats i problemes que les mateixes entitats ens donat en les seves respostes.

Com podem veure tot seguit hi ha uns eixos clars que vertebreren tots els problemes i dificultats: l'econòmic, la manca de mitjans, la manca de personal i l'apatia de la gent.

Els nostres informants ho expressen de la següent manera:

- "Estem molt il.lusionats amb el que fem, però tenim un urgent problema. "l'econòmic"
- "Tenim problemes econòmics, però també tenim un problema greu. "un espai per poder fer teatre".
- "Una gran manca de mitjans i molt poc temps dels col.laboradors".
- "Problemes de finançament i manca de personal disposat a donar temps".
- "Manca de geganters i de personal col.laborador"
- "A les audicions de sardanes la gent no hi ve, el món sardanista està de baixa"

També les entitats esportives expressen la seva problemàtica més o menys en la mateixa direcció:

- "Tenim problemes econòmics per pagar els àrbitres, els entrenadors,...." - "Ens manca gent per acompanyar els nanos... i això és greu ja que ens obligarà a deixar equips sense competició"

En les As. de Pares, els problemes i dificultats venen donades pel baix nivell cultural dels pares que fa que es preocupin molt poc de l'educació dels seus fills. De la mateixa manera, quan aquests interès per l'educació dels fills creix, les esperances de l'As. de pares també són mes grans.

També els Moviments d'infants (Esplais) es veuen afectats per la "Manca de monitors-Manca de pressupost suficient i Manca d'espais suficientment grans".

Les que podríem anomenar "queixes", però que són problemes reals, es podrien quedar aquí; però és important veure com les persones compromeses en les entitats, conscients d'aquestes limitacions de personal i mitjans, també creuen que l'Administració Municipal hi té quelcom a veure en aquestes crisis. Ho expressen de la següent manera:

- "Tenim una gran incertesa de la continuïtat de la nostra entitat degut al poc interès i suport de les Institucions Publiques"
- "Quan pleguen els directius s'acaben les activitats de l'entitat. Masses vegades tot depèn del voluntarisme de les persones i l'Ajuntament fa molt poc per fomentar-lo. Per altre part molt poca gent deu saber i conèixer l'existència de la conselleria, o regidoria, de cultura."

Per altra part, les entitats estan formades moltes vegades per una colla d'amics i es mostren un xic tancades per rebre col.laboradors; això s'hauria de trencar amb la creació de la Copordinadora d'Entitats. però aquesta s'ha convertit en una altra trava administrativa que es posa entre l'entitat i l'Ajuntament, i aquest es al que controla la Coordinadora".

3. Un moment crític per a la vida associativa?

L'anàlisi que fins ara hem portat a terme no desperta gaire optimisme, malgrat que el nombre d'entitats i el nombre dels seus socis que aquestes entitats ens han facilitat, pugui donar una sensació de dinamisme.

Aquesta qüestió de la vida associativa segurament que té dues lectures ben diferents, segons sigui la situació des de la que es porta a terme aquesta lectura.

Per una part es quasi segur que mai com ara els Ajuntaments havien dedicat un pressupost tan elevat a la celebració d'actes culturals, esportius, festius i al ressorgiment de tradicions i costums. Es més, es molt possible que molts d'aquests actes tinguin un ressò important i la gent, sigui del poble o de pobles veïns, hi acudeixi.

Però això no és garantia que la vida associativa dels pobles de La Mancomunitat es mantingui viva.

Segons el criteri de persones que han estat, o estant, en l'entramat de la vida associativa, el fet que en alguns pobles de La Mancomunitat hi trobem un gran nombre d'entitats, no és significatiu d'una vida associativa important.

- "Es un mateix nucli de persones que les manega totes. Aquest nucli de gent es troba sense relleu a l'hora de deixar els càrrecs. La gent participa molt en els actes però la vida de l'entitat és molt pobre. Per altre part hem de tenir en compte que el jovent no hi és. La majoria passen dels 30 anys. No s'ha sabut trobar el "quid" per engrescar els joves. El que actualment s'ofereix no és cap reclam per engrescar els joves.

En la baixa de la participació hi ha una bona part de culpa de l'Administració. Avui en dia es necessita saber que vol la gent a nivell cultural, s'ha de conèixer el mercat cultural. Per aquest motiu, la figura del dinamitzador cultural es de molta importància, ja que ajudaria a preveure moltes de les necessitats i demandes."

Un altre dels nostres informants s'expressa de la següent manera:

- "Les nostres entitats tenen un nucli de gent activa que correspon a la generació dels 60. Però els fills d'aquesta generació ja no són actius, passen una mica de tot encara que sigui per reacció. Hi ha un fet que provoca un cert allunyament dels joves i es que a partir dels 14 anys han de marxar fora del poble per continuar els seus estudis. Això fa que coneixin altres ambients i trobin nous companys i noves colles".

- "Els actes culturals, siguin els que siguin, tenen un públic molt concret. Si es programen dos actes al mateix dia i a la mateixa hora, un dels dos es queda sense públic. Tota una altra cosa són els actes massius com les arrosades, Fira dels Tonis.."
- "Hi ha una cosa que no podem oblidar, i és que Vic es constitueix cada dia més en centre de la comarca i crida més a la gent que esta pendent del que realment s'organitza a la capital".

Referent a l'Administració Municipal, les critiques també són una mica dures:

- "L'Administració no té política cultural, és una repartidora però sense política cultural. En algunes legislatures anteriors s'ha intentat una certa política cultural, però no ha acabat de rotllar. De la mateixa manera que l'Administració tampoc ha sabut trobar la manera de coordinar tant els actes de les entitats com les infraestructures que aquestes entitats podrien utilitzar".

Segons algun dels nostres informants, en alguns municipis de La Mancomunitat la cosa sembla canviar:

- "Fins ara la política cultural era purament d'incentius econòmics, però ara es busca una certa política cultural a partir de la creació de comissions constituïdes per membres de les diferents entitats, però que no cal confondre amb la Comissió de Festes ja existent".

Fins aquí l'anàlisi de la dinàmica de la vida associativa en els pobles de La Mancomunitat. Malgrat que l'anàlisi respongui únicament a les dades de les entitats que han contestat l'enquesta i que corresponen a una tercera part de les entitats existents, els elements que han sortit són prou significatius i simptomàtics de la situació de la vida associativa en general.

Es evident que en tots els pobles de La Mancomunitat hi han grups de persones que "voluntàriament" es troben amb la intenció de promoure l'interès per la vida col·lectiva i per reanimar el sentit comunitari. Però també es cert que cal veure fins a quin punt aquesta acció respon als interessos de la gent i perquè aquest sentiment associatiu no té la incidència esperada.

Per altra part l'Administració també hi juga un paper important; les ajudes i subvencions pels actes que s'organitzen sembla que tenen un cert èxit, però cal també tenir present que una política cultural no es pot mesurar únicament per l'assistència a uns actes festius sinó pel creixement cultural de la població. I això sí que demana una política cultural pensada i raonada.

Annex 1: Model d'enquesta enviada a les diferents entitats.

1. Nom de l'entitat
2. Any de fundació
3. Finalitat i objectius de l'entitat
4. Canvis o ampliacions que s'han produït fins el moment present.
 - En cas afirmatiu quins han estat aquests canvis
5. Dependència jurídica de l'entitat
6. Dependència econòmica
7. Organització de l'entitat
8. Nombre de socis.
9. Descripció tipològica dels socis: de manera aproximativa expresseu quin és el soci que predomina:
 - homes...dones
 - edat (joves, adults, infants..)
 - autòctons...immigrants
 - nivells professionals
10. Activitats de l'entitat:
 - Internes (les que es fan només pels socis)
 - quantes i quines s'han fet durant aquest any
 - nivell d'assistència
 - Externes (les que es fan per a la població en general)
 - quantes i quines s'han fet durant aquest any
 - nivell d'assistència
11. Hi ha hagut conflictes dins l'entitat?
 - en cas afirmatiu, quins tipus de conflicte?
12. Problemàtica actual i perspectives de futur.

OBSERVACIONS.....
.....
.....
.....
.....
.....

Annex II. Relació de les entitats que han contestat l'enquesta

Aiguafreda:

- Esplai "Gripau Blau"
- As. Pares d'Alumnes "La Muntanya"
- Casal Sant Jordi
- Amics de la sardana "La Vall del Congost"

Hostalets de Balenyà:

- Amics de Balenyà
- Agrupació de defensa forestal Congost
- Grup de teatre "Amics de Balenyà"
- Comissió de cultura "amics de Balenyà"
- Radio Pista
- Colla de geganters d'Hostalets de Balenyà
- AA.PP. Joan XXIII
- Club tennis Balenyà
- Grup Ecologista
- Comissió de festes del barri del Mig
- Grup d'esplai "Sac de Rialles"
- El Tots
- Llar del Jubilat

Seyà:

- Grup de teatre "El Mirall"
- As. de pensionistes Sant Miquel

Taradell:

- APA del col·legi "El Gurri"
- A. de persones jubilades del municipi de Taradell
- Unió ciclista Taradell
- Grup trialers de Taradell
- Amics pescadors de Taradell
- Secció d'Hoquei de Taradell
- Agrupació ocellaire "Sant Genís"
- Ràdio Taradell

III. Apropament a la vida i relacions socials dels veïns de La Mancomunitat.

1. Què pretenem

L'objectiu d'aquest capítol no és altre que intentar conèixer quin és el pensar i el viure dels veïns dels pobles que formen La Mancomunitat, en qüestions molt concretes com són, les relacions entre ells, les relacions amb els fills, els nivells culturals, les seves aspiracions, quin coneixement tenen de la vida dels seu poble... etc.

No pretenem presentar les nostres anàlisis com un tot tancat i que aprofita fins al final tota la temàtica. Estem segurs que queden qüestions que necessitarien un enfocament i anàlisi pròpia, o potser amb més profunditat que la que hi conarem en aquest estudi, però les limitacions imposades pel temps i els mitjans han fet que determinéssim uns centres d'interès concrets i que d'altres els apuntéssim com a punts a tenir en compte i que caldria estudiar i aprofundir a partir d'altres estudis.

Els eixos que vertebran aquesta part del nostre estudi són concretament:

- La qüestió de la immigració i la relació entre autòctons i immigrants. Tot i que pot semblar que en una àrea geogràfica com la de La mancomunitat, aquesta qüestió no és rellevant, si tenim mínimament els ulls oberts veurem que hi ha municipis, precisament els de més pes demogràfic, que aquesta realitat hi és present i marca de manera determinat tot el procés seguit fins ara fins arribar al moment present. Per altra part la nova immigració del tercer món també ha arribat, i malgrat sembli un fet sense relleu de moment, pot arribar a ésser una realitat problemàtica a no gaire llarg termini.
- Afers i aspectes de la vida quotidiana de les famílies i dels membres que la componen. Les relacions pares -fills, relació escola -pares, el paper i situació de la dona, els hàbits de compra... etc. Aspectes tots ells que necessiten ésser coneguts a l'hora de pensar qualsevol acció per millorar la qualitat de vida dels veïns de La Mancomunitat.
- La vida del poble. Com veuen i viuen la realitat dels nostres pobles, quins són, des del seu punt de vista els problemes més vius tan a nivell municipal com a nivell de Mancomunitat; quin coneixement tenen de la vida associativa existent i quin és el seu nivell de participació.
- Els hàbits i consum cultural dels veïns de La Mancomunitat. Com s'informen, que llegeixen, com omplen les seves hores d'oci... etc.

- La disponibilitat per la formació i activitats culturals. Quins són els centres d'interès i quines les excuses per una inactivitat constant.

Aquests són els eixos que vertebraren tota l'anàlisi d'aquesta part de l'estudi i que poden ésser molt enriquidors per conèixer i comprendre els problemes reals i quotidians de la nostra gent, i que constitueixen l'objecte d'aquesta part de l'estudi.

2. Metodologia utilitzada

Recollir tota la informació necessària per portar a terme l'anàlisi exigia clarificar prèviament els mètodes i tècniques més apropiades a fi d'assegurar la màxima objectivitat i fiabilitat possible.

Era necessari un treball de camp acurat que permetés conèixer el que havia de constituir el cos de la nostra anàlisi. Tot això tenint en compte quin era el col·lectiu concret objecte de la nostra anàlisi i quines eren les seves característiques tant per la seva ubicació geogràfica com per les seves estructures socio-econòmiques. Es a partir d'aquest plantejament que varem optar per la tècnica de l'enquesta-qüestionari mixt a una mostra de la població. Per elaborar aquesta mostra varem utilitzar els padrons actualitzats de tots i cada un dels municipis escollint una de cada vint famílies tenint en compte la seva ubicació geogràfica dins el terme municipal. Això ens garantia una total aleatorietat, del tot necessària perquè la mostra fos mínimament fiable. En el cas dels municipis petits que no arribaven als 500 habitants aquesta mostra es va ampliar per assegurar una representativitat mínima i creïble.

El contacte previ amb les famílies es va portar a terme mitjançant una carta de l'Ajuntament en la que s'els explicava el perquè de l'enquesta i quina era la seva finalitat. Aquest pas previ era del tot necessari per evitar qualsevol malentès i facilitar el treball de l'equi de persones que portava a terme l'enquesta.

L'objecte d'estudi era La Mancomunitat globalment considerada i no tant tots i cada un dels municipis. Tot i això hem intentat estructurar la mostra de tal manera que ens possibilités apreciar les peculiaritats més remarcables dels diferents nuclis de població. Malgrat totes aquestes precaucions i d'haver seleccionat famílies suplents en el cas de no trobar l'escollida, ens hem trobat que en alguns municipis no ha estat possible enquestar a tot el col·lectiu previst, però aquests casos han estat molt pocs i no han desvirtuat el valor objectiu de la mostra globalment considerada.

El final d'aquest procés ha donat com a resultat la distribució següent:

- Aiguafreda.....	33	enquestes
- El Brull.....	4	"
- H. de Balenyà.....	32	"
- Malla.....	7	"
- Muntanyola.....	5	"
- S. Martí de C.....	14	"
- Sta. Eulàlia de R....	15	"
- Seva.....	20	"
- Taradell.....	45	"
- Tona.....	68	"
- Viladrau.....	12	"
TOTAL	255	enquestes

Aquest nombre global d'enquestes que corresponen a 255 famílies de La Mancomunitat representen un mostra del 5% de totes les famílies de La Mancomunitat. Aquest percentatge es manté també a nivell dels municipis, exceptuant, tal com hem advertit ja anteriorment, els municipis petits, en els que el percentatge és més alt i també cal esmentar que en alguns municipis grans, com Hostalets i Taradell, aquest percentatge és una mica inferior degut a les famílies que s'han negat a contestar. Malgrat aquestes petites diferències, la mostra respon plenament al col·lectiu i la informació recollida és el reflex del que es viu, es fa i es pensa en el context de La Mancomunitat.

3. Les famílies enquestades i les seves característiques.

Es important conèixer les característiques de les famílies enquestades ja que, per una part ens donaran a conèixer quines persones varen ésser enquestades, i per altra ens dibuixaran la fesomia que aquest grup social té en l'àmbit de La Mancomunitat. L'enquesta la va contestar sempre un dels dos responsables de la família, el pare o la mare, encara que la majoria de vegades era la mare la que responia a les preguntes. En algunes ocasions eren els dos que participaven en l'entrevista i també en alguna ocasió hi entrava en joc alguns dels fills.

3.1 La composició familiar.

Pel que fa referència a la composició familiar hem tingut en compte bàsicament el nombre de membres per família, el que ens ha permès veure quina és la família "estàndard" en el conjunt de La Mancomunitat, i quines diferències presenten els diferents municipis.

El dimensionat de família més freqüent és el de 4 membres per família, encara que la mitja es troba situada en el de 3'7 membres per família. A la ciutat de Barcelona la mida mitja de la llar és de 3'03 membres per família.

Ara bé, aquesta mida no és homogènia en totes les poblacions que formen La Mancomunitat. S'aprecien diferències força accentuades que exposem en el quadre següent:

- Aiguafreda.....	3'7	membres per família
- El Brull.....	5	" "
- H. de Balenyà.....	3'1	" "
- Malla.....	3'3	" "
- Muntanyola.....	5	" "
- S. Martí de Centelles....	4'1	" "
- Sta. E. de Riuprimer....	4'2	" "
- Seva.....	3'3	" "
- Taradell.....	3'6	" "
- Tona.....	3'5	" "
- Viladrau.....	3'5	" "

Aquesta relació de la mida de la família no contempla les relacions de parentiu que s'estableixen dintre de la mateixa. Volem dir que no pel fet que en un municipi concret la mida sigui més gran vol dir que en aquest municipi les famílies tinguin més fills. Pot ésser molt bé que es tracti de famílies extenses en les que a més de la parella i fills i convisin els avis o altres familiars. El que sí podem estimar és que en els nuclis de població més urbans hi trobem present l'anomenat signe de modernitat i que consisteix amb la presència més abundant de les famílies nuclears.

3.2. Origen geogràfic dels caps de família.

Per considerar l'origen geogràfic familiar hem considerat que les figures centrals a partir de les quals es podia constituir una tipologia, eren els cònjuges que formen el nucli de la llar. Això ens permet configurar uns models clars i concrets que exposem a continuació.

- Tots dos catalans.....	71'8%
- Matrimoni mixt.....	12'9%
- Tots dos de fora Catalunya....	15'3%

Com podem suposar aquests índexs varien molt si tenim en compte els diferents municipis que componen La Mancomunitat.

Els cònjuges de les famílies enquestades en els municipis de El Brull, Malla i Muntanyola, tots dos són catalans. La parella mixta la trobem molt present en els municipis d'Aiguafreda (21'2%), Sant Martí (14'3%), Seva (24%, cal pensar en el barri de Balenyà-estació), Taradell (15'5%) i curiosament també a Viladrau (25%).

Les parelles en les que tots dos són de fora de Catalunya són presents de manera molt significativa als municipis d'Hostalets de Balenyà (28'1%), Tona (26'5%) i Sant Martí (21'4%).

Aquesta característica del nucli familiar ens fa entendre de manera clara unes zones clarament diferenciades dins l'àrea geogràfica de La mancomunitat. Una altra característica que voldríem precisar és que l'índex de parelles en les que tots dos són del mateix municipi en el que actualment resideixen només es dona en el 15'7% dels casos, malgrat que en alguns municipis aquest índex és superior. Aquest és el cas d'El Brull on en el 25% dels casos els dos cònjuges són del mateix municipi en el que actualment resideixen, aquesta mateixa situació es repeteix a Viladrau. A Taradell aquest índex és del 24'4% i a Muntanyola del 20%. A l'altre extrem hi trobem els municipis dels Hostalets de Balenyà on només en el 3'1% de les parelles els dos cònjuges són del mateix municipi, Sant Martí de Centelles només el 7'1% i a Sta. Eulàlia de Riuprimer el 6'7%.

En la majoria de parelles l'origen tant d'un cònjuge com l'altre és de pobles tant de la comarca com de fora comarca, en molts pocs casos es dona que un dels dos cònjuges prové d'àrees urbanes o de grans ciutats, només en el 7'5% dels casos es dona aquesta darrera situació.

3.3. Nivell d'instrucció dels pares.

Les respostes obtingudes no arriben al 100% de les enquestes realitzades. Referent al nivell d'instrucció del pare hem obtingut el 90'6% de respostes i de la mare el 96'5%. Les causes poden trobar-se en el fet que, quan l'enquesta la contestada la mare sola no ha volgut dir, o no ho sabia, el nivell d'instrucció del pare, o senzillament perquè han preferit no contestar. Això no treu que els resultats obtinguts siguin reflex de la situació del col·lectiu enquestat pel que fa referència al seu nivell d'instrucció.

En el conjunt de La Mancomunitat els resultats són els següents:

	<u>Pare</u>	<u>Mare</u>
- Analfabets.....	17'7%.....	17'5%
- E. Primaris.....	66'7%.....	67'9%
- E. Mitjos.....	3'9%.....	5'7%
- E. Professional..	4'8%.....	3'6%
- E. Tècnics.....	1'7%.....	0'4%
- E. Superiors.....	5'2%.....	4'9%

Ens trobem enfront d'una població adulta amb uns nivells d'instrucció mínims. Poques persones han passat la barrera dels estudis primaris i caldria esbrinar fins a quin nivell han arribat aquests estudis primaris. Ens trobem, com sempre, amb la

dificultat d'establir uns llistons que ens qualifiquin el grau adquirit. Aquesta qüestió no solament és important perquè avui en dia "els títols" escolars tenen una importància rellevant, sinó també perquè poden ésser indicatius de mancances personals a l'hora d'entendre i participar en la dinàmica de la vida social. El alguns dels municipis els índexs d'analfabetisme són més elevats ; Hostalets de Balenyà, Sant Martí de Centelles, Tona i alguns municipis més rurals com Malla i Muntanyola. Els demes es situen en la tònica dels índexs globals.

Cal explicitar que aquestes dades referents al nivell d'instrucció tenen un valor purament indicatiu. Segurament si las comparem amb les que hem analitzat en la primera part de l'estudi i que corresponen a les dades extretes dels Padrons hi veurem diferències percentuals. Aquestes diferències són lògiques ja que el procediment d'obtenció de les dades ha estat diferent. En l'enquesta no hem demanat, com es fa en el Padró, que cada una de les persones s'identifiqui en uns nivells concrets d'instrucció; senzillament els hem demanat "quins tipus d'estudi havien realitzat". El que sí queda clar tant en un lloc com en l'altre que aquests nivells d'instrucció són baixos i que la generació adulta de La Mancomunitat té unes mancances importants.

3.4. La situació laboral dels pares.

Tractarem per separat la situació laboral dels homes (pares) i el de les dones (mares). Les dades recollides ens donen els resultats següents:

- Treball fix.....73'1% dels pares
- Treball eventual.....14'3 "
- Treball submergit..... 6' "
- Atur..... 6'4% "

El treball eventual no significa "treball esporàdic", sinó que té en compte el tipus de contracte que repeteix el seu treball i que no es un contracte fix. Els treballs esporàdics els hem inclòs més en el treball submergit junt amb les situacions de les persones que treballen al marge de les normes jurídiques vigents. La situació de treball eventual la trobem més rellevant en els municipis d'Aiguafreda, Muntanyola, Sant Martí de Centelles, Sta. Eulàlia de Riuprimer i, encara que amb no tanta importància, a Seva.

El treball submergit, entès com hem explicat anteriorment, despunta de manera notable en el municipi dels Hostalets de Balenyà. En canvi els municipis que, segons les dades de les que disposem, es veuen més afectats per l'atur són els de Sant Martí de Centelles, Taradell i Viladrau.

El sector de producció en el que hi trobem mes homes treballant és el secundari, el 59'5%, seguit del terciari amb el 28'3% i en

darrer lloc el primari amb el 12'1%. Però a no tots els municipis es segueix aquesta tònica. En el municipi d'El Brull el 100% treballen en el sector primari, a Malla el 75%, a Muntanyola el 50% i a Viladrau el 28'6%. Els municipis dels Hostalets de Balenyà i el de Tona són els més marcats pel treball en el sector de la indústria i la construcció, sector secundari en el que hi treballen el 84'2% en Els Hostalets i 71'7% a Tona. La presència del sector terciari és més notòria a Aiguafreda 39%, i el 36'7% a Sta. Eulàlia de Riuprimer.

El desplaçament cap altres municipis és habitual en el 40% dels casos, només un 60% tenen el lloc de treball en el propi municipi. Aquest desplaçament és més notori en els municipis d'Hostalets de Balenyà, Sta. Eulàlia de Riuprimer i Seva.

Referent al treball de la dona (la mare), ens hem trobat que en un 40% és afirmatiu, però només una tercera part ens diuen que tenen un treball fix, la resta es treball submergit o "autonem". Aquest últim ens ha estat molt difícil de concretar i això ens fa pensar que en alguns casos es tracta de treball submergit, però expressat amb una altra paraula. És normal que les enquestes realitzades a les famílies de pagès, el treball de la dona forma part de la feina comú de la família, i la mare té una tasca important en l'empresa familiar. En els municipis de Malla, Muntanyola i El Brull aquesta és la situació normal de la dona, com també ho és en les cases de pagès enquestades dels municipis de Sant Martí de Centelles (masies molt allunyades de la població), i de Taradell, Seva i Sta. Eulàlia.

L'anàlisi de les dades recollides no ens reflexa una situació greu d'atur i de manca de treball pel que fa referència als caps de família. Ho diem així en plural ja que la situació laboral de la dona mereixeria una anàlisi més aprofundida. Les dades que tenim ens dibuixen un treball de la mestressa de casa molt precari i de baix nivell. Normalment on trobem un treball més estable i fix és en les mestresses de casa que treballen en el sector serveis o terciari. Per altra part, ens hem trobat amb mares de família que abans de casar-se treballaven i que pel sol fet de casar-se han deixat de treballar, dient que ja tenen prou feina amb la casa, els fills i la família en general. En alguns casos trobem la dona que ha intentat reintegrar-se al món del treball, però les dificultats que troba per un treball més o menys estable i relacionat amb el que anteriorment havia portat a terme l'han fet desistir de l'intent. Aquestes dificultats tan poden venir perquè és molt difícil trobar aquest tipus de treball com perquè les exigències d'una preparació adequada no li donen opció a optar-hi.

4. Les famílies immigrades.

Quan en aquest apartat parlem de famílies immigrades ens referim al 17% de tot el col·lectiu enquestat. Anteriorment ja hem remarcat quins són els municipis de La Mancomunitat més caracteritzats pel fet immigratori; és, doncs en aquest context on hem de situar l'anàlisi que tot seguit portem a terme.

4.1. Motius de la immigració, el seu procés i problemes que ha comportat.

Els motius que provoquen l'abandó de la terra pròpia, normalment es poden resumir tots en la qüestió del treball. La manca de treball en el lloc d'origen els porta a buscar-ne un altre que els ofereixi la possibilitat de guanyar-se la vida. Aquests són els arguments que han manifestat els nostres enquestats quan s'els hi han preguntat els motius que els han portat a Catalunya. Diem Catalunya perquè normalment no ha estat una vinguda directa al municipi actual de residència; en molts casos, no tots, hi ha hagut un itinerari migratori. La majoria d'ells han passat per Barcelona ciutat en la que hi han estat un temps fins que no han trobat un lloc de referència que els donés seguretat de feina. Aquest itinerari migratori moltes vegades no s'ha limitat al pas per Barcelona ciutat sinó que hi ha hagut un recorregut per diferents pobles de les comarques d'Osona, del Ripollès i del Valles Oriental. Com podem veure l'itinerari s'ha centrat en arres veïnes de la que actualment és la residència fixa i estable.

Aquest fet de l'itinerari migratori cal tenir-lo molt present ja que és d'una influència notable a l'hora de parlar de la integració dels immigrants. Normalment quan parlem d'integració, hem de pensar que es tracta d'un procés i que afecta a més d'una generació; aquest procés es veu agreujat, principalment per la primera generació, quan aquesta s'ha vist forçada a anar d'un lloc a l'altre fins que ha trobat un mínim de seguretat que l'ha permès posar arrels.

Un cop superada la primera dificultat, el treball, els problemes més acusats han estat en primer lloc els que fan referència a l'habitatge, seguit dels problemes que han trobat en les relacions amb veïns del poble. Fins que aquestes han trobat una xarxa mínima, la solitud ha estat present en la vida d'aquestes persones.

En el moment present les famílies d'aquest col·lectiu d'immigrants, segons les seves mateixes expressions "aquests problemes ja estan superats", i ningú pensa amb el retorn als seus llocs d'origen. Els problemes en els que es troben són els comuns i que poden afectar a qualsevol veí del poble: l'atur, el treball eventual... etc. Això no vol dir que la seva integració sigui un fet consumat malgrat que el dimensionat de les

poblacions, com les de La Mancomunitat, faciliti més aquesta integració que una gran ciutat evitant la formació de "ghetos" com les àrees suburbials de Barcelona; tots són testimonis de les dobles comunitats que es donen en els nostres pobles i dels problemes i dificultats que hi han per una integració total.

4.2. La relació amb els autòctons. La qüestió de la llengua i de la integració.

En un 90% de les famílies immigrades hi ha persones catalanes que formen part de la seva família. El gendre, la jove, un cunyat... etc. Són molt reduïts els casos de les famílies en les que no s'hi ha emparentat algú de la terra i normalment dels municipis en els que actualment resideixen.

La visió que aquestes persones immigrades tenen dels catalans parteixen d'uns mateixos valors, però que per uns són valorats en positiu i per altres en negatiu. La constància, el treball, l'esforç i l'estima que tenen de les seves coses són valorats molt positivament per alguns; en canvi altres, aquests mateixos valors els tradueixen com a fanatisme tancament, egoisme. Alguns apunten que la valoració i estima per la seva llengua que tenen els catalans, els provoca un cert racisme.

Es a partir d'aquesta lectura que fan dels catalans quan un 11% de les famílies immigrades diuen que els catalans no respecten la seva cultura i un 47'2%, contesten que "depèn de circumstàncies i persones concretes".

Aquesta manca de respecte a la cultura dels immigrants es fonamenta principalment en el problema de la llengua. Un 45'2% dels enquestats ens diu que "la llengua catalana" els hi és un problema. Aquesta situació es dona principalment en els municipis dels Hostalets de Balenyà, Sant Martí i Taradell.

A la pregunta de si entenen o no la llengua i si la parlen, ens han contestat de la següent manera: un 9'5% ens diuen que no l'entenen i un 61'9% que l'entenen però no el parlen. Com es pot suposar els municipis més afectats per aquest problema són els que la presència dels immigrants és més notòria.

Aquest problema de la llengua arrenca des dels inicis del procés migratori, ja que el no entendre aquesta parla sempre els va fer pensar que els catalans quan parlaven en català, els criticaven o es reïen d'ells. Actualment la majoria no es molesten quan ells parlen en castellà i s'els hi contesta en català. Ara, la majoria, malgrat no parlar-lo, l'entenen. Però en alguns casos encara ens han dit que els catalans els calia adaptar-se a la seva parla.

Aquesta qüestió de la llengua canvia quan es tracta dels fills d'aquestes famílies immigrades. es la segona generació. Només en

un 7'9% dels casos ens han dit que els fills parlen sempre en castellà. La resta o bé ho fan sempre en català, tan al carrer com a casa i encara que els pares parlin castellà, o bé parlen en castellà a casa i a fora sempre en català. El fet de parlar sempre en castellà el trobem principalment a Aiguafreda, Sant Martí i a Els Hostalets de Balenyà. Tot hi que el percentatge de fills que parla sempre en castellà no és elevat, cal tenir present que tracta d'una població també reduïda, La Mancomunitat, i llavors aquest percentatge adquireix més rellevància. A tot això hi hem d'afegir les altres dades que ens indiquen que la llengua "primera" és el castellà. (Quan a casa es parla normalment en castellà.)

Tota aquesta actitud respecte a la llengua entra en contradicció amb el fet que el 97'7% de famílies immigrades diuen que s'han d'integrar plenament a la terra en la que viuen. El que afirmen també que en aquest procés d'integració no troben, per part dels catalans, totes les facilitats esperades, sense especificar quines haurien d'ésser aquestes facilitats. Tot fa pensar que el problema real és la llengua i aquí hi juga un paper determinant el temps de residència a Catalunya i, per altra part, no oblidem que s'han de crear els instruments útils perquè aquest procés d'integració, que és de dues o tres generacions, pugui ésser una realitat.

Normalment perquè una cosa la sentim com a pròpia és necessari que la coneguem. En el col·lectiu de famílies immigrades, això encara és més important donades les dificultats que presenta el fet de trobar-te en una terra de parla i costums diferents a la seva. Això pot provocar que sentimentalment les persones continuïn enganxades al seu passat i que això els dificulti encara més sentir-se d'aquí. El dilema de com portar un procés d'integració sense que això suposi la destrucció de la pròpia personalitat.

Aquesta personalitat social que en part ha estat forjada per la participació en les festes de la pròpia terra i en el coneixement dels esdeveniments de la mateixa.

La majoria de famílies immigrades recorden les festes de la seva terra que giren a l'entorn de: "las ferias", "las romerías", "la Virgen del Rosario", "de La Cabeza", "del Carmen", "La Coronada"... i la celebració de festes de sants (Bartomeu, Cosme, Isidre entre d'altres), la majoria sants i festes que aquí no es celebren. En el context de les celebracions ocupa un lloc preeminent la Setmana Santa, amb uns ritus i folklore religiosos que res tenen a veure amb la cultura d'una societat com la nostra. Això és el que les famílies recorden i que segurament, i en el seu moment, va crear un conflicte a nivell del seu desenvolupament personal. L'experiència de la segona generació ja deu ésser diferent, malgrat que la influència del distorsionament viscut en el nucli familiar ha d'haver influït en el seu procés

de socialització. La majoria de famílies ens diuen que participaven i molt en les festes de la seva terra i, en un 12% dels casos, ens diuen que encara hi van sempre que poden. El que sí és evident que els nivells de coneixement dels fets importants de la seva terra és molt baix, per no dir nul. La majoria ens han contestat que "no en saben cap o no en recorden cap". Quan la resposta ha estat positiva ens han parlat de "la Catedral de Burgos", "El Alcazar de Toledo", "la Virgen de La Cabeza", "la Guerra de la Independencia", o del any en que "El Celta de Vigo" va quedar campió de la lliga de futbol. Crec que és important anotar que en més d'un cas ens han contestat que el que recorden de la seva terra "són les dificultats que tenien per a guanyar-se la vida".

Si quan s'els ha demanat algun fet històric important de la seva terra l'ignorància és el comú denominador, no és gens estrany que quan s'els ha demanat algun fet històric referent a Catalunya la tònica sigui la mateixa. Els monuments (Montserrat, la Sgda. Família) i alguns esdeveniments (la tornada d'en Tarradellas, les lligues de futbol guanyades pel Barça) i algunes festes (Sant Jordi i l'Onze de setembre) són les úniques coses que coneixen. La immensa majoria ens ha dit no conèixer cap fet important de la història de Catalunya. L'enquesta la varen contestar els caps de casa d'aquestes famílies. Per tant aquests nivells de coneixement corresponen a la gent adulta que és la que ha viscut tot el procés de trasvasament d'una terra que era la seva pròpia a una altra, Catalunya, que és la seva terra d'adopció. De la seva els queda més que res el record i el lligam de les festes que es celebren i que nodrien el seu teixit social, però a la vegada una ignorància dels fets que l'han configurada d'una manera i no d'una altra. De la terra d'acollida o d'adopció, els queda el treball que hi han trobat i la millora del seu estatus social, però també un gran desconeixement del perquè aquesta terra es diferent de la seva.

5. Els autòctons i la immigració.

La realitat de la immigració té dos punts de referència; per una part tot el que hem analitzat en l'apartat anterior i que tenia en compte el com ha estat viscut el fet per les famílies protagonistes de la immigració. L'altre punt de referència és l'impacte que aquest fet ha produït en les persones del país d'arribada i les reaccions que aquest fet ha provocat. Aquest segon aspecte és el que analitzarem en el present apartat.

5.1. L'actitud vers la població nou-vinguda.

Mesurar actituds a partir d'una enquesta és sempre una mica difícil i a vegades pot portar a fer afirmacions que no corresponen sempre a la realitat. Per aquest motiu, en la nostra anàlisi ens basarem en uns indicadors concrets i determinats que

fan referència a la llengua i a com és vista l'evolució del poble a partir de l'arribada dels immigrants.

Cal dir d'entrada que a més de meitat de famílies autòctones hi trobem persones provinents d'altres parts de l'Estat espanyol que de manera directa o col·lateral formen part d'aquestes famílies. Això es dona en un 51'4% de les famílies autòctones. Aquesta barreja és molt més forta en municipis com Els Hostalets de Balenyà i Sant Martí de Centelles on també hi hem trobat els índexs més elevats de persones provinents de fora de Catalunya. Però això no és exclusiu dels municipis anteriorment citats, sinó és un fet que el trobem present en tots hi cada un dels municipis de La Mancomunitat, fins i tot en els més rurals com, Malla, El Brull...

Una tercera part de les famílies enquestades, el 33%, utilitzi normalment el català quan parla amb les persones de parla castellana. El 29'9%, canvia de llengua quan l'interlocutor no l'entén, i un 6'2% parla en castellà per cortesia. Només el 22% comença la conversa ja des dels seus inicis en castellà, i un 8% ens diu que sempre té en compte la llengua del seu interlocutor i segons sigui aquesta, parla amb una o altra llengua.

Les famílies que parlen sempre en català són molt més significatives en els municipis rurals que en els que presenten un nucli urbà fort i consolidat i en els que la immigració ha estat més notòria. Una bona part d'aquesta terç de població que parla sempre en català els molesta que contestin en castellà, esta convençuda que "si viuen a Catalunya l'han d'aprendre", i a més "la majoria fa temps que viuen aquí i han de parlar la nostra llengua", "no ens poden imposar la seva", "estem a casa nostra i ells s'han d'esforçar per parlar català de la mateixa manera que si vaig a Castella hauré de parlar castellà".

Aquesta característica de "la no-integració" és també la més repetida quan s'els hi preguntat quins eren els aspecte negatius de les persones immigrades, accentuat la manca de voluntat de fer-ho. Es això el que provoca expressions com, "no m'agrada la seva presència", "no respecten les nostres coses", "són creguts, no m'agraden"... etc. Alguns apunten, a més a més, que "són mandrosos i d'un baix nivell cultural".

No tot ha estat un recompte de característiques negatives. La majoria de famílies enquestades tot i remarcar aquesta manca de voluntat d'integració a casa nostra, afirmen que "són més oberts i alegres", "han fet créixer el país", "han hagut de fer feines molt dolentes, però malgrat això han treballat i prosperat", i molts ens diuen que "no hi ha diferències a tot arreu hi ha de tot", "la qüestió que s'integrin o no, depèn molt de cada una de les persones i de la sort que ha tingut". Aquesta última frase ha estat la contesta més comú en la majoria d'enquestats.

L'altre indicador que hem tingut en compte, i que anteriorment hem esmentat, feia referència a si, segons el seu punt de vista, la fesomia del poble ha canviat des que els immigrants han arribat.

Si no tenim en compte el 15'7% de famílies que ens han dit que no ho saben, la resta queda dividida en un 43'3% que ens diu que sí han canviat la fesomia del poble i un 41% que ens diu que no. Els canvis, segons ens diuen els nostres enquestats, s'han fet notoris en uns aspectes molt concrets. Per una part s'apunten coses molt generals i que es podrien atribuir a moltes altres causes com són, "ha canviat tot l'ambient del poble, ara és tot menys familiar, han canviat les costums...", fins arribar a canvis més observables i concrets com "ara les botigues parlen castellà".

Els municipis més afectats parlen dels canvis que han sofert a partir de la gran edificació i alguns barris han quedat com a petits "ghetos", en un cas concret ens han dit que "això aviat semblarà La Mina". En alguns casos s'els hi atribueix també la brutícia dels carrers del poble i la multiplicació de bars, alguns dels quals no tenen molt bona reputació.

Totes aquestes actituds que podríem qualificar de negatives, són les expressades per una part de les famílies enquestades, no per totes. Però crec que són les que hem de tenir en consideració ja que ens poden aportar elements per dinamitzar una realitat intercultural, que és la que configura la comunitat dels nostres pobles.

Les famílies dels pobles de La Mancomunitat també tenen notícia i prenen consciència d'una nova "immigració", els procedents del Magrib i del Nord-Àfrica en general. El 75% de famílies enquestades sap de la presència d'aquest nou-vinguts. Això és molt més pales en municipis com Els Hostalets, Tona, Taradell, Aiguafreda i Sta. Eulàlia. En canvi El Brull i Malla diuen no tenir coneixement d'aquest tipus d'immigració en el seu municipi. No hi ha dubte que la nova immigració es fa present en els municipis en els que va tenir lloc les immigracions dels anys 60-70. Són els municipis que poden oferir llocs de treball, malgrat sigui en situacions no legals o dins l'economia submergida. Moltes de les famílies enquestades han refusat donar la seva opinió sobre aquest nou tipus d'immigració. Crec que seria important tenir en compte aquest refús ja que pot ésser un indicador que, o bé no saben que dir-ne, o bé prefereixen callar.

A continuació transcrivim literalment algunes de les expressions que han dit els nostres enquestats:

- "Els moros no m'agraden, els negres sí. Volten el món per guanyar-se la vida, són treballadors".

- "S'integren més que els andalusos. El problema serà la seva cultura tan diferent de la nostra".
- "Fan respecte només de mirar-los".
- "No fan nosa però millor que marxin".
- "No busquen problemes, però hi hauria d'haver un control molt rígid i seriós per part de les autoritats"
- "No es podran integrar mai, millor que marxin".
- "S'han de guanyar la vida, però crec que un cop ensenyats haurien de tornar al seu lloc d'origen".

El ventall és prou ample, però cal senyalar que l'actitud general es mou entre la compassió i el refús. Amb tot no hi ha una consciència clara que aquests nou-vinguts constitueixin un problema, s'apunten algunes qüestions però el fet és molt recent i encara no han pres part activa en la dinàmica del poble com ho ha fet ja la immigració dels anys 60-70. Malgrat que a la comarca d'Osona aquesta qüestió ha estat molt punyent no es detecta una visió que el futur vindrà marcat per aquesta nova realitat.

5.2. El coneixement dels fets històrics propis per part dels autòctons.

De la mateixa manera que quan hem parlat de la població immigrada hem valorat el seu bagatge de coneixements identificadors de la seva terra, també ara farem una aproximació per veure quina és la realitat d'aquests coneixements en el món dels autòctons. Cal tenir present que presentem aquest indicador com a valoratiu dels signes d'identitat, ja que aquest passa moltes vegades per les relacions de la vida quotidiana que defineixen més clarament l'entorn en el que la teva vida es desenvolupa. El que sí és clar que les coses les apreciem més i les podem valorar amb més encert quan d'elles en tenim en coneixement més acurat i ample. Per altra part sí que el bagatge d'aquests coneixements ens pot ajudar a veure les manques d'instrucció que tenen els nostres adults i que els priva d'una visió més crítica de la realitat social en la que es mouen i viuen.

A la pregunta de quins fets històrics importants coneixen de Catalunya, més d'un 50% ha contestat que no en sabia cap, la resta han donat les següents respostes:

- l'Onze de setembre, ha estat la resposta més comuna; però caldria saber si això respon a un coneixement de la història o bé a la festa que des que està establert el règim democràtic es celebra a tots els pobles i poblets de Catalunya.

- En segon lloc han contestat, com a fet històric la vinguda del president Tarradellas i la instauració de la Generalitat.
- A un mateix nivell de respostes hi troben, la mort d'en Companys, la mort del Gral. Franco, la Guerra dels Segadors, el Timbaler del Bruc, la proclamació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, i Sant Jordi.
- En darrer lloc es donen respostes múltiples, variades i disperses; Jaume I, la Sgda. Família, Montserrat, el 6 d'Octubre, el Camp del Barça....

No hi ha dubte que alguns dels fets esmentats són molt significatius en la història de Catalunya i que possiblement obeeixen a una certa visió històrica del país, però per altra part és considerable el nombre de respostes que constaten una ignorància total junt amb les que fan més referència a festes que es celebren anualment que a fets històrics importants.

A l'hora en que s'els ha preguntat per la història més propera com és la del propi poble les respostes han estat les següents. Les transcrivim quasi literalment per cada un dels municipis de La Mancomunitat:

- Aiguafreda; els que ens han donat una resposta, que són menys del 50%, ens han fet menció de la guerra dels Carlins, els assassinats de Cal Oller, les visites d'en Samaranch, Jordi Pujol i Coll i Alentorn i la variant de la carretera.
- El Brull; la recuperació de la Festa Major.
- Els Hostalets de Balenyà; el poble no té història; Teatre de l'Ateneu, El poliesportiu i les piscines.
- Malla; no hi ha hagut respostes.
Muntanyola; no hi ha hagut respostes.
- Sta. Eulàlia de Riuprimer; renovació de l'església, l'escola, l'enllumenat públic, les Caramelles.
- Sant Martí de Centelles; la matança de la guerra civil a l'Oller, l'aigua potable que s'ha trobat al poble.
- Taradell; la industrialització, Els Bandolers, El Castell de Can Boix, les milleres sanitàries i educatives
- Tona; El Castell, la Incineradora, El Pavelló i El Foment.
- Seva; l'Església romànica i el Casc Antic
- Viladrau; Els fets d'en Serrallonga i el club del jovent.

Totes aquestes dades valen el que valen i no seria just que a partir d'elles volguéssim fer una qualificació de les persones. Es possible que una conversa llarga amb els mateixos interlocutors ens donés, a partir d'aquests mateixos fets, una visió de la història del poble en un moment o època concreta. El que sí podem recollir de les respostes donades és que les persones recorden fets que han marcat o transformat la vida del poble (equipaments esportius que s'han fet, entitats que s'han creat, desgràcies que hi han hagut...) o bé que són marca d'antiquitat (esglésies, castells..)

Aquestes són les respostes que ens han donat la gent adulta dels nostres municipis, no se si les mateixes preguntes a la gent jove haguessin donat els mateixos resultats. El que sí és veritat que els mitjans de comunicació ens faciliten cada dia més saber que passa a l'altre costat del planeta o on es una petita illa del Pacífic, més que no pas què passa en el nostre entorn immediat. Això dificulta que el sentit de la pròpia pertinença sigui viu, més encara si desconeixem quina és la realitat que tenim al costat i quina ha estat la seva evolució fins arribar al moment present.

6. Participació en la vida col·lectiva del poble.

L'encapçalament que donem a aquest apartat pot fer pensar que només tindrem en compte els actes que s'organitzen i el nivell d'assistència que aquests actes tenen. La nostra intenció és endinsar-nos una mica més en tot el que representa aquest concepte de vida col·lectiva, a partir d'uns indicadors concrets que ens vagin configurant quin és el grau del sentit de pertinença dels veïns dels diferents municipis de La Mancomunitat.

En una societat complexa, com és la nostra, i de la que no s'en escapen els municipis de La Mancomunitat per petits que siguin, dilueix amb més o menys intensitat aquest sentit de pertinença a una comunitat o poble concret, i això es reflexa en les coses simples i senzilles de la vida de cada dia.

Es en aquesta línia que enfoquem la nostra anàlisi sabent, de bon començament, que hi hauran llacunes però creiem que les dades que donem són indicatives d'un tarannà de la gent del poble i que cal tenir-les en compte.

6.1 Quin partit polític té l'autoritat municipal.

Pot semblar un detall sense importància, el que la gent sàpiga qui mana a l'Ajuntament. Es molt possible que moltes persones sàpiguin qui és l'alcalde però ignorin en funció de quin partit polític té l'autoritat municipal, o millor dit, quines sigles polítiques representa.

Quan en els enquestats s'els hi preguntat, "Quin partit mana a l'Ajuntament", el 23'5% ha contestat que no ho sabia. Aquest índex varia en cada un dels municipis. No sembla que hi ha un fet simptomàtic que influeixi en la resposta; el dimensionat poblacional dels municipis no apareix com variable important a tenir en compte. Els resultats de cada un dels municipis són els següents:

- Aiguafreda.....el	15'1%	no ho sap
- El Brull.....	50%	"
- Els Hostalets de Balenyà.....	34'4%	"
- Malla.....	42'8%	"
- Muntanyola.....	20%	"
- Sant Martí de Centelles.....	42'8%	"
- Sta. Eulàlia de Riuprimer.....	(tots han contestat un partit polític concret)	
- Seva.....	15%	"
- Taradell.....	35'5%	"
- Tona.....	16'2%	"
- Viladrau.....	8'3%	"

Una cosa és contestar que no sap qui mana i l'altra és encertar realment el partit que té el poder municipal. Els resultats han estat els següents, i a partir del mateixos podem mesurar fins a quin punt s'apropen a la realitat.

- Aiguafreda:

C.I.U.....78'8%
E.Rep..... 3%
P.S.C..... 3%

- El Brull:

C.I.U.....25%
Indepen...25%

- Els Hostalets de Balenyà:

C.I.U.....62'5%

- Malla:

C.I.U.....14'3%
Indepen...42'8%

- Muntanyola:

C.I.U..... 60%
Centre.... 20%

- Sant Martí de Centelles:

C.I.U..... 50%
Indepen..... 7'1%

- Sta. Eulàlia de Riuprimeri:

C.I.U..... 90'9%
Independe.. 9'1%

- Seva:

E.Repu.....80%
I.C..... 5%

- Taradell:

C.I.U.....60%
F.S.C..... 2'2%
F.M.D..... 2'2%

- Tona:

C.I.U. 83'8%

- Viladrau:

Independ...83'3%
Centre..... 8'3%

Aquestes dades poden ésser reveladores de l'interès de la gent per la gestió que es fa dels afers públics del seu municipi. Quasi una quarta part de la població no sap quin partit porta la gestió municipal, i altres, quan mencionen un partit concret no l'encerten. No es tracta tant que els partits que manen facin propaganda, com que siguin capaces de desvetllar un interès per la gestió municipal.

6.2. Els principals problemes del poble.

La visió de quina és la realitat que ens envolta, no hi ha dubte que té unes components particulars i pròpies de la persona, i això fa que la possible subjectivitat de les respostes hagi d'ésser tinguda en compte. Però cal tenir present que no es tracta d'opinions sinó de realitats problemàtiques de cada un dels nostres pobles. El fet que se'n prioritzin unes o altres pot ésser degut a molts factors; des del patiment quotidià del problema fins a que sigui el problema del que s'en parla més en el poble. Segurament que l'òptica dels que gestionen el poder municipal sigui diferent de la que expressen aquí els ciutadans,

(o pot ésser també coincident), però no per aquest motiu ha d'ésser menys valorada. Que alguns dels problemes que aquí es posen damunt la taula ja no existeixen, millor, però caldria també que el poble en tingués notícia. Això seria una mostra del bon funcionament de la comunicació entre administradors i administrats.

Els problemes expressats més repetidament pel nostres enquestats són els següents:

Aiguafreda:

- El problema de l'aigua ha sortit constantment en la majoria dels entrevistats.
- La contaminació de la riera.
- Els carrers mal arreglats i la manca de l'enllumenat.
- La qüestió de les clavegueres.
- La manca d'un pavelló esportiu i quaderries també ha estat motiu de queixa, així com les poques activitats pel jovent i la manca d'activitats culturals.
- Alguns han expressat que com que el poble té molt poca vida la gent inquieta marxa del poble i busca fora el que no ha trobat en el propi municipi.

El Brull

- La problemàtica manifestada té dues direccions molt concretes: el Pla urbanístic i la manca de transport escolar pel desplaçament quotidià dels nens i nenes.

Els Hostalets de Balenyà.

- Com en altres municipis, l'aigua ha estat un dels problemes més repetits.
- Els carrers sense asfaltar, la brutícia dels torrents i la riera, la mala comunicació amb els pobles veïns i els pocs espais verds formen un altre bloc de problemes.
- El barri de Balenyà-estació acusa la manca de metge i de farmàcia.
- A un altre nivell, la gent ens ha expressat la insuficiència dels Serveis Socials, la manca de locals pel jovent i la gent gran i la manca d'una altra escola.
- El problema del baix nivell cultural del que en té la culpa el fort component immigratori; a aquest baix nivell cultural cal afegir-hi la manca de cursos per aprendre a llegir i escriure.
- L'economia submergida amaga molt subtilment el problema de l'atur.
- Un municipi que es compona de nuclis de població molt separats entre ells difícilment pot tenir consciència de poble, a no ser que es portin a terme activitats al respecte.
- L'Administració Municipal només mira els seus interessos i no acaba mai les obres començades.

Malla

- Els problemes del municipi són el mal estat dels camins, però tan o més important que aquest és el problema de la pagesia que pateixen tots els veïns del poble.

Muntanyola

- No ha sortit cap problema en concret.

Sant Martí de Centelles

- El problema de l'aigua; la poca que tenim és mal aprofitada.
- L'enllumenat dels carrers. Caldria una coordinació més estrata amb Aiguafreda per compartir moltes coses tan a nivell d'infraestructures com d'equipaments.
- La poca vigilància que hi ha en el municipi.
- Caldria reforçar la identitat del poble ja que queda molt absorbida per Aiguafreda. No hi rés a nivell cultural.

Sta. Eulàlia de Riuprimer

- pels motius que sigui en el poble no hi han activitats culturals, ni tampoc s'organitzen actes per a joves i infants.
- Carrers mal arreglats i poc suport de l'Ajuntament a la guarderia.
- Tenim un servei mèdic dolent.

Seva

- L'enllumenat del poble és insuficient, i també el transport públic per connectar amb els pobles veïns.
- Cal asfaltar el carrer de l'escola.
- Manca d'una guarderia. Equipaments esportius i equipaments pel jovent.
- L'horari del metge és molt breu.
- Cal ampliar l'escola i procurar que els mestres no canviïn tant sovint.
- El clima d'avinentesa entre els veïns és molt negatiu.

Taradell

- La qüestió de l'aigua, l'enllumenat i l'asfaltat dels carrers han estat problemes repetidament expressats.
- Els de Montrodó es queixen que només son bons per pagar impostos però es senten abandonats i mancats de mitjans de comunicació.
- Llocs d'esbarjo per a la canalla i activitats pel jovent. Cal acabar el cavalló d'esports.

- Darrerament s'han deixat molt les activitats culturals.
- La presència de moros, la inseguretat dels carrers i la manca de convivència són, també, aspectes que han sortit moltes vegades.

Tona

- Les obres de l'Ajuntament es fan a mitges i no es cuiden.
- El problema de la circulació i les dificultats per travessar la N.152.
- Els carrers sense arreglar i el problema de l'aigua.
- La contaminació de la incineradora.
- En el poble no hi ha ambient i manca iniciativa per organitzar actes culturals, esportius... etc.
- Manca d'una piscina municipal, o d'un poliesportiu. En el casc urbà no hi han zones verdes..

-Viladrau

- La carretera d'accés al poble és molt dolenta. Estem molt mal comunicats amb els pobles veïns.
- Manca una biblioteca i locals per a la gent gran.
- Estem depenents, econòmicament parlant, dels estiuajants.
- Les sortides laborals del jovent.
- Mal funcionament de l'atenció mèdica.

Hem anat transcrivint municipi per municipi, tot el llistat de problemes que en les enquestes han anat sortint. Tota la problemàtica es mou en tres eixos molt precisos; per una part, tot el que fa referència a les infra-estructures urbanístiques (carrers, enllumenats... etc.), per altra part, tot el que fa referència als equipaments i serveis en els diferents àmbits i pels diferents grups d'edat (cultura, esports, nens, joves, gent gran...) i finalment s'apunten problemes i situacions que toquen més d'aprop les relacions i la vida dels veïns. Aquests problemes van des de la manca de seguretat en els carrers fins a la mala convivència i la poca relació.

Tot el que anteriorment hem apuntat com un llistat de greuges, cal analitzar-ho des de la perspectiva de com els veïns de cada una de les poblacions viuen les realitats negatives del seu entorn quotidià. Era el que s'els preguntava. Això no vol dir que només visquin això, hi ha tots els altres aspectes que els han arrelat en aquests pobles i no en uns altres i que han anat configurant la seva identitat.

4.3. La Mancomunitat i els seus problemes.

El fet de La Mancomunitat obeeix, ho hem dit ja en el començament de l'estudi, als interessos i necessitats de les diferents administracions municipals per disposar de serveis que per elles soles no podrien sostenir. Això no exclou que sigui interessant i significatiu conèixer fins a quin punt el poble té coneixement d'aquest fet.

Les respostes són les següents:

- Coneixen l'existència d'aquesta entitat..... el 55'8%
- No coneixen l'existència " el 40'2%
- Els hi sona..... el 4'

Segons els diferents municipis les respostes han estat les següents:

	<u>Si</u>	<u>No</u>	<u>Els sona</u>
-Aiguafreda.....	51'5%	48'5%	
-El Brull.....	50%	50%	
-Els Hostalets.....	40'6%	53'1%	6'2%
-Malla.....	57'1%	42'9%	
-Muntanyola.....	80'	20'	
-Sant Martí.....	28'6%	71'4%	
-Sta. Eulàlia.....	100%		
-Seva.....	70%	25'	5'
-Taradell.....	48'9%	48'9%	2'2%
-Tona.....	64'7%	26'5%	8'8%
-Viladrau.....	41'7%	58'3%	

Per quines raons en uns municipis el coneixement de l'existència de l'entitat és més coneguda que en altres no les sabem; però aquestes dades poden servir d'indicador a l'hora de pensar en unes polítiques concretes de La Mancomunitat.

Una cosa és conèixer l'existència de La Mancomunitat i l'altra és saber que el teu municipi en forma part. Referent a aquesta darrera qüestió les respostes han estat lleugerament diferents de les anteriors.

El 51% afirma que el seu municipi en forma part; el 41'8% diuen que no, el 4'8% no ho saben i el 2'4% els hi sona que sí però no s'atreveixen a afirmar-ho amb seguretat.

Els municipis en els que aquest desconeixement és més alt són, Sant Martí amb un 64'3% que diu que no en forma part (recordem que aquest municipi és dels darrers que va entrar a formar part de La Mancomunitat), Els Hostalets amb el 59'4% que diu que no,

Viladrau amb el 58'3% (la incorporació d'aquest municipi també ha estat tardana) i Aiguafreda amb el 51'5%.

Els que diuen que no ho saben, són molt significatius a El Brull amb un 25%, Sant Martí amb un 14'3% i Taradell amb un 13'3%. On trobem els índexs més alts de respostes afirmatives són els municipis de Tona amb el 66'2%, Seva amb el 65%, Sta. Eulàlia amb el 100% i Malla amb el 57'1%.

Les problemàtiques més conegudes pel poble i que fan referència a La Mancomunitat és concentren majoritàriament en l'afer de la "Incineradora"; és del que més s'ha parlat en els mitjans de comunicació i el que més protestes ha desvetllat. Sigui amb coneixement de causa, sigui per influència de l'ambient, el problema que "sona" és aquest. Molt per damunt de la resta de pobles, on lògicament aquest problema ha tingut ressò és a Tona, però no hi ha hagut cap poble en el que aquest problema no s'hagi mencionat.

A molta distància i en municipis molt concrets s'ha fet menció de la droga (Taradell i Hostalets), els problemes del medi ambient (Aiguafreda) i del problema de l'aigua (Seva).

6.4. Coneixement i participació en la vida associativa del poble.

Quan parlem de coneixement de la vida associativa del poble, ens referim a "tenir notícia" de l'existència d'alguna entitat. A nivell global un 10% de les famílies entrevistades diuen no tenir coneixement de cap entitat. Aquest desconeixement és molt notori a Els Hostalets de Balenyà. Tot seguit fem la relació de les entitats que a cada municipi han estat esmentades. Aquesta relació la fem seguint un ordre de més coneguda a menys, mesurant aquest coneixement a partir de les vegades que una entitat és esmentada.

Aiguafreda

En primer lloc, i a molta distància de les altres, el futbol.
En segon lloc el Club de Patins
Segueix el Centre Recreatiu, Sardanistes i Caçadors.
En tercer lloc els Escoltes, Penya Balugrana, Agrupació Teatral, Futbol-sala, A.P.A. i Ciclistes.
Per últim, Espiai Gripau Blau, Agrupació de Ball, Esbart, Tennis, Atletisme

Els Hostalets de Balenyà

El futbol en primer lloc seguit del tennis i les botxes.
Després, Els Amics de Balenyà.
En tercer lloc hi trobem, Els Pessebristes, Grup de Teatre, Emisora Municipal, Excursionistes, Geganters, Casal d'Avis.

El darrer grup el formen, Tot per a Tots, Museu balenyano, Els Caçadors, A.P.A., Ciclistes, A. de V. del Barri del Mig, Comissió de Reis, Grup d'Esplai, i les AA.de VV. del Barri Antic i de la Zona Sud.

Malla

El Basquet, l'At. Esportiu Malla i el Grup Infantil

Sant Martí

El Centre Recreatiu i altres entitats d'Aiguafreda.

Sta. Eulàlia de Riuprimer

El futbol

El Club Ciclista

La Biblioteca, Casa de la Cultura, El Grup de Teatre i l'Ass. Cultural-Esportiva i Recreativa.

Seva

El futbol i el tennis.

L'A. de Veins.

El Tetare, Els Bastoners, El Ballaret i els Caçadors.

Els Graillers, Grup d'Esolai, Comissió de Festes de S. Miquel, Petanca, A.P.A., Amics de la Sardana.

Les joves veus de Tona.

Taradell

En primer lloc i de manera general l'Esbart S. Genis.

Centre Excursionista i Futbol.

Sardanes, Caçadors, Unió ciclista, Hoquei.

Ocellaires, Pescadors i Agrupament Rocaguinarda.

L'Arpa, el Teatre i el Casal d'Avis.

El Golf i el Trial

Els Tonis.

Tona

El Foment i l'esbart Dansaire ocupen els primers llocs i són anomenats per la majoria de famílies enquestades.

Segueixen, Les Sardanes, Els Geganters, Centre excursionista i el Futbol.

Unió d'Ocellaires, Caçadors, Tennis, C.A.Tona, Hoquei, Basquet, Petanca i Unió Ciclista.

El darrer grup el formen les entitats, Patronat del Castell, Agrupació de Jubilats, Pavelló, Grup Talia de Teatre, Germandat de Sant Andreu, A.P.A., Biblioteca i Acordeonistes.

Viladrau

Les entitats esmentades ho ha estat seguint l'ordre següent.
A.C.E.V.

El Futbol, Els Caçadors

A.P.A.

Associació d'Amics del Montseny.

Una lectura de tots els llistats anteriors dona ja uns indicadors que cal considerar. En alguns municipis hi ha entitats que, sigui pel seu prestigi o per la seva tradició, són quasi de "domini públic" (els Esbarts). Per altra part, les que ocupen generalment el primer lloc són sempre les esportives, dintre d'aquestes, el futbol que és quasi "obligació" que sigui present en tots i cada un dels municipis.

Les entitats pròpiament culturals o educatives (Esplais, A.P.A.S., Associacions... etc.) les trobem sempre en els llocs darrers. Crec que això és prou significatiu i cal relacionar-ho en tot el que hem analitzat en el capítol dedicat a la vida Associativa.

De totes les famílies enquestades, només el 53'6% afirmen que són socis d'alguna de les entitats existents. Pot semblar que és un índex molt elevat, però cal tenir present que el ventall és molt ample i que en algunes de les famílies el fet de tenir un fill a l'escola els ha implicat en les A.P.A.S.; a l'igual que ens hem trobat famílies en les que els avis formen part del grup d'Esplai, o també que són socis d'alguna entitat esportiva perquè el fill o la filla puguin jugar al tennis.

Lògicament els pobles més petits són els que mostren els índexs més baixos en el que fa referència a ser socis d'alguna entitat; és on menys entitats hi han, però aquest fenomen també el podem constatar en municipis on la immigració hi és més present (Els Hostalets, Sant Martí, Tona...) en els que els índexs d'associacionisme mai arriben al 50%.

On si hi trobem índexs més elevats, és en la participació en els actes que algunes d'aquestes entitats organitzen. Lògicament en els municipis que més entitats hi han, més actes s'organitzaran i més persones hi han per participar-hi. Per aquest motiu no podem valorar de la mateixa manera el 25% de participació en actes que organitzin en el municipi de El Brull que el 58'8% de participació en el municipi de Tona o el 64'4% de Taradell.

A Nivell global de La Mancomunitat, aquest índex de participació en els actes que s'organitzen en els diferents municipis és del 59%; per damunt d'aquest índex hi trobem els municipis d'Aiguafreda, Sta. Eulàlia, Taradell, Tona i Viladrau.

Aquest "alt nivell" de participació que sembla donar-se en les activitats que s'organitzen, pot crear falses expectatives en les entitats. En l'anàlisi de la vida associativa una de les constatacions era la poca incidència, o el poc ressò, en el conjunt de la població.

Per aquest motiu hem cregut necessari concretar el màxim aquesta participació; quan els enquestats ens diuen que sí que participen en les activitats, a quines activitats es refereixen. Els resultats són els següents:

Aiguafreda: Festa Major d'hivern (8 de desembre) i festa Major d'estiu (15 d'agost). Festa de l'Onze de Setembre, Festa dels quintos, Caramelles i Reis.

El Brull: Festa de Sant Jaume i el tercer diumenge d'Agost (Mare de deu de les Prades)

Els Hostalets: Festa Major d'estiu i Festa Major d'hivern. La festa dels ous, Festa del Barri del Mig, Aplec de l'Ajuda, Sant Joan i l'onze de setembre.

Malla: Festa Major i Sant Isidre.

Sant Martí: Festa Major, Cavalcada de Reis, Carnaval i Sant Joan.

Sta. Eulàlia de Riuprimer: Festa Major d'estiu i d'hivern. Els Reis, Aplec de S. Sebastià, Les Caramelles,

Seva: Festa Major. Festa dels Avis, 11 de setembre, Festa Major del barri de Sant Miquel, festa Major del Muntanya, Sant Isidre i Sant Joan.

Taradell: Festa Major d'estiu i d'hivern. Sant Antoni, Sta. Llúcia, Festa dels Avis, Carnestoltes, Festa dels Reis, Sant Joan, Festa de l'Esbart i l'Aplec.

Tona: Aplec del Castell, Festa Major d'estiu i d'hivern, 11 de setembre, Sant Jordi, Fira de la passeta, Sant Isidre i Els Gegants.

Viladrau: Festa Major, Sant Martí, Festa de l'Arola, Sant Segimon i 11 de setembre.

Es molt clar que la participació es dona no tant en els actes propis de cada entitat o associació, sinó en les festes col·lectives del poble, que per la seva tradició han arribat a formar part de la identitat del poble i de les persones que hi viuen.

Les persones enquestades, en la seva immensa majoria, no recorden quin ha estat el darrer acte en el que han participat. Les

darreres competicions esportives són els actes que més han acaparat la participació de la gent; són molt pocs els que parlen d'actes culturals (3), reunions de veïns (2).

Els motius pels quals les famílies enquestades han dit que no són socis de cap entitat, han estat molt majoritàriament la manca d'interès; textualment han dit "que no els interessava". En segon lloc han manifestat que "no disposen de temps per perdre", i en tercer lloc la desconexença de les entitats i no saber si el que fan els hi agrada.

També és important el motiu que en el poble només hi tenen l'habitatge però que les seves relacions són majoritàriament a fora del poble. En alguns casos també hem constatat que són socis d'entitats d'altres municipis.

Algunes de les persones enquestades ha formulat el motiu "la mala relació existent, fruit d'experiències anteriors" i també que "les entitats existents no m'agraden".

No podem pensar que en altres nivells, el polític i el sindical, la participació és notable. De totes les famílies enquestades, només un 15% ens diu que algun dels seus membres forma part d'un partit o un sindicat. D'aquest col·lectiu d'afiliats la majoria ho són en algun sindicat; Unió de Pagesos, CC.OO., U.G.T. i U.S.O.

Dels partits polítics el que més afiliats té és C.I.U. seguit d'E.R. i I.C. Dels que estan afiliats a organitzacions sociopolítiques, el 70% ho són a organitzacions sindicals i el 30% restant a algun dels partits esmentats.

7. Alguns aspectes concrets de la vida quotidiana familiar.

La pretensió d'aquest apartat no és arribar a fer una anàlisi de com es desenvolupa la vida diària en les famílies enquestades. Apuntarem fets i situacions concretes que sens dubte marquen aquesta quotidianitat.

7.1. La mestressa de casa

En la majoria de famílies enquestades, la mestressa de casa ha portat a terme un treball remunerat. Només en un 30% de les famílies hem constatat que la mare no ha portat mai a terme un treball fora de la llar. Actualment la majoria no treballa. De les que han treballat el 73% ho han fet en un treball fix; la resta han estat treballs eventuais, treballs a casa o també en comerços familiars. El treball a casa no era el treball propi de les feines de la casa sinó el que anomenem treball submergit. En els municipis on predomina la feina de pagès, la dona normalment ens ha dit "que sempre ha treballat, malgrat que la dona de pagès com que no treballa per altri, sembla que només es cuida de la feina de la casa".

Normalment, i com és costum, la dona ha deixat de treballar "perquè es va casar i ja té prou feina a casa". Aquest ha estat el motiu principal. Hi ha famílies en les que la dona ha treballat després de casada fins que "l'empresa ha tancat i ara estic a l'atur. És una utopia trobar feina estable, màxim a que es pot aspirar és a trobar una feina d'aquestes que et donen per fer a casa teva".

Amb tot i això, trobem que en més del 25% de famílies, la dona no s'ha quedat tancada a casa sinó que ha buscat una altra activitat. El ventall és molt ample i variat:

- feina de confecció a casa
- anar a fer feines per les cases
- aprendre a llegir i escriure, classes de català
- fer gimnàstica o esport
- aprendre manualitats o a brodar
- activitats culturals (teatre),
- A.P.A.S, o col.laboracions amb les activitats de l'escola dels fills
- Voluntariat de Càritas

Malgrat que tot aquest ventall d'activitats només toqui a una quarta part de les dones de les famílies enquestades, són prou significatives d'una actitud positiva per aprendre o fer activitats que serveixin per a la pròpia formació.

7.2. Activitats d'altres membres de la família

Quan parlem de les activitats d'altres membres de la família, ens referim a les persones que treballen i al marge del treball porten a terme alguna altra activitat que creuen útil o necessària per la seva formació o promoció. Aquesta situació es dona en el 36% de les famílies enquestades.

Per ordre d'importància les activitats més predominants són les següents:

- Idiomes, majoritàriament l'anglès.
- Informàtica
- Comptabilitat i mecanografia
- Formació laboral-professional
- Música
- Esports
- Estudis universitaris
- Graduat escolar
- Català
- Altres (gimnàstica rítmica, ballet..)

Les persones que porten a terme aquestes activitats només una tercera part ho fa en algun dels municipis (tant el propi com en un altre) de La Mancomunitat. Les altres dues terceres parts es desplacen majoritàriament a Vic, però també és important el nombre de persones que va a Barcelona. També es desplacen fins Granolles o Torelló.

Tant pel que fa referència a la dona de casa com als altres membres de la família s'hi troben indicis d'una certa inquietud per formar-se i aprendre, malgrat això demani uns desplaçaments a altres llocs. Aquest el trobem present en tots i cada un dels municipis, fins hi tot en municipis com Muntanyola que exigeix desplaçaments sense mitjans de transport públic que ho garanteixen. El mateix podríem dir de El Brull. Curiosament en municipis més grans (Aiguafreda, Els Hostalets, Taradell i Tona) hi trobem índexs més baixos que en altres de més petites; hem constatat també, que els nivells "culturals d'aquests municipis" no són cap model de qualitat.

El que sí és cert que la població de La Mancomunitat mostra un interès per la formació a la vegada que en el transcurs de les anàlisi realitzades fins el moment hem pogut veure com hi ha una necessitat latent al respecte.

7.3. El futur dels fills.

No hi ha dubte que aquesta és una de les qüestions que preocupa a les famílies, i més en els moments actuals en els que tant els canvis com les exigències per integrar-te a la vida del treball són molt fortes.

En la nostra anàlisi tindrem en compte solament l'actitud dels pares de cara al futur dels fills i de com els pares ajuden a la formació dels fills a partir de coses tant senzilles com són els deures escolars.

Hi ha una actitud molt significativa; cap dels pares-mares de les famílies enquestades tenen previst que el seu fill treballi immediatament quan arribi l'edat legal. Un 11'2% de les famílies ens dit que això ho han de decidir els fills mateixos; si ells volen treballar que treballin i si volen estudiar que ho facin.

El 50'4% volen que els seus fills estudiïn BUP-COU i posteriorment facin estudis universitaris. Aquesta actitud és molt significativa a Aiguafreda, El Brull, Malla, Muntanyola, Sant Martí, Taradell i Tona.

El 14'4% s'inclinen per la Formació Professional, i els municipis on aquesta actitud és més rellevant són Els Hostalets, Seva i Taradell.

Només un 7'2% diuen que l'important és que estudiïn i que "estudiïn el que ells vulguin".

Es detecta clarament una consciència que avui en dia "els estudis" són molt importants i necessaris per poder accedir als llocs de treball i trobar una seguretat. No només en tenen consciència, sinó que és una preocupació aquesta formació dels fills. La totalitat dels pares que tenen fills en les edats en les que aquests problemes es plantegen ens han dit que aquesta qüestió és tema de conversa habitual i constant.

Una preocupació com aquesta hauria de comportar, a la vegada, una actitud d'ajuda en tot el que fa referència a la formació en el moment actual. Hem intentat veure quina és l'actitud dels pares en coses tant senzilles com els deures escolars. En el 60% de les famílies ens han dit que els fills "demanen ajuda per fer els deures escolars". Aquest percentatge arriba al 100% en els municipis com El Brull, Malla, Muntanyola i a quasi el 80% Aiguafreda, Sant Martí i Sta. Eulàlia.

En un 27'5% dels casos aquesta ajuda la porta a terme la mare, i en el 15% dels casos el pare. En el 30'8% dels casos ho fa el que en aquell moment pot o també els dos. L'ajuda de la mare és més significativa en el món de pagès, fet plenament comprensible degut al tipus de feina del cap de casa, que li demana més hores que una feina d'altre tipus.

Quan els pares ens han dit que no ajuden als fills a fer els deures, ens han confessat que "no els podem ajudar ja que saben més que nosaltres i no tenim cap coneixement dels estudis que fan".

7.4. Relació pares-escola.

Per mesurar quina és aquesta relació hem tingut en compte dos aspectes: la per tinença i assistència a les reunions de l'A.P.A. i el contacte amb els mestres del seu fill.

Un 36'3% de pares amb fills que van a l'escola en han dit que no pertanyen a l'A.P.A. És un índex força elevat i pot significar una desvinculació important del medi escolar en el que actualment el fill està portant a terme la seva formació. No hem aprofundit quines en són les causes, hem senzillament constatat el fet. Tant pot ésser fruit de la despreocupació dels pares, com del funcionament de l'escola on van els fills. Normalment els pares que pertanyen a les A.P.A.S., el 63'6%, ens diuen que assisteixen a les reunions, però més d'una tercera part no recorda quan va ésser l'última o ens ha dit que fa molt temps que no en fan cap.

En canvi altres famílies ens han dit que feia un mes, o que es reunien cada tres mesos, o bé al començament i a final de curs. Tot això no depèn tant sols de la voluntat dels pares sinó també

del funcionament de la mateixa associació. Per aquest motiu és difícil valorar l'actitud dels pares a partir de la seva assistència a les reunions. El que caldria veure i conèixer és el funcionament de les A.P.A.S. en les diferents escoles de La Mancomunitat.

Qui més regularment va a les reunions és la mare; així ens ho diuen el 50% de les famílies. El pare sol només ens consta en el 6'6% dels casos. L'assistència dels dos, que hauria d'esser el fet normal, només es dona en el 29'7% de les famílies.

Cal que aquestes dades no ens portin a tenir una imatge que no correspon a la realitat. Podriem tenir l'impressió que l'assistència a les reunions és força elevada; però quan s'els pregunta de què va tractar la darrera reunió diuen que "no ho recorden". És realment curiós assistir a una reunió en el que es tracten temes dels fills hi no recordar-ho. Cal posar en dubte els índexs d'assistència.

Les persones que si diuen recordar el que es va tractar a la darrera reunió omplen un ventall molt ample de temàtiques sempre en funció de l'escola a la que van els seus fills. Uns temes comuns a totes les reunions han estat; el funcionament del curs, la qüestió econòmica i els pressupostos de l'escola, les infraestructures deficientes de l'escola, la llei de la reforma escolar, les problemàtiques concretes originades per alguns dels alumnes i les eleccions al Consell Escolar.

Altres temes més concrets han estat, informació sobre la guerra del Golf, la problemàtica dels mestres d'una escola en concret, els estudis de cara al futur pels nens que acaben la bàsica i la qüestió religiosa.

L'altre aspecte considerat en aquest apartat ha estat la relació pares-mestres. El 13'1% dels pares amb fills en edat escolar ens han respost que no han parlat mai amb el mestre del seu fill. El 19'7% hi han parlat perquè el mestre els ha cridat, el 67'2% restant hi parlen almenys una vegada durant el curs. D'aquests, el 30% hi parlen dues o tres vegades cada curs, ja sigui per problemes concrets o per saber com van els estudis i el comportament del fill a l'escola i normalment ho fan per pròpia iniciativa.

De totes les famílies en fills en edat escolar, no arriben a la tercera part les que mostren un real interès i preocupació per la formació dels seus fills. No ens consta si aquesta "deixadesa" és deguda a la inconsciència o a que la situació els depassa a causa dels seus baixos nivells de formació o per altres problemes més immediats. Dins aquest context difícilment es pot crear un clima adient i estimulants pels fills.

7.5. La cobertura sanitària i els hàbits de compra.

El 98% de les famílies estan cobertes per la Seguretat Social, només el 2% ens han contestat que disposen només de la cobertura que els ofereix la Mutua de la que en són socis.

De les famílies que disposen de Seguretat Social, el 44% cotitzen també una Mutua privada o una "conducta", ja que així se senten més ben atesos i estan més tranquils.

Normalment les necessitats sanitàries de medicina general les cobreixen en el propi municipi. Cal tenir present el que dèiem en el capítol d'Equipaments i Serveis quan parlàvem d'aquesta qüestió i de com estaven distribuïts i funcionaven aquests serveis en els diferents municipis de La Mancomunitat.

Les especialitats tenen uns centres molt definits on els usuaris de La Mancomunitat cobreixen les seves necessitats; en primer lloc Vic, seguit de Granollers i darrerament Barcelona.

Respecte als hàbits de compra les pautes dels mateixos venen donats per dues variables ben concretes; la primera la capacitat d'autoabastiment del propi municipi i en segon lloc i'article que es necessita o que es vol comprar.

Les compres quotidianes normalment es realitzen en el propi municipi amb les excepcions dels pobles com El Brull, Malla Muntanyola, Viladrau (en no tanta proporció) que ho fan en municipis veïns i sobre tot a la ciutat de Vic. Extranysament es trenquen aquests hàbits en les compres quotidianes. En el municipi de Sant Martí de Centelles hi ha un elevat percentatge de famílies que fa les seves compres a Aiguafreda, fet perfectament comprensible donada la situació geogràfica d'ambdós municipis.

Les compres més específiques i no tant habituals com poden ésser el calçat i el vestit es desplacen ja molt cap a la capital de comarca, Vic, però també hi entren en joc Granollers i Barcelona; aquests dos darrers llocs són més habituals a Aiguafreda i a Sant Martí. Dona la impressió que en els hàbits de compra s'origina una dinàmica que és com una roda que obeeix a les lleis del mercat; com més gran és el municipi més capacitat d'autoabastiment té, perquè també té més mercat, i per altra part hi han uns tipus de demanda que tant pel qui compra com per qui ven és més rentable fer-la en altres llocs més grans. Segurament que una anàlisi més exhaustiva ens aportaria dades de quina és la influència que darrerament ha tingut el supermercat de L'Esclat.

8. Hàbits i consum cultural dels veïns de La Mancomunitat.

A partir, també d'uns indicadors molt concrets farem una aproximació als hàbits i consum cultural. Segurament que molts dels fets que anteriorment hem analitzat (relacions amb l'escola i els mestres, activitats formatives que realitzen els veïns de La Mancomunitat... etc.) poden ja donar una certa imatge de quin és el tarannà "cultural" del col·lectiu que estem analitzant. El que a continuació analitzarem (la informació diària, les hores de lleure i assistència cine i teatre) poden acabar de completar aquesta visió dels veïns de La Mancomunitat des de la perspectiva cultural.

8.1. La informació diària.

El 15'6% de les famílies entrevistades ens han dit que no compren mai cap diari, i el 34'5% no compren mai cap revista. Del 84'4% que ens ha dit que sí compren el diari, un 73'2% ho fan setmanalment, el 20% ho fa diàriament i la resta de tant en tant.

Els diaris més llegits són:

- El 9Nou; són 145 famílies que ens han dit que llegien aquest diari; principalment, i per ordre d'importància a Tona, Taradell, Els Hostalets de Balenyà i Seva, pel que fa referència al nombre absolut de lectors, però si tenim en compte els nombres relatius ens trobarem que els municipis més petits (Malla, Muntanyola) la quasi totalitat de famílies entrevistades llegeix El 9Nou.
- El Periódico; són 52 famílies que es compren aquest diari, hi són majoritàriament dels municipis de Tona, Taradell, Aiguafreda, Seva, Viladrau i Sant Martí.
- La Vanguardia; 44 famílies diuen que són lectores d'aquest periòdic, i les trobem principalment a Tona, Aiguafreda, Taradell i Els Hostalets.
- Ausona; són 26 les famílies que es diuen lectores d'aquest diari i es troben principalment en els municipis de Sta. Eulàlia, Taradell, Seva i Malla.
- Avui; amb 23 famílies lectores i ubicades majoritàriament en els pobles d'Aiguafreda, Tona, Taradell, Viladrau i Sta. Eulàlia.
- Marca; són 15 les famílies lectores ubicades majoritàriament a Els Hostalets de Balenyà, Taradell i Sta. Eulàlia.

En els darrers llocs hi trobem els diaris esportius de El Mundo Deportivo amb 14 famílies lectores assídues, Sport amb 11 i el diari El País amb 8 famílies que el compren és el que es situa en darrer lloc.

El fet que haguem fet aquesta distribució, no vol dir que la família que compra un diari no en llegeixi cap més. És molt possible que un lector del 9Nou compri també La Vanguardia, o un altre diari, i que els que es compren un diari esportiu siguin assidus lectors de l'Ausona. A més tinguem present el que anteriorment hem analitzat referent a la periodicitat de les compres i lectures dels diferents periòdics.

8.2. Les hores de lleure.

Tenint en compte els diferents components de la família, les hores de lleure s'ocupen de la manera següent:

El Pare: el primer lloc, i a molta distància de la resta d'activitats, el temps del lleure s'ocupa mirant la Tele i el Viden. En segon lloc hi trobem el passeig i trobar-se amb amics. En tercer lloc llegir (el diari, revistes i llibres). Les activitats de cuidar l'hort i el jardí ocupen el quart lloc per ordre d'importància. Fer esport i anar al bar, dues activitats ben diferents l'una de l'altra, són esmentades amb el mateix nivell d'importància.

Les activitats socials o culturals com poden esser, anar al Casal, a L'Associació, reunions...etc. són molt poc esmentades.

La Mare: per la mare és també la Televisió i el Video "les activitats" que omplen les estones de lleure. En segon lloc, escoltar la radio i "fer labors", dues activitats que poden realitzar-se a la vegada; el passeig i la lectura ocupen el tercer lloc, i en darrer terme un ventall molt dispers d'activitats com són, fer gimnàs i esport, contactes amb persones amigues, reunions de l'A.P.A....etc.

Els fills: com és normal la Televisió i el Video acaparen majoritàriament les estones de lleure, l'esport és la segona activitat i en tercer lloc llegir, classes d'idiomes, estudiar. També és important pels fills, sortir amb els amics i anar al bar.

Més d'un ens ha dit que no té temps de lleure, però a la vegada quan s'arriba a casa el més normal és prémer el botó de la televisió. No és cap sorpresa que aquesta constitueixi l'activitat principal. Agradí, o no, és el mitjà de culturització més important.

El caps de setmana i els diumenges la immensa majoria de famílies "es queden a casa" i fan les activitats normals i adients; anar a missa, passejar, veure la família i, com no, mirar la televisió. Fer esport i caminar, unes hores, és també una altra activitat que no trenca la dinàmica d'estar a casa i fer vida de família. Els joves, els caps de setmana, tenen el seu centre d'activitats a la discoteca. Segons l'època de l'any es porten a terme certes activitats que són més pròpies dels homes com és anar a caçar, buscar bolets i també anar al futbol.

El llegir sembla que és una activitat important en les estones de lleure, però molt poques vegades hem rebut informació del que s'estava llegint. Aquesta lectura es concreta normalment en la premsa o les revistes normals i quotidianes. Els hàbits i consum cultural passen sense cap mena de dubte per la pantalla màgica de la televisió agradi o no agradi el programa que fan.

Aquest tancament encara queda molt més evident si tenim en compte que més del 75% dels caps de casa fa "molts anys que no han anat al cine". És veritat que en els pobles de La Mancomunitat és necessari desplaçar-se a Vic, Granollers o Barcelona, però aquests desplaçaments són molt habituals, tal com manifestaven els veïns d'un poble, "fins i tot per anar a fer un cafè".

El 25% de caps de família que alguna que altra vegada van al cinema, ho fan normalment a Vic, o també i de manera rellevant, a Barcelona.

Tot i que un 9'5% de caps de família ens ha dit que mai ha anat al teatre, hem pogut constatar que en la resta de famílies entrevistades, aquesta ha estat una activitat més freqüent que la d'anar al cinema. És perfectament entenedora aquesta actitud si tenim en compte que en molts dels nostres pobles i en motiu de la Festa Major o alguna altra dada important, l'espectacle teatral hi és present. Això ens ve confirmat pel que els mateixos entrevistats ens han dit. A més, és curiós constatar com són molt més nombroses les anades a Barcelona per veure teatre que per veure cinema.

Tot el que hem analitzat dels hàbits i consum cultural cal situar-ho en el context dels pobles de La Mancomunitat, en la seva ubicació geogràfica i en el seu embalum poblacional. No podem valorar-ho de la mateixa manera que ho fariem en un context urbà. De fet es poden observar certes diferències entre els mateixos pobles de La Mancomunitat a partir d'aquestes variables. No són iguals els comportaments que s'observen a El Brull, Muntanyola... etc. que els que s'observen a Tona, Taradell...etc. Això no ha de fer perdre de vista que els drets a "un consum de cultura" digna i promocionadora són iguals per a tothom i que a tothom s'ha li han de donar oportunitats per exercir aquest dret.

9. La disponibilitat per a la formació i activitats culturals.

Fins ara hem constatat i analitzat la dinàmica de la vida quotidiana a partir del fet concret de cada dia i que ens ha permès conèixer les manques, limitacions, riquesa i dinàmica de tot l'entrellat de relacions i vida socio-cultural dels veïns de La Mancomunitat.

Amb totes les precaucions que calen hem intentat apropar-nos als possibles centres d'interès i al nivell de disponibilitat que la

ANNEX 3

ENQUESTA A LA POBLACIO

Enquesta a les famílies

I. Composició familiar

	Edat	Origen	T.Resi.	Nivell I.	Tre-Est.	Lloc	Ram
1....							
2....							
3....							
4....							
5....							
6....							
7....							
8....							
9....							

Cal tenir present:

- En el lloc d'origen, apuntar el nom del poble.
- Pel que fa referència al temps de residència, hem d'entendre, residència en el municipi actual.
- En la qüestió del treball anoteu:

- treball fix
 - treball eventual
 - amb o sense contracte
 - treball submergit
 - si fan hores extres

(això per a cada un dels membres de la família que treballi)

- Si hi ha avis a la família, quin tipus de pensió cobren (jubilació, viudetat, FAS... etc.). si estan fixos a la família...

Podeu anotar aquestes i d'altres qüestions a les observacions.

Observacions:

.....

.....

.....

II. El procés migratori (en les enquestes pertinents)

1. Motius que varen provocar la immigració:

2. Hi ha hagut itinerari migratori?

- Si

- No

3. En cas afirmatiu, quin ha estat?

4. Principals problemes amb els que us vaneu trobar a l'arribada:

- treball

- habitatge

- relacions

- solitud

- cap

5. Quins d'aquests problemes encara continua?

6. Perspectives de futur:

- quedar-me aquí mateix

- marxar a un altre lloc de Catalunya

- retornar als meus orígens

- ...

7. Ha presentat algun problema la qüestió de la llengua?

- Si

- No

8. Quin tipus de problema?

9. La llengua catalana:

- no l'entenc

- l'entenc

- l'entenc i la parlo

10. La llengua dels fills:

- parlen sempre i a tot arreu en català

- a casa parlen(m) en català

- parlen sempre i a tot arreu en català

- no saben català

11. Quins aspectes negatius i positius trobes en els catalans?

12. Tens persones catalanes que formin part de la teva família o del teu cercle d'amics?

- Sí
- No

13. Penses que els catalans respecten la teva cultura?

14. Creus que t'has d'integrar a Catalunya?

- Sí
- No

15. Els catalans faciliten la integració?

- Sí
- No

16. Et molesta que tu parlis en castellà i l'altre et contesti en català?

- Sí
- No

Per què?.....

17. Coneixes un fet històric important de Catalunya?

18. Id. de la teva terra

19. Quines festes celebraveu (celebren) en el teu poble?

20. Hi participaves?

21. Hi vas algun any a les festes del poble?

Observacions:

III. Autòctons - immigrants

22. Tens persones immigrades que formin part del teu cercle d'amics o família?

- Sí
- No

23. Quina llengua utilitzes quan parles amb persones immigrades?
.....

24. Et molesta que tu parlis en català i et contestin en castellà?

- Sí
- No

25. La presència de persones no catalanes ha canviat la fesomia i la vida del poble?

- Sí
- No

26. Quins aspectes, negatius i positius, remarcaries de les persones immigrades?
.....
.....

27. Creus que tenen voluntat d'integrar-se?

- Sí
- No

28. Saps de quins llocs de l'estat espanyol són els immigrants?

- Sí
- No

29. Saps si en el teu poble hi han persones immigrades del nord-Africa o de raça negra?

- Sí
- No

30. Què en penses?
.....
.....

31. Coneixes un fet històric important de Catalunya?
.....
.....

32. Digueu un fet històric important del teu poble
.....
.....

Observacions:
.....
.....

IV. Indicadors de la dinàmica familiar

33. Si tenen fills en edat escolar; quines són les previsions per part dels pares?
- que acabin l'escola i que treballin del que sigui i com sigui
 - que facin estudis professionals
 - BUP-COU
 - que facin estudis superiors
 - que combini estudis i treball
 - que facin el que vulquin (cap previsió)
34. En parles alguna vegada amb els teus fills de tot això?
- Sí
 - No
35. Els fills demanen ajuda per fer els seus deures escolars?
- Sí
 - No
36. En cas afirmatiu, qui els ajuda?
37. En cas negatiu, quina és la causa?
38. Pertanyeu a l'A.P.A.?
- Sí
 - No
39. Assistiu a les reunions que convoca l'escola?
- Sí
 - No
40. Quan va ésser la darrera?
41. Qui hi va a les reunions?
- els dos
 - un dels dos (qui?).....
42. De què varen tractar a la darrera reunió?
43. Quantes vegades a l'any parleu amb el mestre del vostre fill?
44. Hi aneu a parlar:
- per pròpia iniciativa
 - perquè ells els crida
45. La mestressa de casa ha fet alguna vegada treball assalariat?
- Sí
 - No

46. Quin tipus de treball era:
- fix en una empresa
- eventual
- comerç-botiga
- a domicili
- feines a les cases
47. Si ara no treballa, per quina causa és?
48. Porta a terme alguna activitat extra-familiar?
- Sí (quina?).....
- No
49. Algun membre de la família assisteix a cursos o cursets?
(idiomes, informàtica, pintura, labors...)
- Sí
- No
50. En cas afirmatiu, quin curs en concret? on el porta a terme?.....
51. Normalment on es realitzen les compres?
- quotidianes:
- calcat, vestit:
- equipament de la casa:
52. Com cobriu les necessitats sanitàries?
- S.S.
- mútues
- conductes
- visita privada
(es pot donar el cas que es facin servir totes a la vegada)
53. On es cobreixen aquestes necessitats?
- en el mateix municipi (quines?).....
- fora del municipi (on i quines?)

Observacions:

V. Coneixement-integració a la vida del poble

54. Des del teu punt de vista, quins són els tres problemes principals que té el poble?

.....
.....
.....

55. Saps quin és el partit polític que mana a l'Ajuntament?

.....

56. Quines són les festes que més es celebren en el teu poble?...

.....

57. Quines han estat les darreres?

58. En quines has participat?

59. Coneixes alguna entitat, sigui del tipus que sigui? (llistat)

.....
.....

60. Ets soci d'alguna d'elles?

- Sí
- No

61. En cas negatiu, perquè no participes en cap entitat?

.....

62. Participes en alguns dels actes que organitzen aquestes entitats?

- Sí
- No

63. Quin ha estat el darrer?

64. Algun membre de la família és membre d'algun sindicat o partit polític?

- Sí
- No

65. Tens coneixement d'agrupació de municipis anomenada "Mancomunitat de La Plana"?

- Sí
- No

66. El teu municipi en forma part?

- Sí
- No

67. Quin ha estat el problema més fort de La Mancomunitat en els darrers temps?

Observacions:
.....
.....
.....

VI. Hàbits de consum cultural

68. Compreu algun diari?

- Sí (quin? cada quan?)
-
-
- No

69. Compreu alguna revista?

- Sí (quina? cada quan?)
-
- No

70. Quins són els diaris o setmanaris que es publiquen a la comarca d'Osona?

71. Esteu subscrits a alguna revista o col·leccionable?

- Sí (quin?)
- No

72. En les estones de lleure, en què s'ocupa més el temps?

Pare Mare Fills

- mirar la tele.....
- escoltar la ràdio.....
- llegir.....
- passejar.....
- en el bar.....
- video.....
- altres.....
- no tinc temps lliure.....

73. Quina és l'activitat més freqüent el diumenge?.....
.....

74. Quan va ésser la darrera vegada que vas que vas anar al cine?

75. I al teatre?

76. On hi vares anar?

77. Quina pel·lícula o quina obra vas veure?

78. Si et proposessin fer alguna activitat cultural i formativa, de quan temps disposaries?

Observacions:
.....
.....

VII. Possibles centres d'interès

79. Creus que necessites (o desitjaries) més formació...

- per educar els fills
- per a l'administració de la casa
- per a comprendre millor les coses que passen
- per poder treballar
- per millorar en el treball
- per altres coses:

80. Alguna activitat que li agradaria portar a terme (artística, aprenentatge, cuina, etc.)

81. Per què no ho fa?
.....

IV. Els Serveis Socials.

Els Serveis Socials de La Mancomunitat varen començar a funcionar el setembre de l'any 1982.

En els seus inicis només hi treballava una Asistent Social. A l'any 1986 s'incorporen dues persones a nivell de voluntariat i es dediquen a l'àmbit de la joventut. A finals del 1987 és contractat un educador de carrer a jornada completa, però aquest educador contractat cedeix mitja jornada perquè un altre educador formi part de l'equip.

Es en els anys 1988 i 1989 que en l'equip de Serveis Socials es produeixen els canvis més importants: Asistent Socials nova, canvi per dues vegades de l'educador de carrer, incorporació a l'equip d'un ELOJ que es dedica a l'orientació escolar i a l'ocupació juvenil. A partir d'aquest moment l'equip de Serveis Socials de La mancomunitat La Plana està format per:

- Una Asistent Social
- Un Educador de carrer a jornada completa
- Un ELOJ a jornada completa
- Un educador de carrer a mitja jornada
- Una treballadora familiar incorporada a finals de l'any 1990.

Tots aquests professionals formen l'Equip d'Atenció Primària. Aquest equip es reuneix setmanalment per revisar i tractar el funcionament de la tasca que porten a terme. Tots els casos que arriben a Serveis Socials es parlen amb els professionals que intervindran i a partir d'aquí es fa un pla de treball. A partir d'aquí l'A.Social es reuneix amb els diferents professionals per tal de fer el seguiment dels casos que s'estan portant a terme. Per altra part l'equip té establerta una xarxa de relacions per assegurar el seu bon funcionament i la seva connexió diferents medis que li permetin actuar de manera més coherent i efectiva. Mensualment l'equip es reuneix amb el President de La Mancomunitat per tant de tractar aspectes generals dels Serveis Socials en La mancomunitat.

També mensualment l'A.Social i els educadors assisteixen a les sessions de suport tècnic que porta a terme el Departament de Serveis Socials de la generalitat.

Per altra part cada un dels professionals manté contactes periòdics amb altres professionals de la Comarca d'Osona, com també i sempre que ho exigeixen els casos que s'estan portant es contacte amb mestres, psicòlegs, metges... etc.

L'Assistent Social és l'únic professional que té un horari de permanències fixat en cada un dels municipis per atendre els usuaris que necessitin els seus serveis. Les entrevistes concertades i les visites domiciliàries es solen fer fora

d'aquest horari. Els educadors de carrer i l'ELOJ no tenen horari de permanències, les entrevistes que realitzen són concertades i quan el cas ho exigeix fan les corresponents visites domiciliàries.

1. Els casos atesos des de l'any 1982 fins el 1989.

El quadre que exposem a continuació ens dona la relació dels casos nous atesos cada any.

	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	total
Tona	12	27	37	12	14	22	20	9	153-29'9%
Els Hostalets	23	30	14	23	17	19	13	10	149-29'1%
Seva	4	8	6	5	3	5	6	5	42- 8'2%
Aigua-freda	1	-	1	6	8	12	5	3	36- 7'1%
Malla	-	5	3	1	1	1	-	-	11- 2'1%
Sta. Eulàlia	5	4	7	1	-	2	5	1	25- 4'8%
Muntanyaola	-	-	-	-	-	1	-	1	2- 0'4%
Sant Martí	-	-	-	-	-	2	-	1	3- 0'6%
Taradell	4	16	8	8	9	15	10	15	85-16'6%
El Brull	1	1	-	1	1	1	-	-	5- 0'9%
TOTAL	50	91	76	57	53	80	59	45	511-100'1%

Aquesta xifra de 511, que val la pena tenir-la molt en compte ja que representa 511 persones de la Mancomunitat que necessitaven resoldre algun problema, no reflexa en absolut la xifra de persones ateses. Fa referència a les que s'han presentat per primera vegada i s'els hi ha obert expedient. Fensem que són moltes més les persones ateses i que tenien ja un expedient obert. Els usuaris de serveis Socials moltes vegades presenten problemàtiques que necessiten una atenció continuada i que no es resol amb una senzilla consulta.

Si tenim en compte la distribució per municipis és lògic i evident que els que acumulen major nombre d'habitants són també els que acumulen major nombre dels casos. Tonas, Els Hostalets i Taradell sumen les tres quartes parts dels expedients oberts durant aquests anys, exactament el 75'6%.

Secuidament hi podem situar els municipis de Seva, Aiguafreda i darrera d'ells els municipis amb menys habitants com són Malla, el Brull, Muntanyola... etc. Pot sobtar la poca rellevància del municipi de Sant Martí de Centelles, però cal tenir present que aquest municipi es va incorporar a la Mancomunitat a principis de l'any 1988.

Les dades anteriors fan referència als expedients oberts durant els anys esmentat. Però si tenim compte de les entrevistes realitzades per l'A. Social durant aquests anys la xifra s'eleva a 3.525 entrevistes. La distribució per anys és la següent:

- 1982.....	113	entrevistes
- 1983.....	446	"
- 1984.....	515	"
- 1985.....	478	"
- 1986.....	450	"
- 1987.....	494	"
- 1988.....	488	"
- 1989.....	521	"

Entre el nombre d'expedients oberts i el nombre de persones que han consultat a l'A.Social veurem que el total de veïns de La mancomunitat que han utilitzat els Serveis Socials és força respectable, i és un clar indicador de l'utilitat d'aquest servei. Caldria preguntar-se que haurien fet aquestes persones si la Mancomunitat no disposés d'un equip de Serveis socials.

La disminució o l'augment de les persones que consulten a l'A. Social depèn de molts factors; des de tenir un problema dins la família o a nivell personal, fins a que els mitjans de comunicació parlin, com ha passat darrerament, de la Llei de les noves Pensions per a les persones que no han cotitzat mai a la S. Social i això provoca l'augment de persones que es dirigeixen al Servei demanant informació.

1.1. Algunes característiques d'aquest col·lectiu.

- Els usuaris segons l'edat.

Quan parlem de les edats dels usuaris, no ens referim a la persona concreta que ha vingut al servei, sinó la persona per la qual s'ha hagut d'intervenir o buscar solució al problema.

El grups d'edat s'ón els que ens mostra el quadre seqüent:

- 0-5 anys.....	4....	0'7%
- 6-14 "	52..	10'1%
-15-16 "	16..	3'1%
-16-25 "	33..	6'4%
-26-40 "	104..	20'3%
-41-60 "	119..	23'7%
-60 i +"	183..	35'8%

Total	511..	100%
-------	-------	------

Més d'una tercera part, exactament el 35'8%, correspon a persones majors de 60anys. Es el grup d'edat que té més tendència a utilitzar els Serveis Socials, potser també perquè és el menys informat del que ha de fer davant els problemes i també perquè es en aquesta edat quan surten segurament més problemes i es tenen menys recursos per solucionar-los.

- El grup comprés entre els 25-40 anys també presenta un volum important. Es evident que les edats adultes, sigui per les causes que siguin han estat els usuaris més freqüents dels Serveis Socials. Posteriorment quan parlem de les problemàtiques segurament que podrem entendre millor el perquè és així.

- El grup de 0-14 anys, principalment de 5 a 14 anys que és l'edat de l'ensenyament obligatori representen el 10'8% de totes les persones ateses. Les intervencions aquí han estat moltes i diverses; des de la petició d'ajudes econòmiques fins a les problemàtiques familiars passant per l'absentisme escolar.

- El grup de 15-16 anys només representa el 3'1%, però tinguem en compte que és un grup d'edat molt reduït i que per aquest motiu creiem que aquest índex cal tenir-lo en compte. Es el grup d'edat dels adolescents que no volen continuar estudiant i que encara no poden treballar.

- Estructura familiar.

Es important considerar quina és l'estructura familiar de la que forma part la persona que ha passat per Serveis Socials.

- Persona sola.....	77....	15'1%
- Parella sola.....	90....	18'1%
- Parella amb fills.....	191....	37'3%
- Parella + fills + altres..	58....	11'3%
- Família monoparental.....	63....	12'3%
- Parentesc.....	25....	4'8%
- Residència.....	5....	0'9%
- Transeünt.....	2....	0'3%

Total	511	100'1%
-------	-----	--------

La família nuclear -pares i fills- és la que presenta l'índex més elevat. Cal tenir present que la família extensa -avis, pares i nets- cada vegada és menys freqüent, malgrat que en La Mancomunitat pel fet que hi trobem un component important de món rural, aquesta composició familiar encara té una certa rellevància.

La família composta d'una persona sola o de la parella sola correspon normalment a les persones grans: cal considerar el 15% de persones grans que viuen soles.

Les famílies monoparentals - pare o mare sola amb els fills - també és important tenir-lo en compte. Pensem que estem analitzant una realitat en la que normalment es pensa poc que aquesta situació es pugui donar.

- La situació econòmica.

Les dades econòmiques que analitzem a continuació fan referència a la unitat familiar, a la que pertany la persona que ha vingut al servei. Quin és l'ingrés bàsic que assegura el manteniment de la família.

- Sense ingressos.....	51.....	9'9%
- Jubilació.....	116.....	22'7%
- Invalidesa.....	37.....	7'2%
- Viduitat.....	16.....	3'1%
- Pensió de guerra.....	5.....	0'9%
- FAS.....	12.....	2'3%
- Baixa malaltia	7.....	1'3%
- Atur subsidiat.....	11.....	2'1%
- Atur sense subsidi.....	11.....	2'1%
- Assalariat.....	144.....	28'1%
- Salari eventual.....	70.....	13'6%
- Autònom.....	31.....	6'

Total.....511.....100%

Dels 511 expedients existents, el 36'2% fan referència a nuclis familiars que viuen gràcies a la seva situació de pensionista. Dins aquest col·lectiu trobem diferents tipus de pensions: la majoria d'ells, el 22'7%, són jubilats i que són aquelles persones que han treballat i cotitzat a la Seguretat Social; les pensions per invalidesa amb el 7'2% són les segones en importància i corresponen a persones que per motius de salut o per accidents de treball han hagut de deixar la seva feina, el 3'1% corresponen a pensions per viduitat i el 2'3% a les pensions del FAS. Les persones que cobren aquestes pensions de viduitat i el Fas, el 5'4%, són persones que viuen soles.

La majoria de pensionistes que han passat pels Serveis Socials tenen normalment una pensió molt baixa que difícilment arriba a

les 50.000 ptes. mensuals. Amb això han de mantenir la dona o el marit, ja que la majoria de casos és solament una persona la que ingressa diners a casa, i també han de fer front a totes les despeses de la casa, etc.

No ens ha d'estranyar que el gruix fort de persones que han passat pels Serveis Socials sigui el de les persones que cobra un salari. Sabem sobradament que els salaris, moltes vegades, no són precisament elevats i que arriben just perquè la família arribi a final de mes. Quan dins la família surt algun problema imprevist (despeses per l'escola, problemes amb els fills, problemes de l'habitatge...) necessàriament han de buscar ajudes per sortir d'aquesta situació.

Crec important remarcar que hi ha un 9'9% de famílies ateses que no tenen ingressos fixos mensuals. Això suposa que en La Mancomunitat durant el temps de funcionament dels Serveis Socials s'han trobat 51 famílies que no tenien cap ingrés. En aquest col·lectiu podríem afegir-hi els aturats sense subsidi.

Si tenim en compte els diferents municipis que componen La Mancomunitat, tal com hem dit anteriorment és normal que allà on es concentra la majoria de població, sigui també on trobem més presència de les diferents situacions que en les anàlisis anteriors hem anat contemplant. Referent a la situació econòmica cal esmentar que en el municipi dels Hostalets de Balençà és on hi trobem més presència de les situacions precàries: famílies sense ingressos, aturats sense subsidi. Malgrat això tampoc podem oblidar que de les famílies ateses a municipis com El Brull, Malla, Muntanyola per citar els municipis més petits, també s'hi han trobat famílies d'aquestes característiques. Situacions de pobresa s'han trobat en tots i cada un dels municipis on l'equip de Serveis Socials de La Mancomunitat ha treballat.

1.2. Les problemàtiques.

S'han classificat les problemàtiques en diferents grups tal com s'expressa en el quadre següent:

Treball.

	Busca feina	Problemes laborals	
-Tona.....	8	-	
-Hostalets...	4	2	
-Seva.....	1	-	
-Sta. Eulàlia	3	-	
-Aiguafreda..	1	-	
-Taradell....	5	-	
Total	22	2	24...4'6%

Escola.

	Manca	Beques	Aprenen.	Orientació	
-Tona.....	-	-	-	6	
-Hostalets...	3	2	-	1	
-Seva.....	-	2	-	-	
-Aiguafreda..	1	-	1	2	
-Taradell....	-	-	-	2	
Total	4	4	1	11	20...3'6%

Salut.

	Toxico.	Altes P.	Cobertura S.	
- Tona.....	8	4	4	
-Hostalets..	5	3	4	
-Seva.....	-	1	-	
-Sta. Eulàlia	1	1	-	
-Aiguafreda	-	3	1	
-Taradell	2	5	3	
-El Brull...	-	1	-	
Total	16	23	12	51...9'9%

Habitatge.

	Manca Habi.	Problemes Habi.	
-Tona.....	2	-	
-Hostalets...	-	2	
-Seva.....	1	1	
-Taradell....	2	-	
Total	5	3	8...1'4%

Familiars.

	P.Fami.	Adopció	I.Vell	I.Adult	I.Infant	
-Tona	12	-	4	-	-	
-Hostalets	13	1	4	1	6	
-Malla	-	-	2	-	-	
-Seva	-	-	3	-	-	
-Aiguafreda	-	-	3	3	-	
-Taradell	-	-	5	-	2	
-Muntanyola	-	-	1	-	-	
Total	41	1	22	4	8	35...6'6%

Econòmics.

Ajuts Esco. Pensions R.Asisten. R.Insuficients

-Tona	14	17	46	13
-Hostalets	4	21	37	22
-Mall	-	3	6	-
-Seva	2	15	11	-
-Sta.Eulàlia	2	5	6	1
-Aiguafreda	7	4	5	1
-Taradell	12	15	11	8
-El Brull	-	1	2	-
- Muntanyola	-	1	-	-
-S.Martí de C.	-	-	2	-
Total	41	82	126	45
				294...57'5%

Tramits.

-Tona	7	
-Hostalets	4	
-Seva	1	
-Sta.Eulàlia	4	
-Aiguafreda	1	
-Taradell	4	
Total	21	21...4'1%

Altres.

-Tona	3	
-Hostalets	5	
-Seva	2	
-Sta.Eulàlia	2	
-Aiguafreda	1	
-Taradell	4	
Total	17	17...3'3%
		511...100%

El pes fort de les problemàtiques presentades recau en la qüestió econòmica; suposen el 57'5% de totes les ajudes sol·licitades. El ventall d'aquestes ajudes és plural i divers.: ajudes puntuals com por ésser la compra dels llibres escolars, ajudes per classes de reeducació de llenquatge...ajudes temporals com pot ésser pagar el lloquer endarrerit de varis mesos, ajudes per comprar aliments...i també altres tipus d'ajudes que no surten dels ajuntaments però que es tramiten des dels nostre serveis com són

tot el ventall de pensions. És molt important tenir en compte que les persones que han vingut per tramitar aquest tipus de pensions, són persones amb recursos econòmics molt baixos i que no poden cobrir les despeses que ocasiona tramitar aquest tipus de pensions en altres llocs (gestories...).

Les problemàtiques familiars, el 14'8% del total, engloben tot el que fa referència al'internament d'algun membre de la família i també hi trobem tot el que fa referència a la problemàtica de la parella.

Les problemàtiques relacionades amb la salut ocupen el tercer lloc amb un 9'9% sobre el total. Crec que cal fer esment dels problemes que surten i que fan referència a les toxicomanies.

Les problemàtiques de treball amb el 4'6% són degudes tan a la recerca de la primera feina o bé perquè estan a l'atur o a problemes en el lloc on estan ja treballant.

Els tràmits amb el 4'1% , es tracta de qüestions puntuals i que la persona ha recorregut al Servei per omplir uns determinats papers.

Els problemes relacionats amb l'escola, 3'9%, fan referència a la manca d'escolarització i absentisme escolar, problemes d'aprenentatge, orientació dels nens i nenes que acaben la primària sense saber on anar i alguns casos concrets de tràmits de beques escolars a famílies amb problemes econòmics.

El 3'3% que englobem en l'apartat de "altres", són qüestions puntuals que moltes vegades rés tenen a veure amb els Serveis Socials però per la manca d'informació i no saber on anar s'han adreçat als Serveis Socials.

Aquesta és la perspectiva de les problemàtiques que s'han treballat des de Serveis Socials. Sempre que el problema ho ha demanat s'han fet les derivacions als serveis i professionals corresponents que millor podien portar el cas. A l'hora de treballar aquestes problemàtiques, les classificacions que aquí hem fet no queden tan clares, ja que moltes vegades uns problemes estan barrejats amb altres: no és gens estrany que un problema econòmic comporti un problema d'alcoholisme i aquest comporti a la vegada un problema familiar o de parella...etc. Normalment "un problema social" mai va sol ja que l'entramat de la vida de les persones es sempre complex i sempre queden tocats molts aspectes de la persona que pateix el problema i de les persones que estan al seu voltant.

2. Uns col·lectius molt concrets.

En aquest darrer apartat analitzarem les problemàtiques d'uns col·lectius molt concrets: la infantesa i els joves que busquen

feina. A la vegada veurem com des dels Serveis Socials i més concretament de l'Educador de carrer i de l'ELOJ s'ha intentat portar a terme un treball de cara aquests col·lectius.

2.1. Infantesa.

La població de 0-16 anys en els pobles de La Mancomunitat presenta la distribució següent.

	0-3 anys	4-8 anys	9-12 anys	13-14 anys	15-16 anys
-Tona	173-13'4	297-23'1	386-30'	225-17'5	206-16'
-Hostalets	129-16'6	201-25'9	211-27'1	126-16'2	110-14'1
-Malla	4-12'5	11-28'9	11-28'9	8-21'	4-10'5
-Seva	67-20'2	106-32'	88-26'6	40-12'1	30- 9'1
-Taradell	157-14'8	255-24'	323-30'4	181-17'	146-13'7
-Sta.Eula.	32-18'	41-23'	44-24'7	28-15'7	33-18'5
-Aiguaf.	68-16'6	95-23'2	114-27'8	65-15'9	67-16'4
-S.Marti	24-24'5	15-15'3	27-27'5	18-18'4	14-14'3

Aquest 8 municipis de La Mancomunitat, que formen el medi del treball de l'educador de carrer, mostren un col·lectiu d'infants i adolescents que sumen 4.180 persones.

Aquest és el col·lectiu humà en el que els educadors de carrer han d'intervenir. Però aquest col·lectiu humà està ubicat en uns medis concrets, família, barris, pobles, etc. i en un entramat de relacions socials també concretes i no sempre positives que poden provocar problemes en el procés de socialització d'aquestes nenes i nens, tan en la seva fase d'infantesa com la de l'adolescència.

No tots els municipis que formen part de La Mancomunitat assumeixen la feina de l'educador, principalment per qüestió econòmica. La tasca dels educadors de carrer s'ha dut a terme en els municipis d'Els Hostalets de Balenyà (inclòs Balenyà - estació), Taradell i Tona.

2.1.1. Els recursos

Es evident que l'escola és el primer recurs que la societat té per "educar" els infants i adolescents, i per tant és la institució que més atén aquest col·lectiu de població. Però

moltes vegades es troba mancada de les eines i els professionals per tractar els menors amb problemàtiques socials (conflictes familiars, déficits de conducta, pre-delinquència..) i que tenen una repercussió directa en el procés d'aprenentatge dels infants.

Altres recursos dels que es disposa per portar a terme aquesta tasca són els Serveis especialitzats que pertanyen a la infraestructura comarcal amb dependència dels organismes de La Generalitat tant del Departament d'Ensenyament com de l'I.C.S.

Els Equips d'Assessorament Pedagògic concreten la seva tasca en el diagnòstic, l'orientació i la logopèdia

Quan s'ha de portar a terme un tractament aquest és portat a terme pel Centre Mèdic i l'Equip de Salut Mental de l'Hospital General. No tots els casos que es detecten són treballats, sinó que es prioritzen les demandes.

La D.G.A.I. és l'òrgan administratiu que té el deure de vetllar pel benestar del menor. A la comarca d'Osona tenim un equip format per una A.S., una Pedagoga, un Psicòleg i un Metge que intenten donar suport en les situacions de risc social en les que es troba el menor i són el canal conductor a l'hora de prendre mesures preventives de guàrdia i custòdia del menor.

2.1.2. Problemàtiques sobre les que s'ha treballat.

En els darrers quatre mesos de l'any 1989, data de la incorporació del nou educador de carrer, es va treballar en:

- 2 casos de maltractament físic o psíquic
- 2 casos de mesura de guarda i acolliment familiar
- 3 casos de risc social
- 1 cas d'inadaptació social
- 2 casos de pre-delinquència
- 1 cas d'irresponsabilitat familiar.

Tots aquests casos no eren nous, es portaven de feia temps i es trobaven en situacions molt deteriorades.

Cal constatar que en el municipi d'Els Hostalets de Balenyà, inclòs Balenyà-estació, hi havia una gran demanda d'intervenció per nansos en problemes d'aprenentatge, situacions de risc, conflictes socio-familiars, manca d'atenció, actituds pre-delinquents... i que no es treballaven per manca de mitjans. També, durant aquest temps, a Sant Martí de Centelles es va intervenir en un cas de maltractaments. La situació era molt deteriorada i es va veure la necessitat d'internament.

Aquets varen ésser els casos que durant l'any 1989 s'en va fer una mica de seguiment; en altres 11 casos s'hi va intervenir de manera puntual.

Durant l'any 1990 les intervencions de l'educador de carrer es varen concretar en els següents camps:

- Salut: 4 disminucions psíquiques, 2 problemes de toxicomanies, 4 casos de manca de planificació familiar.
- Treball: 2 casos de treball submergit, 3 en busca de la primera feina, 5 casos d'inestabilitat laboral.
- Relacions familiars: 7 casos de relacions problemàtiques entre pares i fills, 6 de maltractament, 5 casos d'abandonament i posterior internament, 1 cas de demanda d'adopció i un altre de família acollidora.
- Estudis: 13 casos d'absentisme, 1 d'analfabetisme, 9 nens amb problemes d'integració, 29 amb problemàtiques de retards escolars i dificultats d'aprenentatge i 6 casos d'estudis inacabats.
- Serveis: en un cas no hem trobat una unitat pel tractament adequat del problema i en tres casos en els que era necessari internar el nen no hem trobat residències infantils.

El nombre total de problemàtiques ateses és superior al centenar i això va comportar treballar també en més de 30 famílies. Aquest treball amb les famílies s'ha portat a terme conjuntament amb l'A. Social i amb altres professionals i institucions.

2.1.3. Els nivells d'intervenció.

Enfront a tota la problemàtica anteriorment esmentada s'ha intervingut a dos nivells que són complementaris i a la vegada inseparables.

- L'atenció individualitzada: que ha consistit bàsicament en donar suport socio-educatiu al menor en dificultats d'integració i desenvolupament en el seu entorn: aquesta tasca també ha implicat treballar conjuntament en tota la dinàmica socio-familiar.

El treball en aquest nivell d'atenció individualitzada va exigir una reflexió entre els membres de l'equip de S.Socials per definir unes línies clares d'actuació i els àmbits i nuclis d'intervenció. Era necessari que els diferents professionals de l'equip trobessin una complementarietat en el treball.

- El treball comunitari: es va començar a incidir en aquest camp per la manca d'eines educatives a l'hora de portar a terme un treball de cara al menor.

Es molt difícil crear recursos comunitaris en petites poblacions, com les de La Mancomunitat, principalment per les dificultats que

crea la qüestió econòmica. Aquesta problemàtica també existeix a nivell global de La Mancomunitat.

Malgrat aquestes dificultats s'ha donat resposta a sis demandes concretes:

- 1 Centre obert a Els Hostalets de Balenyà.
- Colònies d'estiu a nivell de Mancomunitat
- Casals d'estiu a Seva i Tona
- Promoció d'entitats de lleure i esbarjo a Sta. Eulàlia de Riuprimer.

La necessitat de crear recursos d'aquest tipus adreçats a la població infantil i adolescent és clara ja que són un element preventiu de possibles situacions de risc.

3. Els joves.

Aquest informe no és un estudi sobre el jovent dels pobles de La Mancomunitat, sinó sobre el col·lectiu de joves de 16-25 anys que estan en situació d'atur. Sabem que la inserció social i laboral en aquestes edats és difícil i per tant cal portar a terme propostes d'actuació per tal que aquests joves estiguin més preparats tan a nivell formatiu com laboral.

Les dades d'aquest informe s'han tret del col·lectiu de joves de 16-25 anys veïns de La Mancomunitat i que estan inscrits a les oficines de l'INEM de Vic. L'ELDJ que treballa en l'equip de Serveis Socials de La Mancomunitat d'acord amb el pla de treball que proposa el Departament de Joventut de la Diputació de Barcelona és el que ha recollit les dades a fi de poder conèixer quina és la realitat d'aquest col·lectiu de joves.

Darrera d'aquest interès per conèixer la realitat d'aquest col·lectiu hi han també uns objectius molt concrets:

- Definir amb aquests joves els itineraris que afavoreixen la seva situació en el mercat de treball.
- Oferir, des d'un primer moment, informació i assessorament als joves.
- Crear un punt de referència pels joves, on puguin trobar suport en el seu procés d'inserció social i professional.

Tota això requereix uns contactes previs i entrevistes amb aquests joves a fi de treballar el pla esmentat de manera conjunta.

3.1. Marc previ de referència.

Crec que pot ésser important abans d'entrar en l'anàlisi del col·lectiu de joves inscrits en les oficines de l'INEM constatar les la realitat dels adolescents que actualment estan estudiant BUP-COU-FP ja que pot ésser un factor que pot incidir en les perspectives posteriors als 16 anys.

Hem dit ja en el capítol de l'estudi dedicat als Equipaments i Serveis que en l'àmbit de La Mancomunitat no s'hi troba localitzat cap centre públic de BUP-COU-FP.

El major contingent d'estudiants ha anat normalment a centre de Vic, seguit de Centelles. Aquesta tendència cap a Vic i Centelles pot quedar fortament modificada per la nova re-estructuració de les zones escolars.

Del col·lectiu d'estudiants, normalment sempre és superior el nombre de noies que estudien que el de nois. Aquesta diferència encara s'accentua més en els nivells de BUP-COU.

Cenyint-nos en el context de La Mancomunitat i en el col·lectiu de 16-25 anys la mitjana de persones que estudien es del 16'8%. Per damunt d'aquesta mitja hi trobem:

- El Brull amb un 36'4%
- Tona amb un 32%.
- Sta. Eulàlia de Riuprimer amb un 28%.

Per sota la mitja hi trobem:

- Muntanyola amb un 12'1%
- Viladrau amb un 20'3%
- Sant Martí de Centelles amb un 22'4%

Els demes municipis es mouen en la mitja establerta. La majoria d'estudiants ho fan en Centres Publics, el 78'9%; en Centres Privats ho fan el 21'1%

La tendència és més cap a BUP-COU amb el 54'5% mentre que el 45'5% restant es dirigeix cap a FP.

Els municipis que accentuen més les diferències són Malla, Aigufrada i Tona que tenen una tendència més forta cap a BUP-COU, i en canvi els municipis d'Els Hostalets de Balenyà i Taradell tenen la tendència més favorable cap a FP.

3.2. Els joves de 16-25 anys inscrits a l'INEM.

3.2.1. Els grups d'edat.

Els joves de 16-25 anys inscrits en les oficines de l'INEM de Vic i que són veïns de La Mancomunitat són un total de 169. El grup de 16-20 anys representa el 38%, mentre que el grup de 21-25 representen el 62% restant. Aquesta diferència és perfectament explicable si tenim present que a partir dels 21 anys és quan l'època d'estudis està pràcticament acabada. Els municipis de La Mancomunitat en els que hi trobem els percentatges més baixos d'inscripció en el grup de 16-20 anys són els de Sta. Eulàlia de Riuprimer i Els Hostalets de Balenyà.

3.2.2. El sexe.

Si tenim en compte la variable sexe, es constata que el col·lectiu de dones inscrites a l'INEM és molt més nombrós que el dels homes. Les dones representen el 71% i els homes el 29% restant. Aquesta tònica és manté en tots els pobles de La Mancomunitat exceptuant Sta. Eulàlia de Riuprimer en el que els percentatges s'inverteixen, el 67% dels incrits són homes i el 33% restant correspon a les dones. En canvi en els municipis de Tona i Seva els índexs de dones incrites estan per sobre dels que trobem a nivell global.

Una possible interpretació d'aquestes dades és que, sigui amb contractes fixos o eventuals, sigui dins l'economia submergida els homes tenen més facilitat per incorporar-se al món laboral.

3.2.3. Nivell d'estudis.

Tindrem en compte els diferents nivells d'instrucció. A partir de les dades de les que disposem podem afirmar que el nivell d'estudis és bastant baix. El 26% dels joves de 16-25 anys inscrits a l'INEM només tenen el Certificat d'Escolaritat. El 29% han assolit el nivell de Graduat Escolar. Entre aquests dos nivells hi trobem ja el 55% de tots els joves de 16-25 anys inscrits a l'INEM.

Si tenim en compte la variable sexe trobem que en el col·lectiu de dones el 51% tenen el nivell d'ensenyament obligatori, i en els homes aquest índex arriba fins el 66%. Pensem que com més baix és l'índex indica que són més els que han arribat a nivells d'instrucció superiors, i com més alt és l'índex de l'ensenyament obligatori són menys els que han arribat a nivells superiors.

A nivell de municipis els dos que tenen els índexs més d'aquest nivell són Sta. Eulàlia amb un 67% i Els Hostalets de Balenyà amb un 64%.

En el nivell d'estudis secundaris contemplarem FP, BUP, COU.

En quan a la Formació professional cal dir que dels joves que han cursat aquests estudis el 21% ho ha fet a FP1, i només el 4% ha passat per FP2. Si tenim cura dels títols com Tècnic Especialista o Tècnic Auxiliar les dones es situen amb un índex del 24% mentre que el d'homes arriba només al 13%.

A nivell de FP2 els municipis que més sobresurten amb joves que tenen la titulació corresponent i que són principalment del sexe femení, són Taradell i Tona. A l'extrem contrari hi trobem Els Hostalets i Seva on no hi ha cap home que tingui aquesta titulació.

El percentatge de joves que ha fet estudis de BUP, és del 9%. Si tenim en compte el sexe aquí s'inverteix l'ordre que havíem trobat quan analitzàvem els nivells de FP. Aquí el pes s'inclina positivament a favor dels homes.

El municipi de Taradell és el que presenta més titulats d'aquest nivell i a l'altre extrem hi trobem Sta. Eulàlia que no cap jove amb aquesta titulació. Recordem que estem parlant dels joves inscrits a les oficines de l'INEM, no de tots els joves dels municipis de La Mancomunitat.

A nivell de COU només hi han arribat el 6% dels joves de La Mancomunitat inscrits a les oficines de l'INEM. Aquí es tornen a invertir els termes si considerem la variable sexe; així com a novell de BUP predominaven les dones, a nivell de COU són els homes els que majoritàriament han assolit el títol. Però no perdem de vista que estem parlant únicament del 6% dels joves inscrits a l'INEM. La immensa majoria l'hem trobada ubicada als nivells més baixos d'instrucció. Taradell és també el municipi on aquests índexs són més notoris i a l'altre extrem hi trobem Els Hostalets de Balenyà i Seva junt amb Sta. Eulàlia de Riuprimer.

A nivell d'estudis de Diplomatura universitària només hi trobem el 5% dels joves inscrits a les oficines de l'INEM. La majoria són dones. En canvi no hi trobem cap jove dels municipis de La Mancomunitat amb títol de Llicenciat que estigui inscrit a les oficines de l'INEM.

3.2.4. Estat civil

Com es de suposar la gran majoria de joves inscrits a les oficines de l'INEM són solters. És el col·lectiu del sexe femení que presenta el percentatge de casades més alt, amb un 20%, mentre que en els homes aquest índex només arriba al 4%. El municipi dels Hostalets de Balenyà és on hi trobem els índexs més elevats al respecte. En aquest municipi dels joves inscrits a l'INEM el 35% de dones són casades i el 18% dels homes són casats.

3.3. Les disponibilitats d'aquest col·lectiu

En les entrevistes portades a terme als joves d'aquest col·lectiu, prèvia cita mitjançant una carta, s'ha intentat veure quines eren les seves disponibilitats de cara a una possible incorporació al món laboral.

Tenint en compte la possibilitat de compaginar treball i estudi, i el tipus d'oferta de feina possible, s'els ha preguntat la seva disponibilitat referent a: jornada laboral, horari de treball i lloc de treball.

En quan a la jornada laboral, al 67% els hi era indiferent el tipus de jornada, el que volien era treballar. El 21% preferia una jornada completa i el 12% restant volen la jornada parcial.

Els municipis de Sta. Eulàlia de Riuprimer i Els Hostalets de Balenyà són els municipis on els índexs "d'indiferència són més elevats".

En quan a l'horari de treball -diürn, nocturn o matí i tarda- s'ha repetit els nivells d'indiferència amb un 61%, sent més elevats a les poblacions de Sta. Eulàlia de Riuprimer i Els Hostalets de Balenyà. Una dada a constatar és que no hi ha cap jove que estigui disposat a treballar de nits, i en quan a l'horari diürn el percentatge de preferències s'inclina favorablement cap al matí.

Referent al lloc de treball, la majoria, 57%, prefereixen un lloc de treball prop del poble en el que viuen més que no pas un lloc de treball en el mateix poble. Segurament aquesta preferència vingui donada per les negatives que han experimentat en la recerca de feina en el propi municipi. El 82% dels joves entrevistats diuen no tenir cap dificultat per desplaçar-se a treballar a un altre poble. El 18% restant sí que té dificultats de desplaçament i per aquest motiu desitjaria trobar feina en el propi municipi. Però de fet, moltes de les ofertes de treball que arriben a l'INEM i que s'ofereixen als joves, són feines fora del propi poble, llavors aquest 18% no hi tenen cap opció.

3.4. Les ocupacions sol·licitades

Les feines sol·licitades omplen un ventall molt ample i divers. Les que més destaquen són:

- Les administratives i la gran majoria de sol·licituds venen del sexe femení. Sumen un 19% de les sol·licituds.
- Les cosidores, també dones amb 13'5%.
- Dependentes, també demanada únicament per dones, amb 13'5% de sol·licituds.

On destaquen més les sol·licituds masculines és en el món de la indústria, exceptuant el ram del tèxtil on hi trobem també molta demanda femenina.

En el ram dels oficis (fuster, ferrer, pintor... etc.) és també on hi trobem les demandes provinents dels homes. També a nivell de peonada, tant a nivell general com especificant per exemple la peonada en les indústries de la carn, hi trobem la presència dels nois.

3.5. Experiència laboral.

A grans trets podriem dir que s'observa en un percentatge bastant elevat que la majoria de joves han tingut una experiència laboral; han treballat contractats. A nivell de sexes aquesta situació està força equilibrada, malgrat que els homes mantenen un percentatge més elevat que les dones respecte a tenir experiència laboral.

Cal dir que dels joves inscrits a les oficines de l'INEM el 27'4% són estudiants i es aquest el col·lectiu que no té normalment experiència laboral anterior a la demanada.

Dels joves que no estudien un 11'6% són els que busquen la primera feina. Aquesta situació afecta principalment a les dones.

A nivell dels diferents municipis la mitjana de joves aturats amb experiència laboral és manté més o menys al mateix nivell del global de La Mancomunitat, excepte els municipis de Seva i Taradell on hi trobem uns índexs més baixos de joves aturats amb experiència laboral. Els municipis on hi trobem els índex més baixos de joves que cerquen la primera feina són els de Tona i Els Hostalets, mentre que Seva és del municipis on aquesta situació presenta uns índexs més elevats.

Aquesta és la imatge que dona el col·lectiu de joves inscrits a les oficines de l'INEM i que són veïns de La Mancomunitat de La Plana, i han d'ésser tinguts en consideració a l'hora de pensar i planificar el treball social en l'àmbit de La Mancomunitat.

4. Mancances i problemes

Aquestes mancances i problemes fan referència a la dinàmica interna de l'equip de Serveis Socials perquè el seu funcionament sigui més coherent i a la vegada més eficaç de cara als resultats.

Fins el moment present l'Equip no ha tingut una certa estabilitat, ja que hi ha hagut molta rotació de professionals, principalment en l'educador de carrer, i això ha dificultat

establir una metodologia de treball. Per altra part la dispersió geogràfica dels municipis de La Mancomunitat obliga a passar-se hores a la carretera per complir les permanències. Aquestes permanències s'haurien de racionalitzar, ja que són necessàries, però no haurien d'entorpir un treball comunitari per part de l'A'Social que no té temps de fer-lo degut a la dispersió de les permanències.

Dins de les mancances perquè el treball sigui més eficaç cal apuntar-hi la manca d'un espai en el que l'Equip d'Atenció Primària pugui tenir-hi ordenadament el seu material i cada professional el seu lloc.

Perquè tot això es pugui anar desenvolupant cal que els polítics s'impliquin en tota la qüestió dels Serveis Socials. Les dades que s'han analitzat en l'informe que presentem deixen ben palès que dins La Mancomunitat la problemàtica social hi és present i demana una programació en la que no solament s'impliquin els professionals sinó també els polítics.

Totes aquestes mesures ajudarien a la consolidació i fermesa de l'equip que actualment està portant a terme la tasca.

REFLEXIONS A TALL DE CONCLUSIONS

Al llarg de totes aquestes anàlisis hem intentat apropar-nos a la realitat que configuren aquests 11 pobles que formen La Mancomunitat de La Plana.

En els inicis de l'estudi ja apuntàvem el fet de la dispersió geogràfica com element a tenir en compte. No hi ha un eix aglutinant dels diferents municipis. Els centres i els punts de referència els trobem fora de l'àmbit geogràfic que compren La Mancomunitat. Això no ho plantejem com un obstacle sinó com una realitat a tenir present a l'hora de buscar una dinàmica pròpia.

Cal tenir present que La Mancomunitat és així, que va des de Viladrau fins a Sta. Eulàlia de Riuprimer i Munatanyola, i des d'Aiguafreda i Sant Martí de Centelles fins a Taradell. L'element aglutinant és el fet comarcal i la capitalitat d'Osona.

Cal considerar aquest estudi com un instrument, no únic ni definitiu, però sí útil per a la reflexió sobre la realitat de La Mancomunitat i la dinàmica dels grups humans que la componen.

En cada un dels capítols s'apunten algunes cosideracions que intenten accentuar els punts més importants i sobresortints de l'anàlisi portada a terme. En aquestes conclusions finals recollirem les qüestions referents al col·lectiu humà de La Mancomunitat que en el llarg de l'estudi s'han apuntat com importants:

1. Hem pogut constatar les diferències demogràfiques, culturals i associatives que es detecten i reflecteixen en els diferents àmbits i municipis de La Mancomunitat, que entre d'altres, són el reflex dels dos medis totalment diferents en els que viu el col·lectiu humà de La mancomunitat. El medi rural i el medi urbà. Malgrat que hi estem molt habituats a aquesta dicotomia, la realitat del medi rural encara ens resta molt desconeguda. Es una de les llacunes d'aquest estudi provocada per la manca de mitjans materials i humans per estudiar-la amb més profunditat. Aquestes diferències suggereixen que caldria repensar possibles actuacions en l'àmbit educatiu i dins els mateixos Serveis Socials de manera que adoptessin una estructura i una practica que s'adaptés més a aquesta realitat.
2. Tot i que sovint pensem que "el problema immigratori" no afecta a llocs geogràfics com els que són objecte del nostres estudi, o que estan resolts per la pròpia dinàmica, les dades del nostres estudi ens reflecteixen l'origen exogen d'una bona part dels habitants dels nostres pobles i també l'origen no-català d'una bona part dels mateixos; principalment en segons quins pobles. Que el problema existeix ens ha quedat molt clar a l'hora de les valoracions

que els mateixos fan de les relacions nadiu-immigrat tant per una part com per l'altra. Tot això fa pensar que ens trobem davant d'un fet que pot provocar, o contribuir a la desintegració social, o com a mínim a no col·laborar en la seva integració. La desintegració social és un dels elements més perturbadors de les nostres comunitats i que de cara el futur es pot incrementar per les necessitats d'una estructura econòmica que demani més mà d'obra immigrada. És a partir d'aquí que no podem obviar la formulació d'unes actuacions adreçades a garantir una convivència positiva i constructiva.

3. En el camp de la instrucció es donen unes mancances importants. En són un reflex les dades que han sortit tan en les anàlisis portades a terme a partir dels Padrons municipals com en les dades que són fruit de l'enquesta portada a terme a una mostra representativa de famílies. Hom pot pensar en resoldre això fent una oferta única i indiscriminada a la qual es pot acollir tothom, aplicant de manera inversa el principi d'igualtat d'oportunitats: "ofereixo classes, que hi vagi qui vulgui". Una aplicació seriosa d'aquest principi caldria que contemplés les dificultats que als diferents grups humans tenen per accedir a nivells instructius bàsics i també per desenvolupar la vida laboral, familiar, social, econòmica, laboral... etc. I a partir d'aquí actuar en conseqüència amb una política de formació adequada.

4. L'enquesta posa damunt la taula una sèrie de mancances en les persones components del nucli familiar, de les que no n'hem fet una valoració explícita. Les posem damunt la taula perquè siguin motiu i objecte de reflexió. El que si és evident que aquestes mancances detecten uns aspectes negatius de la vida quotidiana, més si tenim present que aquestes mancances incideixen de manera directa i/o indirecta en les relacions socials, familiars, laborals... etc. Aquestes mancances es concreten, per exemple, en:

- Els pares manifesten preocupació i interès pels fills, però en canvi no semblen disposats a cerca un nivell d'informació i de formació que els ajudi en la seva tasca educativa.

- La dona apareix amb una forta desvinculació laboral i amb una disponibilitat de temps important, però no s'intueixen elements que facin pensar que aquesta aprofita aquesta situació per accedir a un paper social i cultural més actiu.

- Hi ha un seguit d'indícis que si els contemplem aïlladament poden semblar poc rellevants, però si els tenim en compte conjuntament són molt significatius. Alguns d'aquets indicis els podem concretar en:

- les dificultats per recordar fets importants de la història del país i del mateix poble.
- les dificultats per identificar quin partit governa a l'Ajuntament.
- l'escàs nivell associatiu en tots els àmbits, cultural, sindical, polític, etc.
- l'escàs ús de les biblioteques per part de les persones adultes.

5. Si a tot això ho ajuntem amb l'escàs esment que es fa de problemes socio-culturals quan s'ha recollit l'opinió de la gent, i el desinterès explícit que un terç dels caps de família consultats manifesten respecte a aquestes activitats socio-culturals, la situació encara és més preocupant. D'alguna manera aquesta situació és el recull i el reflex d'una letargia social que es pot accentuar, o per contra, es pot afrontar impulsant elements de dinamització socio-cultural amb un mínim de profunditat.
6. El futur de la dinàmica industrial no solament a nivell de La Mancomunitat sinó també a nivell comarcal, fa pensar en la possibilitat d'un previsible increment de l'atur. Les grans actuacions al respecte s'estan portant a terme en altres llocs. Els pobles petits de la mancomunitat estan acostumats a enviar als seus homes i les seves dones a treballar a d'altres poblacions: pot molt ben ésser que de cop i volta aquesta dinàmica quedi trencada i que en un futur es quedin a fer més vida de poble però sense saber massa que fer.
7. L'informe-estudi realitzat per l'equip de Serveis Socials posa en evidència una problemàtica que la majoria de vegades queda amagada en el tarannà de la vida quotidiana. Sembla que aquesta sigui més pròpia de llocs conflictius i de les grans conurbacions urbanes. Cal dir que en la societat de La Mancomunitat de La Plana també genera problemes d'aquest tipus que afecten a diferents sectors de la població, infants, adolescents, joves, adults i gent gran i en diferents aspectes de la vida d'aquestes persones. Cal trobar una política social pròpia pel medi on aquesta tasca es porta a terme. La tasca social en el món rural no pot ésser un mimetisme de la que es porta a terme en el món urbà.
8. Possiblement fora erroni pensar que la satisfacció de les necessitats que es detecten en les anàlisis portades a terme en tot l'estudi sigui obligació exclusiva de l'Administració. Sense voler ignorar les responsabilitats que tenen les diferents Administracions, cal apuntar també cap a una vertadera implicació dels col·lectius humans;

pobles, barris, Mancomunitat... La vitalitat relativa que presenta el moviment associatiu dona pistes que permeten imaginar que si es fa possible desvetllar interessos es pot incrementar la consciència participativa.

Tot el material que aporta aquest estudi pot quedar inoperant si tots els agents socials presents en La Mancomunitat no s'impliquen en l'esforç de portar a terme els suggeriments que del mateix estudi s'en deriven.